

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE
SPODNJE GAMELJNE 61 A, 1211 LJUBLJANA-ŠMARTNO

**RIBIŠKOGOJITVENI NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA
UPRAVLJANJA V ČRNUŠKEM RIBIŠKEM OKOLIŠU ZA
OBDOBJE 2017-2022**

Sp. Gameljne, oktober 2022

RIBIŠKOGOJITVENI NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V ČRNUŠKEM RIBIŠKEM OKOLIŠU ZA OBDOBJE 2017-2022

Izvajalec ribiškega upravljanja:

Ribiška družina Straža-Sava

RGN pripravili:

Lucija Ramšak, univ. dipl. biol.
mag. Aljaž Jenič, univ. dipl. biol.
Matej Ivenčnik, univ. dipl. biol.

Strokovni sodelavec:

Marko Bertok, univ.dipl.biol.

Tehnični sodelavec:

Rok Hamzić, univ. dipl. inž. grad.

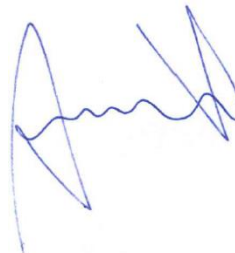
Predstavniki Ribiške družine Straža-Sava

Datum:

oktober 2022

Direktor:

Rado Javornik, univ. dipl. inž. kmet.

Kazalo vsebine

1	Uvod	6
2	Pravne podlage	7
3	Opis ribiškega okoliša	10
3.1	Opis meje ribiškega okoliša	11
3.2	Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev ...	11
3.3	Pregledna karta ribiškega okoliša z njegovimi mejami in ribiškimi revirji	13
3.4	Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v Črnuškem ribiškem okolišu.....	14
3.5	Ocena stanja voda	14
3.5.1	Kemijsko stanje	14
3.5.2	Ekološko stanje	15
3.6	Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu	16
3.7	Referenčni odseki	18
3.8	Podatki o drstiščih.....	18
3.9	Seznam in karta vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracijo	20
3.10	Podatki o ribogojnih obratih	21
3.11	Določitev in opis odsekov, kjer je dovoljen nočni ribolov	21
3.12	Določitev in opis odsekov tekmovalnih tras	22
4	Območja z naravovarstvenim statusom in biotska raznovrstnost.....	23
4.1	Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status.....	23
5	Ocena stanja ribjih populacij.....	27
5.1	Glavne značilnosti voda ribiškega okoliša.....	27
5.2	Podatki o značaju voda	27
5.3	Seznam vrst in njihov varstveni status	27
5.4	Dinamika ribjih populacij ribolovnih vrst	29
5.5	Podatki o razširjenosti posameznih vrst rib	29
6	Vplivi na ribiški okoliš	38
6.1	O posegih, ki vplivajo na vode v ribiškem okolišu.....	38
6.2	Onesnaženja.....	38
6.3	Ribojede ptice	38
6.4	Drugi vplivi	38
7	Podatki o izvajalcu ribiškega okoliša (Obrazec IZV).....	40
7.1	Ime in naslov oziroma naziv in sedež	40

7.2	Identifikacijska številka	40
7.3	Podatki o registraciji.....	40
7.4	Kopija odločbe o podelitvi koncesije.....	40
7.5	Kopija koncesijske pogodbe	40
7.6	Ime in priimek, telefon, elektronska pošta odgovorne osebe in strokovnih delavcev v ribištvu	40
7.7	Članstvo	41
7.8	Oprema za izvajanje ribiškega upravljanja.....	41
8	Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja	42
8.1	Količina in struktura uplena v preteklem obdobju načrtovanja.....	42
8.2	Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib.....	53
8.3	Sonaravna gojitev	53
8.4	Poribljavanja ribolovnih revirjev	55
8.5	Izkoriščeni ribolovni dnevi.....	57
9	Določitev ciljev in opredelitev smernic	58
9.1	Ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov	58
9.1.1	Ohranjanje ali doseganje dobrega ekološkega stanja vodnih teles.....	58
9.1.2	Trajnostna raba rib	58
9.1.2.1.	<i>Domorodne vrste rib</i>	59
9.1.2.2.	<i>Tujerodne vrste rib</i>	61
9.2	Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova	62
10	Načrt ukrepov za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu (Obrazec NUK).....	64
10.1	Odvzem spolnih celic	64
10.2	Sonaravna gojitev	64
10.3	Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev	65
10.4	Ribolovni režim	66
10.5	Število razpoložljivih ribolovnih dni	67
10.6	Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst	68
10.7	Določitev tekmovalnih tras	69
10.7.1	Tekmovalne trase.....	69
10.7.2	Predvidena tekmovanja.....	69
10.8	Določitev tras za nočni ribolov.....	70
10.9	Usposabljanja v ribištvu.....	70
10.10	Organiziranost ribiškočuvajske službe	70
10.11	Vpliv izvajanja predvidenih ukrepov na vode, vodni režim in stanje voda	70
11	Ekonomska presoja izvajanja ribiškega upravljanja (Obrazec EKP).....	71
12	Viri	72

Kazalo slik

Slika 1: Revirji Črnuškega ribiškega okoliša in način ribiškega upravljanja	13
Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda v Črnuškem ribiškem okolišu (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)	16
Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v Črnuškem ribiškem okolišu (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)	17
Slika 4: Drstišča Črnuškega ribiškega okoliša.....	19
Slika 5: Vodne pregrade v Črnuškem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018)	20
Slika 6: Ribogojni obrati v Črnuškem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018).	21
Slika 7: Tekmovalne trase v Črnuškem ribiškem okolišu	22
Slika 8: Pregledna karta Črnuškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja	23
Slika 9: Pregledna karta Črnuškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja.....	24
Slika 10: Pregledna karta Črnuškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja	25
Slika 11: Razširjenost potočne postrvi v Črnuškem ribiškem okolišu	30
Slika 12: Razširjenost lipana v Črnuškem ribiškem okolišu	31
Slika 13: Razširjenost sulca v Črnuškem ribiškem okolišu	32
Slika 14: Razširjenost šarenke v Črnuškem ribiškem okolišu	33
Slika 15: Razširjenost klana v Črnuškem ribiškem okolišu	34
Slika 16: Razširjenost podusti v Črnuškem ribiškem okolišu	35
Slika 17: Razširjenost mreke v Črnuškem ribiškem okolišu.....	36
Slika 18: Razširjenost ščuke v Črnuškem ribiškem okolišu	37
Slika 19: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014.....	42
Slika 20: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014 .	43
Slika 21: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014	43
Slika 22: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000-2014	44
Slika 23: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000-2014	45
Slika 24: Uplen (število rib) potočne postrvi v obdobju 1986-2014	46
Slika 25: Uplen (število rib) lipana v obdobju 1986 -2014	47
Slika 26: Uplen (število rib) sulca v obdobju 1986-2014	48
Slika 27: Uplen (število rib) šarenke v obdobju 1986-2014.....	49
Slika 28: Uplen (število rib) platnice v obdobju 1986-2014	50
Slika 29: Uplen (število rib) klana v obdobju 1986 -2014	50
Slika 30: Uplen (število rib) podusti v obdobju 1986-2014	51
Slika 31: Uplen (število rib) mreke v obdobju 1986-2014	52
Slika 32: Uplen (število rib) gojenega krapa v obdobju 1986-2014.....	52
Slika 33: Poribljavanja in odlovi salmonidnih vrst rib v gojitvenih revirjih glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014	54
Slika 34: Poribljavanja domorodnih salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014	55
Slika 35: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014.....	56
Slika 36: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014.....	57
Slika 37: Število izkoriščenih ribolovnih dni (sulec) v obdobju 2000-2014.....	57
Slika 38: Karta vodnih dovoljenj in koncesij v Črnuškem ribiškem okolišu	75

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Površine (ha) revirjev po načinu izvajanja ribiškega upravljanja v Črnuškem ribiškem okolišu	11
Preglednica 2: Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev.....	11
Preglednica 3: Lokacije pregrad v Črnuškem ribiškem okolišu, ki ribam preprečujejo ali otežujejo prehod	21
Preglednica 4: Vrstni sestav in varstveni status rib v Črnuškem ribiškem okolišu	27
Preglednica 5: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v vodotokih Črnuškega ribiškega okoliša [kg/ha]	29
Preglednica 6: Odgovorna oseba in strokovni delavci	40
Preglednica 7: Število in sestava članov	41
Preglednica 8: Število in vrsta opreme za izvajanje ribiškega upravljanja	41
Preglednica 9: Uspeh sonaravne gojitve v posameznih revirjih Črnuškega ribiškega okoliša	54
Preglednica 10: Odvzem spolnih celic	64
Preglednica 11: Sonaravna gojitev.....	64
Preglednica 12: Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev (letni nivo)	65
Preglednica 13: Ribolovni režim	66
Preglednica 14: Število razpoložljivih ribolovnih dni.....	67
Preglednica 15: Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst.....	68
Preglednica 16: Tekmovalne trase	69
Preglednica 17: Predvidena tekmovanja	69
Preglednica 18: Trase za nočni ribolov	70
Preglednica 19: Usposabljanja v ribištvu.....	70
Preglednica 20: Organiziranost ribiškočuvajske službe	70
Preglednica 21: Predvideni povprečni letni prihodki in odhodki v obdobju 2017-2022 v evrih (€).....	71

1 Uvod

V skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu (v nadaljevanju: ZSRib), (Uradni list RS, št. 61/2006) in Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) Zavod za ribištvo Slovenije na podlagi mnenj izvajalcev ribiškega upravljanja in lokalnih skupnosti pripravi osnutke ribiškogojitvenih načrtov ribiškega upravljanja v ribiških okoliših (v nadaljevanju: RGN). V postopku priprave osnutkov so bili le ti usklajeni z naravovarstvenimi smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave.

V postopku priprave osnutka RGN za Črnuški ribiški okoliš je bil le ta najprej usklajen z načrtom za izvajanje ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju. Nato je bil osnutek na delavnicah predstavljen in usklajen s predlogi in pripombami Ribiške družine Straža-Sava (v nadaljevanju RD Straža-Sava). Sledilo je usklajevanje z lokalnimi skupnostmi, Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave in Direkcijo RS za vode.

2 Pravne podlage

Predpisi s področja sladkovodnega ribištva

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06),
- Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/07),
- Uredba o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/07),
- Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/07 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/07),
- Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginih rib (Uradni list RS, št. 91/09),
- Pravilnik o komercialnih ribnikih (Uradni list RS, št. 113/07 in 100/12),
- Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07, 75/10),
- Pravilnik o ribiškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08),
- Pravilnik o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08),
- Pravilnik o obliki in vsebini značke in službene izkaznice ribiškega čuvaja ter poročanju in vodenju evidenc o opravljanju ribiškočuvajske službe (Uradni list RS, št. 85/08),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega gospodarja (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za izvajalca elektroribolova (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribogojca (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega čuvaja (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst (Uradni list RS, št. 63/08),
- Pravilnik o odškodninskem ceniku za povračilo škode na ribah (Uradni list RS, št. 110/08),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/10),
- Sklep o preoblikovanju Zavoda za ribištvo Ljubljana v Javni zavod za ribištvo Slovenije (Uradni list RS, št. 31/01, 60/01, 4/05, 23/06, 61/06 – ZSRib, 116/07, 4/09, 96/09, 16/11 in 58/13).

Predpisi s področja ohranjanje narave, varstvo okolja, urejanje prostora, akvakultura in drugo

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb),
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, 199/21 – ZUreP-3 in 20/22 – odl. US),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06 – ORZVO187, 20/06, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2),
- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18)
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20.12.2001),
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3),
- Operativni program-program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (Potrjen s sklepom vlade št. 35600-3/2007/7),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18)

- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19)
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst (Uradni list RS, št. 46/02, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16),
- Uredba o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka (Uradni list RS, št. 97/09),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10),
- Pravilnik o prosto živečih živalskih vrstah, za katere ni treba pridobiti dovoljenja za gojitev (Uradni list RS, št. 62/07)
- Pravilnik o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz akvakulture ter o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in obvladovanje določenih bolezni vodnih živali (Uradni list RS, št. 6/14, 10/19 in 16/19 – popr.)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11)
- Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 28/05, 8/18 in 44/22 – ZVO-2),
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18)
- Pravilnik o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila (Uradni list RS, št. 43/02),
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg).

Mednarodne konvencije in predpisi ES

- Nacionalni strateški načrt za razvoj ribištva v Republiki Sloveniji za obdobje 2007-2013, Uredba Sveta (ES), št. 1198/2006 z dne 27. julij 2006,
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/96)
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic Ramsarska konvencija, št. 801-12/03-21/1, Ljubljana, dne 27. februarja 2004,
- Zakon o ratifikaciji Pariškega protokola in Sprememb Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 6/04)
- Zakon o ratifikaciji Kartagenskega protokola o biološki varnosti h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 23/02),
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 18/98 in 27/99)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 17/99)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu Alp (Alpske konvencije) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 5/95)
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 15/1992),
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst,
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih,
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih vrst ptic – Direktiva o pticah,

- Vodna direktiva (Water Framework Directive, 2000/60/EC – WFD) - Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (Uradni list ES, št. L 327/1),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/105/ES z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES (Uradni list ES, št. L 348/84).

3 Opis ribiškega okoliša

Ribiški okoliš je del ribiškega območja, ki omogoča smotno upravljanje rib ter učinkovito spremljanje in nadzor ribiškega upravljanja. Ribiški okoliš sestavljajo ribiški revirji, najmanjše prostorske enote ribiškega upravljanja. Glede na način izvajanja ribiškega upravljanja so ribiški revirji lahko varstveni (gojitveni za sonaravno gojitev rib in rezervati), ribolovni, revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja in prizadeti revirji.

Gojitveni revir za sonaravno gojitev rib je namenjen pridobivanju mladice domorodnih vrst rib za nadaljnja poribljavanja ribolovnih revirjev. Glede na hidromorfološke lastnosti in ciljne vrste, ki jih izlavljam jih delimo na salmonidne gojitvene revirje (G1), ciprinidne gojitvene revirje (G2) in vzrejne ribnike (G3). Sonaravna gojitev poteka v naravnem okolju in brez dodatnega hranjenja rib. Poteka lahko na dva načina. Pri klasičnem načinu sonaravne gojitve se na začetku ciklusa v gojitveni revir vloži zarod ciljne vrste in po končanem ciklusu, običajno je to dve leti (lahko daljši cikel), opravi odlov rib. Odlovljene mladice in odrasle ribe ciljnih vrst se prenesejo v ribolovne revirje, vse druge ribe (spremljevalne vrste) pa se žive vrnejo v vodo. Drugi način je tako imenovani novi način, pri katerem zaroda ne vlagamo, ampak na vsake dve ali tri leta (lahko daljši cikel) opravimo samo odlov rib. Enako kot pri klasičnem načinu tudi tu izločamo samo mladice in odrasle ribe ciljnih vrst na način, da v potoku ostane dovolj veliko število drstnic. RIBE spremljevalnih vrst dosledno vračamo nazaj v gojitveni revir.

Rezervat je ribiški revir namenjen varstvu ogroženih domorodnih vrst rib. Glede na namen se delijo na štiri skupine in sicer: rezervate za plemenke domorodnih ribjih vrst (R1), rezervate za vzpostavljanje populacij domorodnih ribjih vrst (R2), rezervate za ohranjanje populacij domorodnih ribjih vrst (R3) in rezervate genskega materiala domorodnih ribjih vrst (R4).

V rezervatih za plemenke (R1) pridobivamo spolne produkte domorodnih vrst rib za gojitev v ribogojnicah, bodisi za gojenje do faze zaroda ali do višjih starostnih kategorij (mladice, odrasle ribe) za nadaljnja poribljavanja ribolovnih revirjev. Odvzem spolnih celic se izvede na terenu ali v primeru, da riba še ni godna za odvzem spolnih produktov, v ribogojnici, kamor jo prenesemo in jo osmukamo, ko je to mogoče. Vse odlovljene ribe se po odvzemu spolnih celic vrnejo v rezervat.

Rezervati za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst rib (R2) so ribiški revirji z dobro ohranjenimi habitati, kjer izvedemo naselitev osebkov ogrožene domorodne vrste rib z namenom širjenja areala in vzpostavitve ugodnega stanja vrste. Pred naselitvijo se opravi elektroodlov rib in odstrani osebkne ciljne vrste nepreverjenega ali nepravlega porekla. Spremljevalne vrste se dosledno vrnejo v rezervat. Po opravljenem čiščenju se v rezervat naseli osebkne ciljne vrste s preverjenim poreklom. V nadaljevanju v te rezervate ne posegamo, izjema so občasni kontrolni odlovi za spremljanje stanja. Ko na podlagi kontrolnih odlovov ugotovimo ugodno stanje ciljne vrste, se rezervat prekategorizira v rezervat R3.

Rezervati za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib (R3) so ribiški revirji z ugotovljenim ugodnim stanjem ciljne vrste in ugodnim stanjem habitatov, ki omogočajo dolgoročno ohranitev njenih populacij. Poseganje v te populacije ni dovoljeno, občasno se zaradi spremljanja stanja izvede kontrolne odlove.

Rezervat za genetski material (R4) je revir namenjen ohranjanju genetsko čistih populacij domorodnih ribjih vrst. Poseganje vanj je prepovedano, dovoljeni so le občasni kontrolni odlovi za spremljanje stanja in posebno dodeljeni kontrolirani odvzemi moških spolnih celic.

Ribolovni revir je del ribiškega okoliša, v katerem je dovoljen ribolov v skladu z ZSRib, njegovimi podzakonskimi predpisi in ribolovnim režimom določenim v RGN.

Revir brez aktivnega upravljanja je del ribiškega okoliša, v katerem se ne izvaja ribiško upravljanje in ki je prepuščen naravnim procesom. Z namenom ugotavljanja oziroma spremljanja stanja se v njem občasno opravi kontrolne odlove rib.

Prizadeti revir je tisti del ribiškega okoliša, v katerem je življenje rib zaradi poslabšanih življenjskih razmer oziroma kakovosti vode onemogočeno.

Vrste ribiških revirjev in njihove meje se določijo z RGN.

Ribiško upravljanje je prilagojeno glede na stanje populacij rib, rabo in urejanje vodotokov, oziroma glede na doseganje ciljev dobrega stanja voda in zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda. Karta s prikazanimi podeljenimi vodnimi pravicami je v prilogi II.

3.1 Opis meje ribiškega okoliša

Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji določa dvanajst ribiških območij in 67 ribiških okolišev. V ribiške okoliše spadajo vse celinske vode, ki se nahajajo znotraj meja ribiških okolišev, razen izločene vode po predpisu o izločenih vodah (vode posebnega pomena) in komercialni ribniki ter ribogojni objekti, za katere je bila podeljena vodna pravica. Izhajajoč iz dejstva, da v hudournikih in potokih z nestalno vodo ni rib, v ribiških okoliših te struge niso evidentirane kot revirji in niso prikazane v seznamih revirjev ribiškega območja oziroma ribiških okolišev (Preglednica 2).

V skladu z zgoraj omenjeno uredbo je določeno Srednjesavsko ribiško območje, ki obsega Savo od jezua HE Medvode do viadukta v Suhadolu z vsemi pritoki, razen Ljubljanice.

Črnuški ribiški okoliš obsega Savo od mostu v Tacnu do izliva Ljubljanice s pritoki, razen Kamniške Bistrice.

V preglednici (Preglednica 1) so prikazane površine revirjev Črnuškega ribiškega okoliša (ROK) glede na način izvajanja ribiškega upravljanja v obdobju 2017-2022.

Preglednica 1: Površine (ha) revirjev po načinu izvajanja ribiškega upravljanja v Črnuškem ribiškem okolišu

Črnuški ROK	RR-TV	RR-SV	G1	G1-n	R3	BARU	P	SKUPAJ
površina (ha)	88,71	2,5	5,76	0,55	0,42	0,54	0,83	99,31
delež (%)	89,3	2,5	5,8	0,6	0,4	0,5	0,8	100

Legenda:

RR-TV: ribolovni revir, tekoče vode

RR-SV: ribolovni revir, stoječe vode

G1: gojitveni potok salmonidni, klasični način

G1-n: gojitveni potok salmonidni, novi način

R3: rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst

BARU: revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

P: Prizadeti revir

Revirji Črnuškega ribiškega okoliša merijo 99,31 ha. Delež tekočih ribolovnih revirjev znaša 88,71 ha oz. 89,3 % in stoječih 2,50 ha oz. 2,5 %, potokov za sonaravno gojitev salmonidnih vrst rib s klasičnim načinom 6,18 ha oz. 6,2 % ter gojitvenih potokov, kjer poteka gojitev na novi način 0,55 ha oz. 0,6 %, delež revirjev s katerimi ribiška družina aktivno ne upravlja znaša 0,54 ha oz. 0,5 % ter delež prizadetih revirjev 0,83 ha oz. 0,8 %.

3.2 Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev

Preglednica 2: Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev

Šifra revirja	Revir	Raba	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina
019	Črnuščica 1	R3	izvir	meja Natura 2000 območja (y: 463584, x: 107689)	0,42
020	Črnuščica 2	G1	meja Natura 2000 območja (y: 463584, x: 107689)	cestni most v Črnučah	0,20
021	Črnuščica 3	P	cestni most v Črnučah	izliv v Savo	0,28
018	Črnuški bajer	BARU	Črnuče	y: 464478 , x: 107138	0,35
016	Gameljščica 1	G1	sotočje Poljšaka in Grabna	jez Sp. Gameljne (y: 462052 x: 108910)	2,96

017	Gameljščica 2	RR-TV	jez Sp. Gameljne (y: 462052 x: 108910)	izliv v Savo	1,71
014	Graben	G1	izliv iz bajerja	izliv v Gameljščico	2,30
007	Gračenica	G1-n	izvir	izliv v Gameljščico	0,55
012	Mlake	BARU	izvir	izliv v Gračenico	0,19
013	Poljšak	G1	izvir	izliv v Gameljščico	0,30
003	Ribniki- Gameljne	RR-SV	pri ribiškem domu	y: 462449 , x: 107557	2,50
008	Sava 9+10	RR-TV	Tacenski most	sotočje z Ljubljano	87,00
015	Skokalca	P	izvir	izliv v Savo	0,55

Legenda:

RR-TV: ribolovni revir, tekoče vode

RR-SV: ribolovni revir, stoječe vode

G1: gojitveni potok salmonidni, klasični način

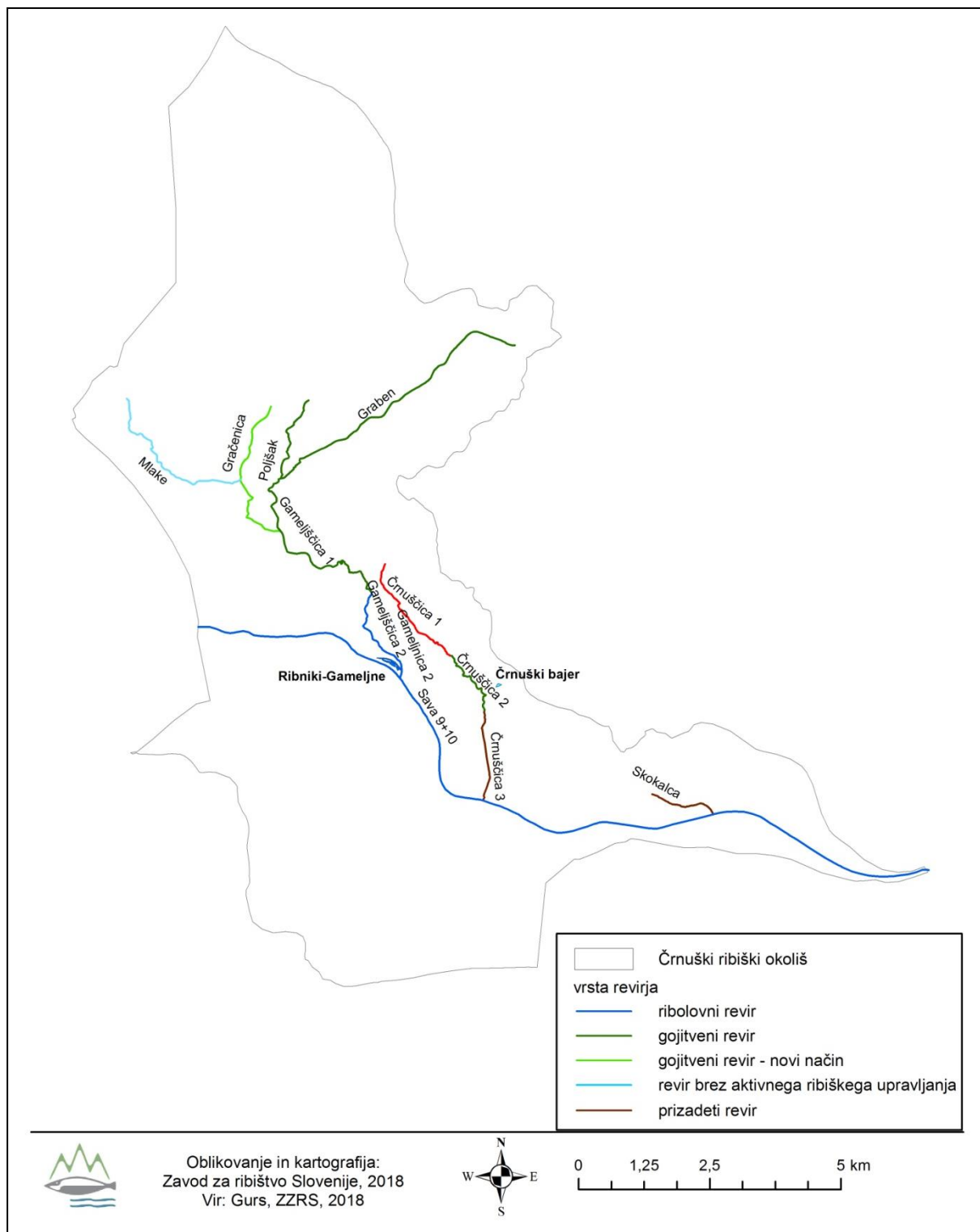
G1-n: gojitveni potok salmonidni, novi način

R3: rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst

BARU: revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

P: Prizadeti revir

3.3 Pregledna karta ribiškega okoliša z njegovimi mejami in ribiškimi revirji

Slika 1: Revirji Črnuškega ribiškega okoliša in način ribiškega upravljanja

Na sliki (Slika 1) so prikazani revirji Črnuškega ribiškega okoliša ter način izvajanja ribiškega upravljanja v obdobju.

Ne glede na opredeljeno rabo ribiškega revirja se za posamezne posege urejanja voda podajajo smernice z vidika stanja voda, vrstne sestave rib in njihovih habitatov, ki odražajo razmere specifične

za posamezen revir. V kolikor vodotok oz. stoječa voda ni na seznamu revirjev in ni izločena iz ribiškega upravljanja, se pri izdaji smernic poda podatke za vodotok, v katerega se vodotok iz območja posega izliva. V smernicah se tudi zapiše, za kateri vodotok oz. odsek vodotoka se nanašajo podatki.

3.4 Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v Črnuškem ribiškem okolišu

Glavna odvodnica vode Črnuškega ribiškega okoliša je reka Sava. Z 220,72 kilometri je najdaljša slovenska reka. Poleg tega površina njenega povodja predstavlja več kot polovico ozemlja države oziroma natančneje 53% ali 10.746 km². Gostota rečne mreže znaša 1,30 km/km². Vzdlž svojega toka reka Sava prečka geološko, orografsko in klimatsko razgibano območje. Je alpska reka z močnim hudourniškim značajem. V Črnuški ribiški okoliš spada Sava od mostu v Tacnu ter do izliva Ljubljanice v reko Savo (Kolbezen, 1998).

Savin rečni režim v Črnuškem ribiškem okolišu je snežno-dežni, kar pomeni, da z večjim delom njeno vodozbirno območje sega v visokogorje slovenskih Alp. Za tak režim je značilen zimski minimum, ki je posledica padavin v obliki snega, ki obležijo v hribih. Poleti je minimum manj izrazit, posebno še v letih bogatih s snežnimi padavinami, ko je tudi spomladanski maksimum zaradi snega višji kot v jeseni. Na reki Savi visoke vode najpogosteje nastopajo spomladi in jeseni, redkeje, le ob izrazitih odjugh, tudi pozimi. Mali pretoki in suše niso tako očitno vezani na določen letni čas (Bat, 2004).

Reka Sava v Črnuškem ribiškem okolišu teče po svoji lastni prodni naplavini. Ponekod se je vrezala tudi neposredno v osnovno matično podlago. Poleg proda se pojavljajo tudi bolj ali manj sprijeti konglomerati in peščenjaki (Geološki zavod Slovenije, 2010).

3.5 Ocena stanja voda

Ocena stanja voda je v ribiško gojitvenem načrtu podana, kot povzetek iz javno dostopnih poročil in publikacij državnega monitoringa kakovosti površinskih voda dostopnih na spletni strani Agencije RS za okolje (ARSO) (<http://www.arso.gov.si/vode/>).

Kazalec predstavlja oceno kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda podano v skladu z merili vodne direktive (Water Framework Directive, 2000/60/EC – WFD; v nadaljevanju Vodna direktiva). V oceno so vključene vse površinske celinske vode, somornice in obalno morje, pri kemijskem stanju tudi teritorialno morje. Osnovna enota za oceno je vodno telo, ki je ločen in pomemben sestavni del površinske vode, kot na primer jezero, vodni zbiralnik, potok, reka ali kanal, del potoka, reke ali kanala ali del obalnega morja. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11) določenih 155 vodnih teles površinskih voda.

V Črnuškem ribiškem okolišu je v oceno stanja voda zajeto vodno telo: VT Sava Medvode - Podgrad (S11VT310).

V skladu z vodno direktivo se ocene kemijskega in ekološkega stanja podajajo za večletna obdobja. V nadaljevanju je podana ocena kemijskega stanja za obdobje 2009 – 2013 (Cvitanič, in drugi 2016) in ocena ekološkega stanja za obdobje 2009 – 2015 (Cvitanič, in drugi 2016).

3.5.1 Kemijsko stanje

Kemijsko stanje predstavlja obremenjenost površinskih voda glede na vsebnost prednostnih in prednostno nevarnih snovi, za katere so na območju držav Evropske skupnosti postavljeni enotni okoljski standardi kakovosti. V vodno okolje se odvaja na tisoče različnih kemikalij, od katerih je bilo na Evropskem nivoju 33 snovi oziroma skupin snovi določenih kot prednostnih. Te snovi so bile izbrane kot relevantne za območje vseh držav Evropske skupnosti zaradi njihove razširjene uporabe in zaradi ugotovljenih povišanih koncentracij v površinskih vodah. Med te snovi spadajo npr. atrazin, benzen, kadmij, živo srebro, ogljikov tetraklorid, itd. Kemijsko stanje površinskih voda se oceni po dvostopenjski lestvici: dobro ali slabo kemijsko stanje (Cvitanič, in drugi 2016). V oceni kemijskega stanja so ovrednoteni parametri v vodi ter vsebnost heksaklorobenzena in heksaklorobutadiena v organizmih. V obdobju 2009-2013 je dobro kemijsko stanje ugotovljeno za 149 (96 %) vodnih teles površinskih voda,

za pet vodnih teles (3 %) je ugotovljeno slabo kemijsko stanje, eno vodno telo (Škocjanski zatok) ni ocenjeno (Cvitanič, in drugi 2016). Vseh pet vodnih teles, za katere, je bilo ugotovljeno slabo kemijsko stanje so območja slovenskega morja.

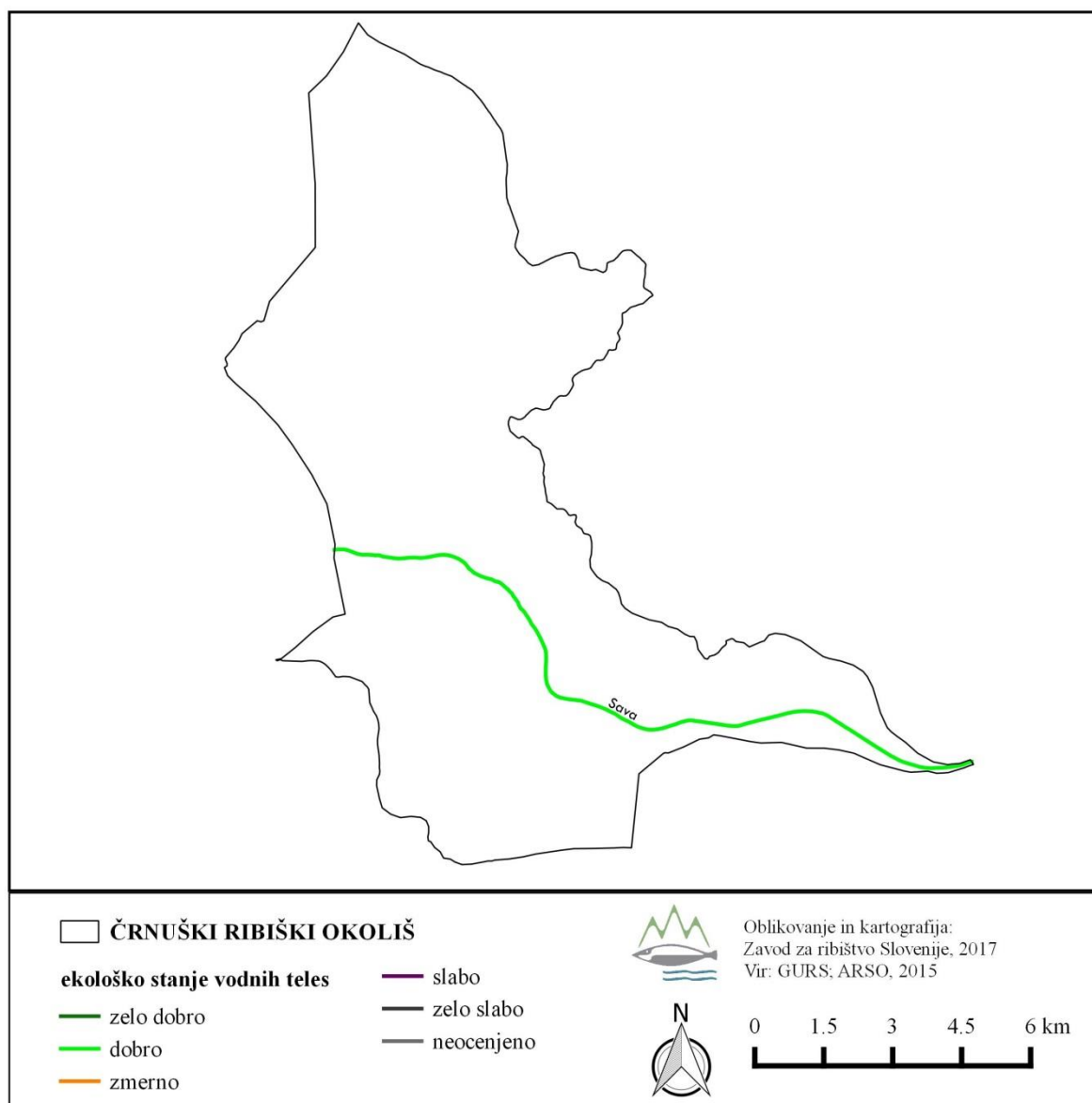
Ocena kemijskega stanja površinskih voda (raziskava 2009-2013) glede na vsebnost živega srebra v organizmih se obravnava ločeno od ostalih kemijskih parametrov. Živo srebro se prenaša na velike razdalje z atmosfersko depozicijo in je v Evropi splošno prisotno v organizmih v površinskih vodah v koncentracijah, ki presegajo okoljski standard za organizme. Slabo kemijsko stanje glede na vsebnost živega srebra v organizmih je ocenjeno za 150 vodnih teles površinskih voda, dobro kemijsko stanje je ugotovljeno za 3 vodna telesa (dva območja slovenskega morja in reka Krupa), 2 vodni telesi sta neocenjeni (Cvitanič, in drugi 2016).

Kemijsko stanje na vodnem telesu površinske vode SI1VT310 MPVT Sava Medvode - Podgrad (za obdobje 2009-2013), na katerem se nahaja Črnuški ribiški okoliš je **dobro**. Ovrednoteno je glede na vse parametre iz Uredbe o stanju površinskih voda, veljavne v letu 2013 (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13) oz. Direktive 2008/105/ES, razen živega srebra v organizmih. Kemijsko stanje glede na vsebnost živega srebra v organizmih je **slabo**. Kemijsko stanje glede na revidirane standarde kakovosti iz Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 24/16) oz. Direktive 2013/39/EU je **dobro** (ARSO, Ocena kemijskega stanja vodotokov za obdobje 2009 –2013, 2017).

3.5.2 Ekološko stanje

Ekološko stanje površinskih voda je izraz kakovosti strukture in delovanja vodnih ekosistemov, povezanih s površinskimi vodami. Za oceno ekološkega stanja se upošteva stanje združb vodnih rastlin, alg, nevretenčarjev in rib (t. i. biološki elementi kakovosti), s pomočjo katerih ovrednotimo različne obremenitve. Na podlagi združb vodnih rastlin in alg ovrednotimo trofično stanje vodnega ekosistema (stopnjo obremenjenosti s hranili), na podlagi združb alg in bentoških nevretenčarjev saprobno stanje vodnega ekosistema (stopnjo obremenjenosti z organskimi snovmi), na podlagi združb bentoških nevretenčarjev in rib pa hidromorfološko spremenjenost in splošno degradiranost vodnega ekosistema. V oceni ekološkega stanja so upoštevani tudi splošni fizikalno-kemijski elementi (hranila in parametri obremenjenosti z organsko snovjo), hidromorfološki elementi (hidrološki režim, kontinuiteta toka in morfološke razmere) ter posebna onesnaževala, ki se odvajajo v vodno okolje. Z oceno ekološkega stanja vodnih teles podajamo odmik ocenjevanega ekosistema od naravnega stanja, to je stanja, ki bi ga imel brez vpliva človekovih aktivnosti. Ekološko stanje ocenimo po petstopenjski lestvici: zelo dobro, dobro, zmerno, slabo ali zelo slabo ekološko stanje. Kombiniranje posameznih elementov kakovosti poteka po tako imenovanem načinu »slabši določa stanje«, kar pomeni, da je končna ocena ekološkega stanja najslabša ocena, ki je določena s posameznim elementom kakovosti (Cvitanič, in drugi 2016).

V obdobju 2009 – 2015 je za 59 % vodnih teles površinskih voda ocenjeno, da dosegajo vsaj dobro ekološko stanje in s tem izpolnjujejo cilje vodne direktive, 38 % vodnih teles ne dosega dobrega ekološkega stanja, 3 % vodnih teles ostaja neocenjenih. Za vodna telesa, ki ne dosegajo dobrega ekološkega stanja, predstavljata najboljšežnejšo obremenitev hidromorfološka spremenjenost skupaj s splošno degradiranostjo, ki je prepoznana, bodisi kot edini vzrok bodisi skupaj z drugimi obremenitvami, na 83 % vodnih teles, ki ne dosegajo dobrega ekološkega stanja. Hidromorfološka spremenjenost in splošna degradiranost sta široka in medsebojno povezana dejavnika, katerih vplivov na stanje združb rib in bentoških nevretenčarjev se ne da ločiti. Hidromorfološka spremenjenost vključuje neposredne antropogene spremembe vodotokov: regulacije, utrjevanje bregov, odstranjenost obrežne rastje, pregrade idr., splošna degradiranost pa spremembe v zaledju vodotoka zaradi poselitev, kmetijstva in industrije (Cvitanič, in drugi 2016).

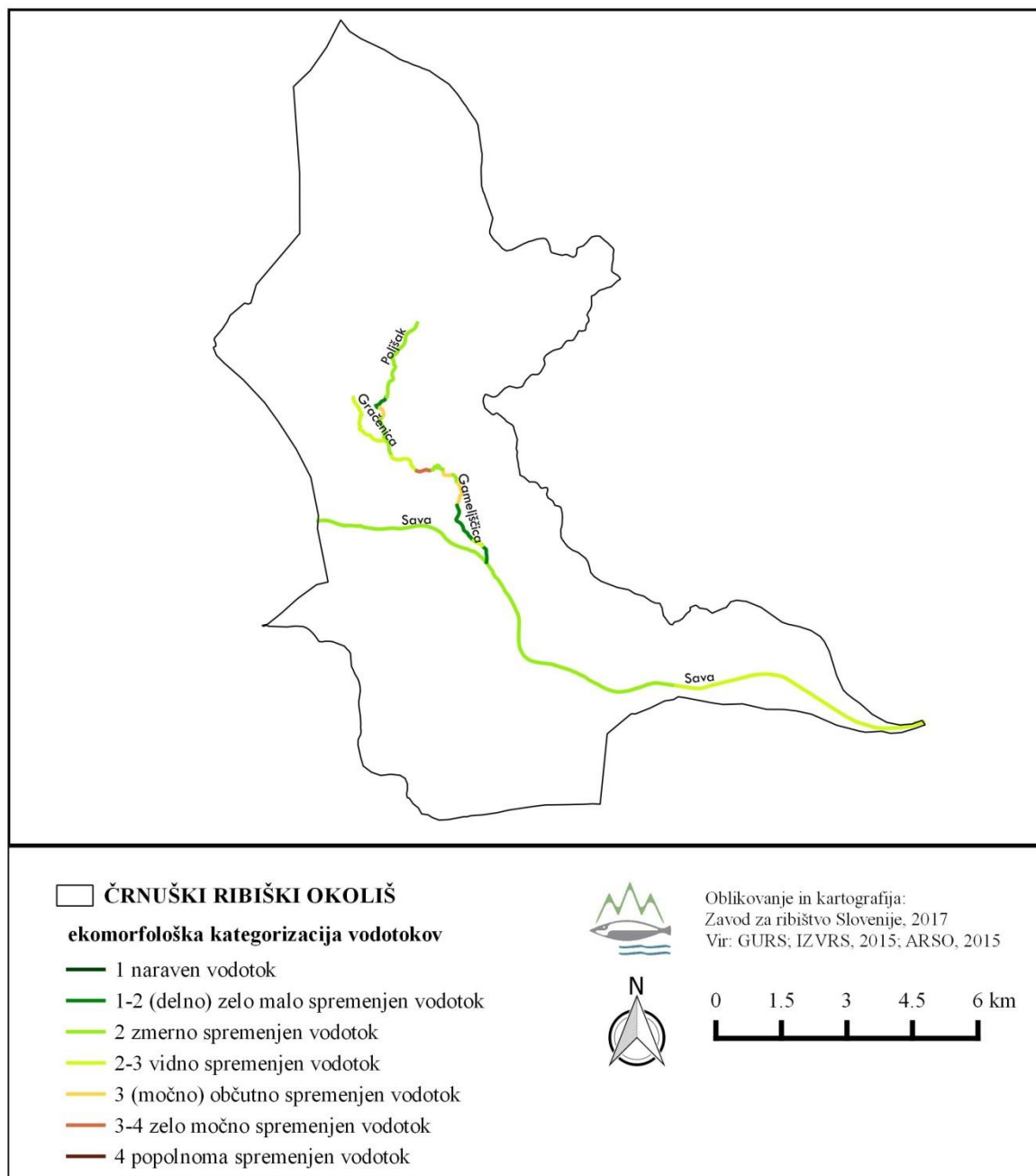
Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda v Črnuškem ribiškem okolišu (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)

Rezultati monitoringa stanja vodnega telesa površinskih voda SI1VT310 VT Medvode - Podgrad izkazujejo dobro ekološko stanje (za obdobje 2009 – 2015). Po kriterijih spremljanja stanja in razvrščanja vodnih teles površinskih voda v Sloveniji, dosega vodno telo VT Sava Medvode - Podgrad glede na biološke elemente dobro stanje ((razlog so bentoški nevretenčarji (hidromorfološka spremenjenost)) ter fitobentos in makrofiti (saprobnost, trofičnost), po splošnih fizikalno-kemijskih elementih je stanje zelo dobro in po kriteriju posebnih onesnaževal je stanje dobro (za obdobje 2009 - 2015). Za vrednotenje hidromorfoloških elementov v Sloveniji še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Od bioloških elementov v oceno niso bile vključene ribe, ker za ta biološki element še ni razvita metodologija vrednotenja. (ARSO, Ocena ekološkega stanja vodotokov za obdobje 2009 – 2015, 2016).

3.6 Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu

Sestava ribje združbe je v veliki meri odvisna tudi od ekomorfoloških lastnosti habitata. Pregled morfološkega stanja vodotokov temelji na stopnji antropogene preoblikovanosti strug vodotokov (vodnega prostora), pri čemer se upošteva neposredne (npr. tehnični objekti) in posredne vplive gorvodnih posegov na obravnavanih odsekih (npr. sprememba vodnega režima, količine sedimenta idr.). Metoda razvrstitve vodotokov v štiri razrede in tri medrazrede je privzeta po avstrijski metodi in

izhaja iz dveh osnovnih vidikov, in sicer morfološkega in naravovarstvenega. Opredeljeni sta predvsem oblika in stanje vodotokov glede na stopnjo in vpliv poseganja v morfologijo struge, vodni režim, transport plavin, rabe vode in poseganja v obvodni prostor v okviru varovanja pred škodljivim delovanjem voda, kmetijskih površin, infrastrukturnih in industrijskih objektov ter zagotavljanja pitne in tehnološke vode. Iz naravovarstvenega vidika so opredeljene predvsem osnovne značilnosti žive in nežive narave z registriranimi in potencialnimi naravnimi vrednotami vred. Naloga ne zajema podatkov o onesnaženosti vode in njihovi biotski raznovrstnosti, ki sta za ovrednotenje vodnih ekosistemov bistvenega pomena (Hlad, in drugi 2002).

Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v Črnuškem ribiškem okolišu (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)

V Črnuškem ribiškem okolišu je Sava kot osrednja reka v prvih dveh tretjinah uvrščena v razred »zmerno spremenjen vodotok« in v zadnji tretjini v razred »vidno spremenjen vodotok«. Poleg Save so bili ocenjeni potoki Gračenica, Poljšak in Gemeljščica.

V Črnuškem ribiškem okolišu je bilo kategoriziranih 26,24 km vodotokov. Največji del vodotokov je uvrščenih v kategoriji »zmerno spremenjen vodotok« (53,0 %), in »vidno spremenjen vodotok« (34,3 %). Vodotoki so antropogeno najbolj spremenjeni na odsekih, kjer jih prečka cestna in druga infrastruktura, na območjih stanovanjskih in drugih objektov, v strnjениh naseljih, na odsekih, ki so protipoplavno urejeni ter na območjih hidroelektrarn.

3.7 Referenčni odseki

Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda. Odseki so 400 m gorvodno in 100 m dolvodno od referenčnega mesta ter odseki obale jezera, na katerih je več zaporednih 100-metrskih odsekov z le zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda.

Na referenčnih odsekih so prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti (Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja, 2016), ribiško upravljanje pa poteka na način, da ne vodi v poslabšanje stanja površinskih voda.

Okoljski cilj za referenčne odseke na površinskih vodah je »ohranjanje zelo dobrega ekološkega stanja«, »preprečitev poslabšanja stanja«, in »preprečitev emisij iz točkovnih virov« (NUV, 2016).

V Črnuškem ribiškem okolišu ni referenčnih odsekov.

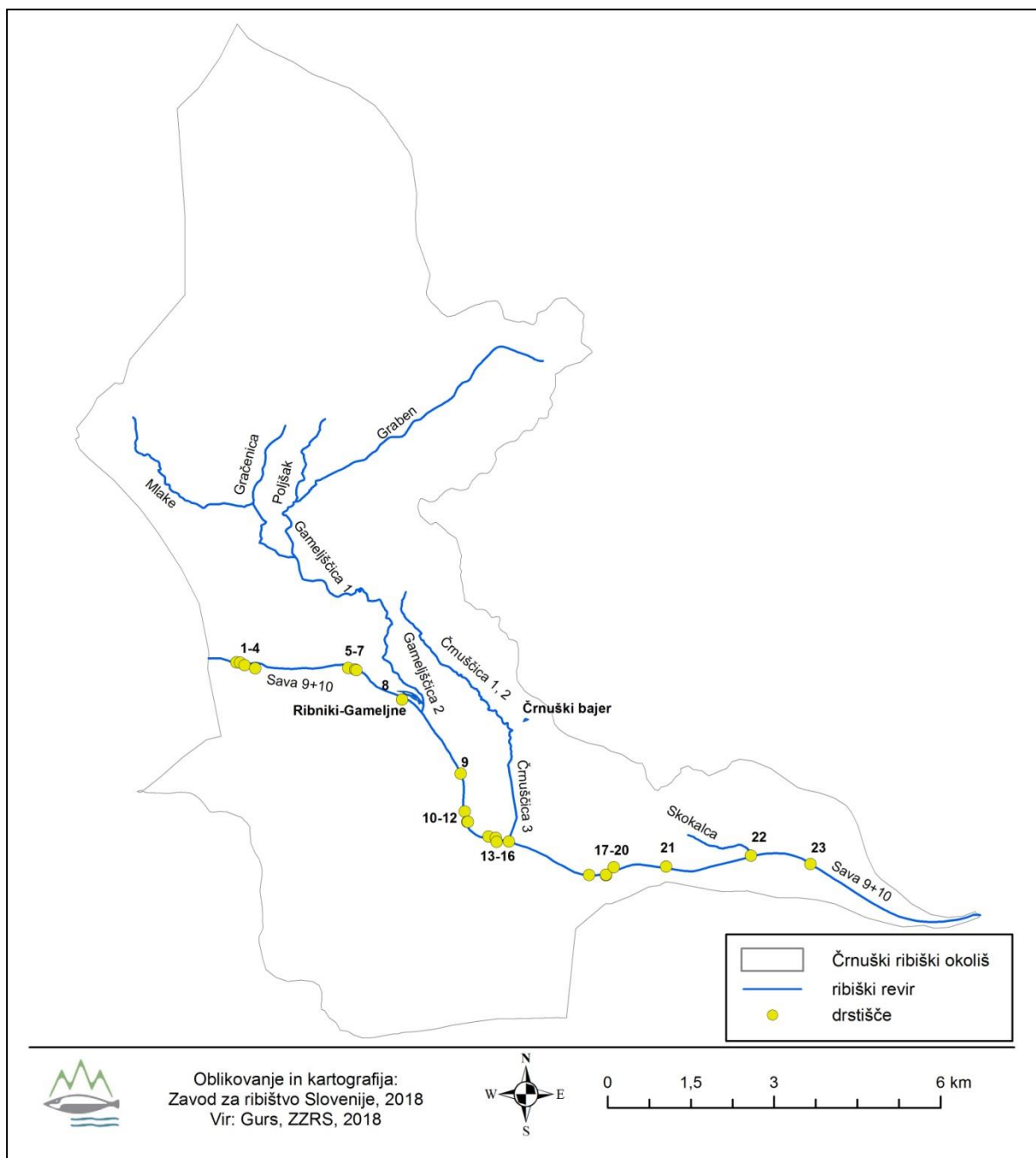
3.8 Podatki o drstiščih

Drstišča se uvrščajo med najpomembnejše habitatne tipe, ki so potrebni za reprodukcijo posameznih vrst rib. Hidromorfološke lastnosti vodotoka, ki pogojujejo in omogočajo nastanek in obstoj habitatov, da funkcionirajo kot drstišča, so odvisne od geološke podlage, reliefa, padavin in pretokov vode v posameznih letih, predvsem pa od različnih posegov v vodni prostor. Ribe se temu prilagajajo in za drst poiščejo mikrolokacije, ki so primerne za odlaganje iker. Pogosto so drstišča litofilnih drstnic, vrst rib, ki ikre odlagajo na kamnito ali prodno podlago, pod različno visokimi naravnimi ali grajenimi stopnjami, kjer se tvori primerna struktura substrata dna in sta hitrost ter globina vode ustrezni za odlaganje iker. Taka drstišča so bolj ali manj stalna.

V Črnuškem ribiškem okolišu so taka drstišča na primer v Savi pod drčo v Črnučah, kjer se drstijo postrvi, sulec in podust ter še druge litofilne drstnice. Stalna drstišča so tudi v ožjih območjih rečnih sipin na odsekih, kjer širina struge in primeren strmec povzročata zmanjšanje hitrosti vode in s tem zmanjšanje transportne sposobnosti vodotoka, zaradi česar se tam rečne naplavine odlagajo in tvorijo sipine. Podvodni deli sipin litofilnim drstnicam omogočajo drst in na vseh takih odsekih so evidentirana bolj ali manj stalna drstišča.

V pritokih in manjših vodotokih, kjer se drstijo predvsem postrvi, ki se drstijo v paru in za uspešno drst zadostujejo tudi manjše površine s primerno podlago, hitrostjo in globino vode, so drstišča mnogo bolj dinamična in manj kot stalne točke. Tu lahko bolj govorimo o daljših ali krajših odsekih, kjer se ribe drstijo, drstne jame pa se iz leta v leto ponavljajo in pojavljajo na enakih ali različnih točkah znotraj primerne odseka. Dinamika spreminjanja pozicije drstišč je odvisna od hidroloških razmer v času drsti. Zato je pri evidentiranju drstišč treba to upoštevati in drstišča jemati kot množico potencialno možnih drstnih mest na določenem odseku vodotoka. Ocena površine drstišč je v takih primerih manj natančna in zelo okvirna. Vrste, ki se drstijo v skupinah, kot na primer podust, imajo bolj stalna drstišča, ki jih večinoma lahko spremenijo le izredni dogodki.

Posegi lahko spremenijo funkcionalnost drstišč, v skrajnih primerih jih tudi nepovratno uničijo. To se zgodi v primerih velikih zajezev, ko se globine, hitrosti in temperature vode ter struktura substrata dna spremenijo do te mere, da drst tam ni več mogoča.

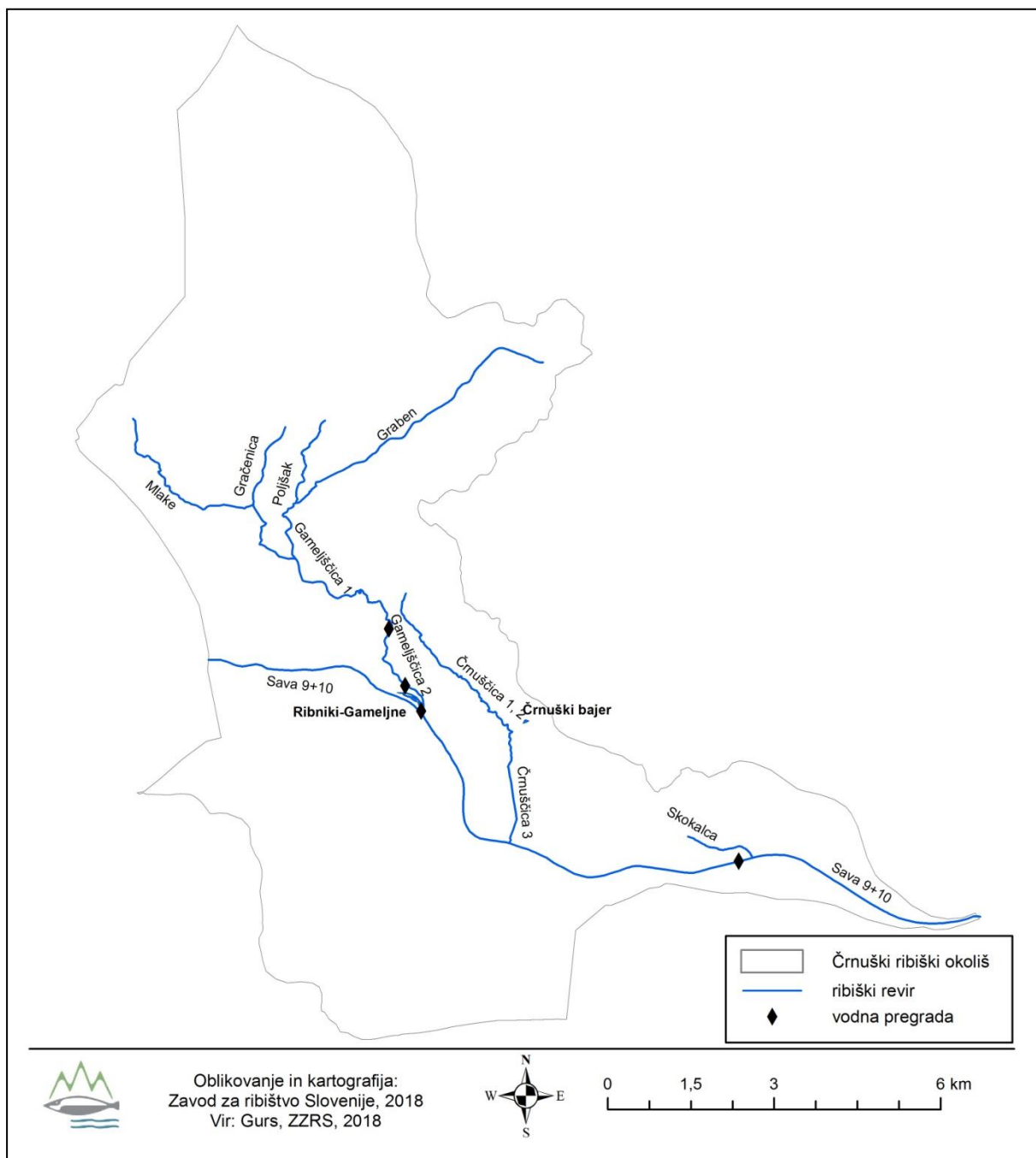

Slika 4: Drstiča Črnuškega ribiškega okoliša

Na sliki (Slika 4) so prikazana drstiča Črnuškega ribiškega okoliša. Podatki o posameznem drstiču, njegovi površini in vrstah rib so podani v Prilogi I.

3.9 Seznam in karta vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracijo

Med najbolj negativnimi posegi za populacije rib so tisti, ki povzročajo fragmentacijo habitatov. Populacije rib se v takih primerih ločijo na več manjših delov, med seboj so izolirane, kar posledično prinaša manjšo genetsko raznolikost in večjo ranljivost populacij.

Slika 5: Vodne pregrade v Črnuškem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018)

Evidenca pregrad vključuje pregled podatkov, ki jih vodi ZZRS na podlagi terenskih ogledov, predanih podatkov iz strani ribiških družin v obsegu usklajevanja pri RGN-jih, večjih pregrad, ki so vidne na DOF. Podatki v evidenci se sproti posodablajo.

Na sliki (Slika 5) so prikazane pregrade, ki ribam otežujejo ali preprečujejo prehajanje in prosto razporejanje v Črnuškem ribiškem okolišu. Taka pregrada je drča na reki Savi v Šentjakobu in jezovi in

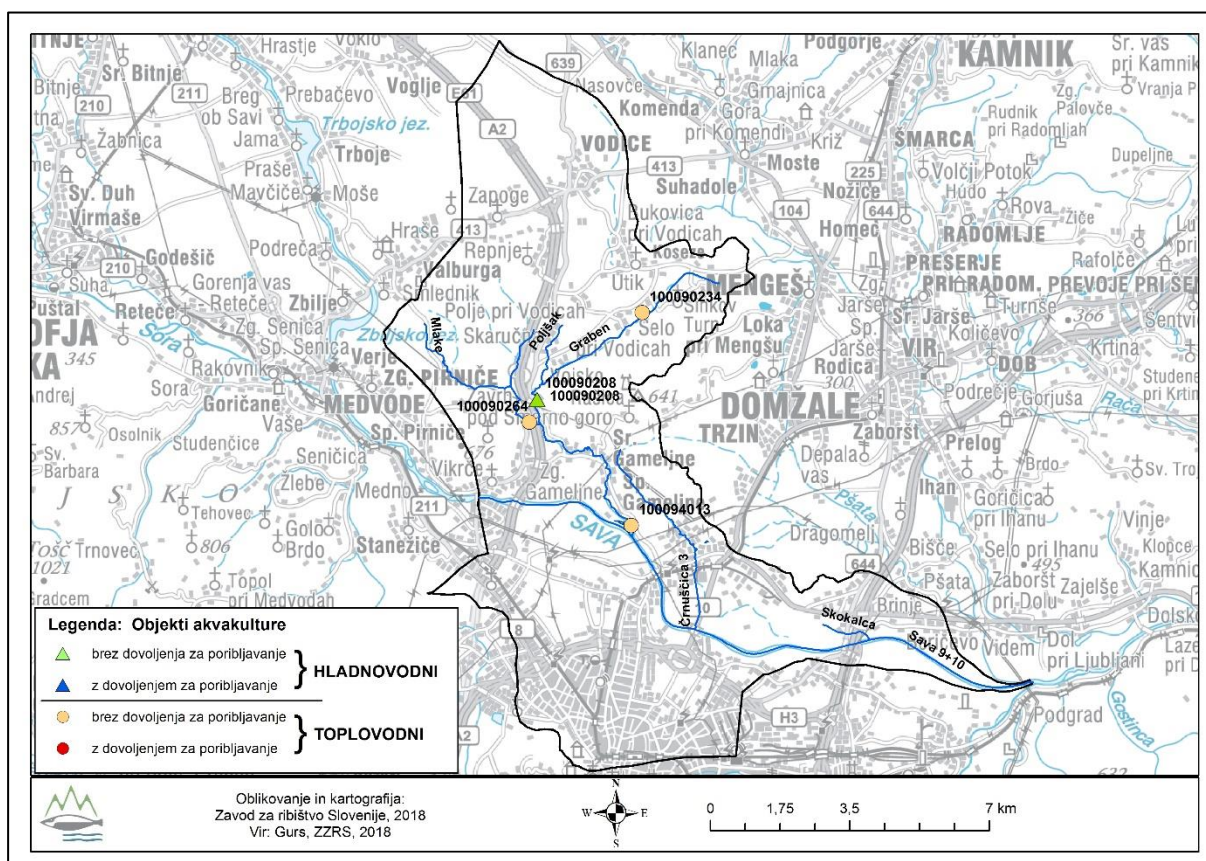
drča na Gameljščici. Drča na izlivnem delu Gameljščice litofilnim drstnicam, predvsem podustem, preprečuje dostop do drstišč, pomembnih za populacijo podusti v celotnem Srednjesavskem ribiškem območju.

Kot ukrep za izboljšanje stanja v primerih fragmentacije habitatov se uporablja izgradnja prehodov za ribe, kar pa v Sloveniji, razen izjemoma, ni bila dosedanja praksa. Funkcionalnost prehodov za ribe je odvisna od specifičnih pogojev in lastnosti pregrad, ki razdelijo habitate oziroma ribje populacije.

Preglednica 3: Lokacije pregrad v Črnuškem ribiškem okolišu, ki ribam preprečujejo ali otežujejo prehod

Šifra revirja	Revir	Lokacija		Prehodnost	
		GKY	GKX	Otežena	Neprehodno
017	Gameljščica 2	462014	108801		X
017	Gameljščica 2	462305	107773		X
017	Gameljščica 2	462598	107315	X	
008	Sava 9+10	468323	104603	X	

3.10 Podatki o ribogojnih obratih

Slika 6: Ribogojni obrati v Črnuškem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018).

V Črnuškem ribiškem okolišu so štiri ribogojnice brez dovoljenja za poribljavanje in sicer ena hladnovodna in tri toplovodne ribogojnice.

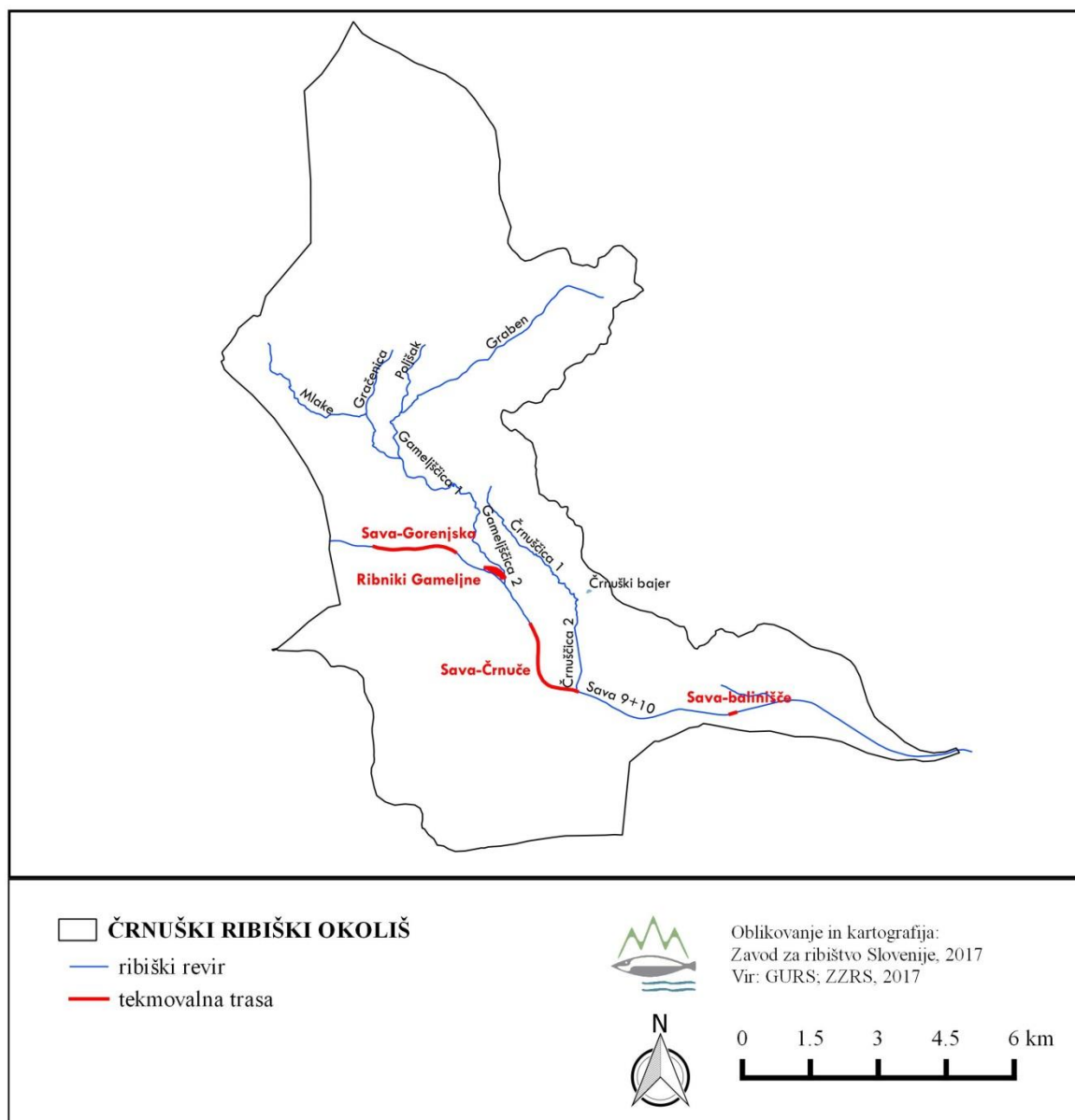
3.11 Določitev in opis odsekov, kjer je dovoljen nočni ribolov

V skladu z 9. členom Pravilnika o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah je nočni ribolov dovoljen le v določenem obdobju in na posebej določenih mestih.

V Črnuškem ribiškem okolišu niso predvidene trase za nočni ribolov.

3.12 Določitev in opis odsekov tekmovalnih tras

V skladu s 27. členom ZSRib lahko ribiška tekmovanja potekajo samo na tekmovalnih trasah, ki jih posebej za ta namen opredeli in označi izvajalec ribiškega upravljanja, v skladu z RGN. Tekmovanja se izvedejo na podlagi pravil, ki jih pripravi Ribiška zveza Slovenije in morajo biti usklajena s pravili Svetovne ribiške konfederacije (CIPS) oziroma njenih zvez. Organizator ribiških tekmovanj mora ribiški inšpekciji poslati časovni načrt tekmovanj najmanj 14 dni pred prvo tekmo v nizu. Poročilo o izvedenih ribiških tekmovanjih je sestavni del letnega poročila o izvajanju letnega programa ribiškega upravljanja.

Slika 7: Tekmovalne trase v Črnuškem ribiškem okolišu

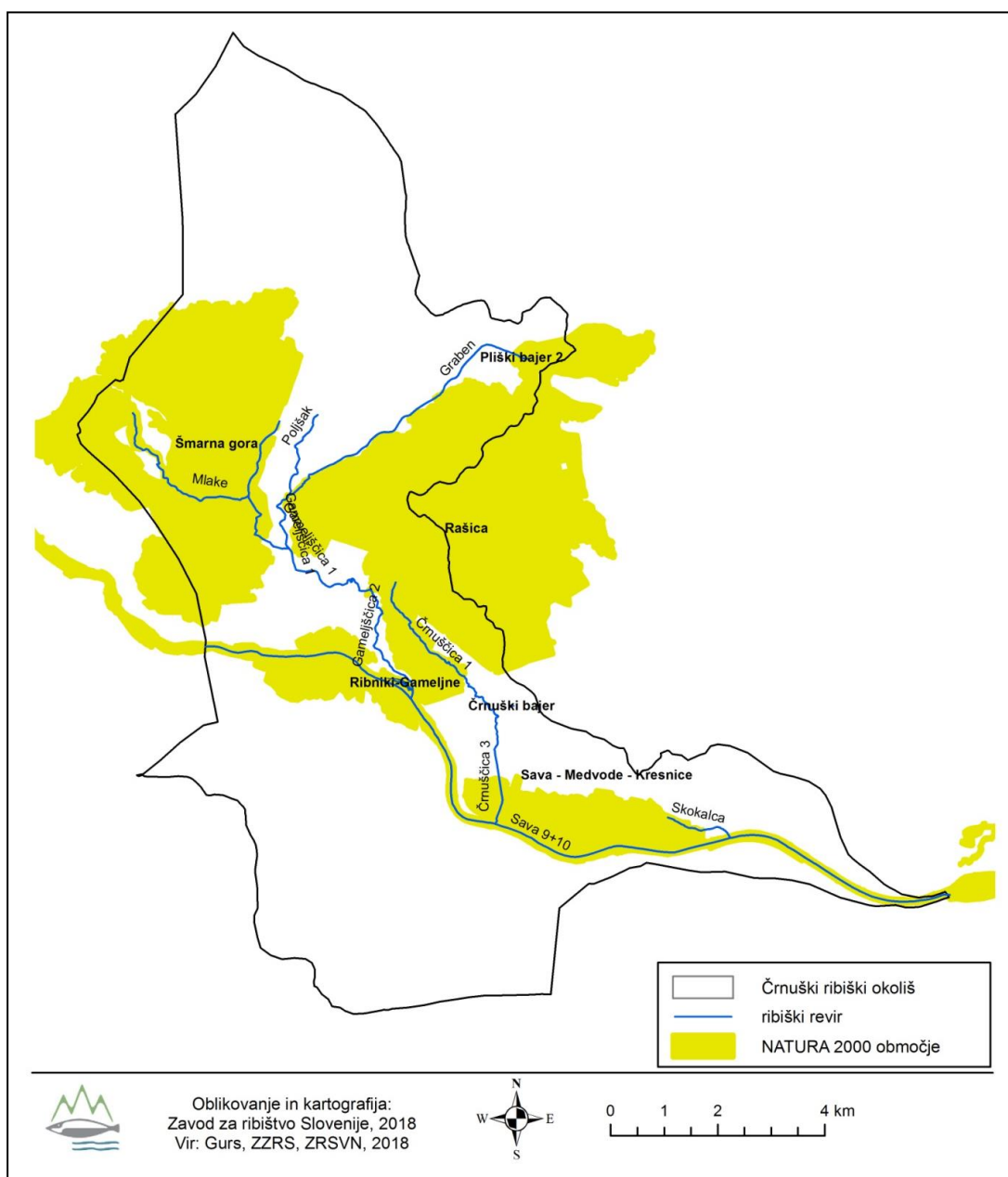
Ribiška tekmovanja v Črnuškem ribiškem okolišu so dovoljena na naslednjih tekmovalnih trasah: Sava-balinišče, Sava-Črnuče, Sava-Gorenjska, Ribniki Gameljne (Slika 7).

Podatki o tekmovalnih trasah so navedeni v poglavju 10.7.1, predvidena tekmovanja pa so opisana v poglavju 10.7.2.

4 Območja z naravovarstvenim statusom in biotska raznovrstnost

Ribiško upravljanje v vseh delih Črnuškega ribiškega okoliša, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, bo prilagojeno varstvenim režimom in usmeritvam na posameznih območjih. V RGN so določeni varstveni ukrepi za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških revirjih, ki se prekrivajo ali delno prekrivajo z območji posebnih varstvenih režimov po predpisih o ohranjanju narave.

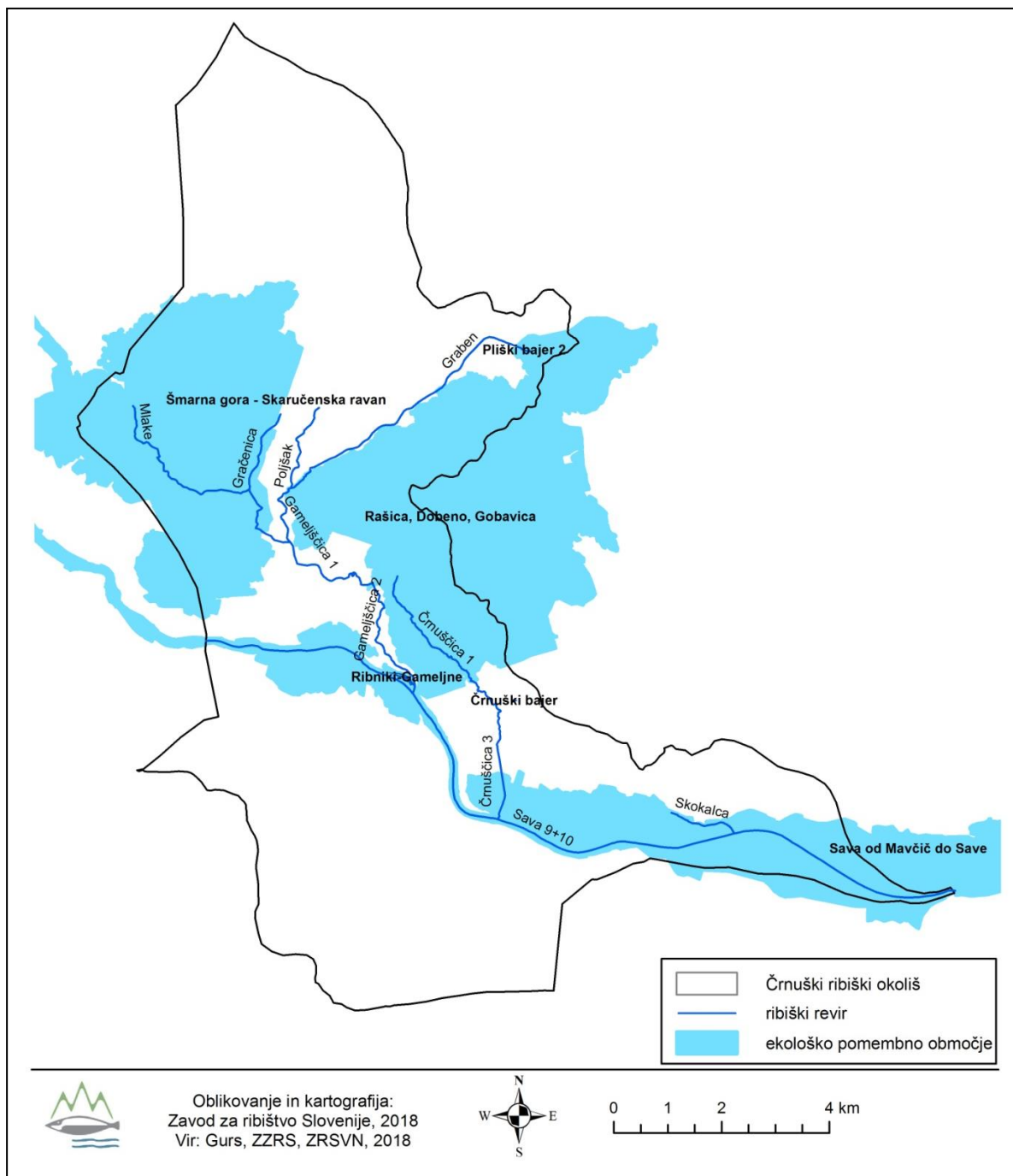
4.1 Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Slika 8: Pregledna karta Črnuškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja

Na sliki (Slika 8) so prikazana tista Natura 2000 območja v Črnuškem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju Evropske unije pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

V Črnuškem ribiškem okolišu so z Uredbo o Naturi 2000 zaradi varstva vrst in habitatnih tipov sladkovodnih vrst rib, piškurjev in rakov deseteronožcev zavarovana naslednja območja: SI3000262 Sava Medvode Kresnice (sulec, platnica, blistavec, potočni piškurji), SI3000120 Šmarna gora (navadni koščak) in SI3000275 Rašica (navadni koščak).

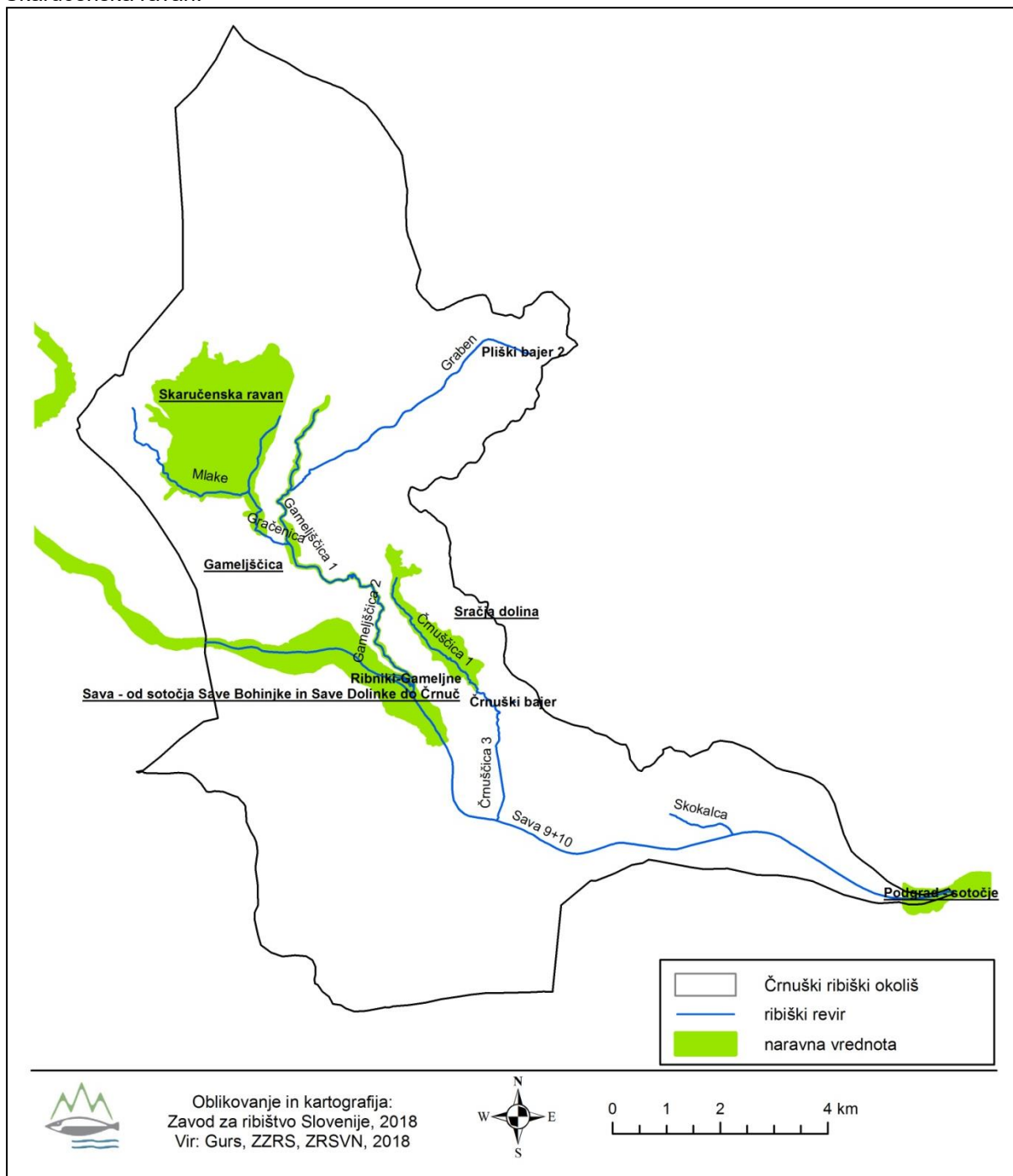

Slika 9: Pregledna karta Črnuškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja

Na sliki (Slika 9) so prikazana tista ekološko pomembna območja v Črnuškem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Ekološko pomembno območje je območje

habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON).

V Črnuškem ribiškem okolišu so naslednja ekološko pomembna območja, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja: Rašica, Dobeno, Gobavica, Sava od Mavčič do Save, Šmarna gora – Skaručenska ravan.

Slika 10: Pregledna karta Črnuškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja

Na sliki (Slika 10) so prikazana tista območja naravnih vrednot v Črnuškem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Zlasti so to geološki pojavi, minerali, fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemni kraški pojavi, podzemne

jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije (4. člen ZON).

V Črnuškem ribiškem okolišu so naslednje naravne vrednote, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja: Gameljščica, Podgrad – sotočje, Sava – od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč, Skaručenska ravan in Sračja dolina.

5 Ocena stanja ribjih populacij

5.1 Glavne značilnosti voda ribiškega okoliša

Vode Črnuškega ribiškega okoliša glede na hidromorfološke in fizikalno kemijske lastnosti pogojujejo ribje združbe značilne za postrvji in lipanski pas. Vodilni vodotok Savo lahko uvrstimo v lipanski pas, po nekaterih lastnostih tudi že v pas mreene. V povirju Gameljščice so glede na hidromorfološke in fizikalno kemijske lastnosti vode v postrvjem pasu, kjer je potočna postrv vodilna ribja vrsta.

5.2 Podatki o značaju voda

Glede na vrstni sestav rib je Sava mešanega značaja, s postrvjimi kot nepostrvjimi ribjimi vrstami, v povirju Gameljščice prevladuje salmonidni značaj, v spodnjem toku pa glede na sestavo ribje združbe govorimo o mešanem značaju.

5.3 Seznam vrst in njihov varstveni status

V preglednici (Preglednica 4) je prikazan vrstni sestav in varstveni status rib Črnuškega ribiškega okoliša. Njihovo varstvo se za sladkovodne vrste rib izvaja po Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14 in 64/16; v nadaljevanju: uredba o prosto živečih živalskih vrstah), Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07 in 75/10; v nadaljevanju pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah), Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10; v nadaljevanju pravilnik o ogroženih vrstah) in Direktivi Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7, s spremembami; v nadaljevanju: habitatna direktiva), Prilogi II in V.

Preglednica 4: Vrstni sestav in varstveni status rib v Črnuškem ribiškem okolišu

Vrsta	Znanstveno ime	D T	U	HD	RS	P Mera (cm)	P Varstvena doba
potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i> Linnaeus, 1758	D	-	-	E	25	01.10. - 28.02.
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)	T	-	-	-	/	01.12. - 28.02.
sulec	<i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	D	H	2,5	E	70	15.02. - 30.09.
potočna zlatovčica	<i>Salvelinus fontinalis</i> (Mitchill, 1814)	T	-	-	-	/	01.12. - 28.02.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	5	V	30	01.12. - 15.05.
rdečeoka	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	-	-	/	01.04. - 30.06.
platnica	<i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	D	H	2	E	35	01.03. - 31.05.
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	-	-	30	01.05. - 30.06.
blstavac	<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	D	Z,H	2	E	-	-
pisanec	<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	-	-	/	01.04. - 30.06.
linj	<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	-	E	30	01.05. - 30.06.
podust	<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)	D	H	-	E	35	01.03. - 31.05.
navadni globoček	<i>Gobio obtusirostris</i> Valenciennes, 1842	D	-	-	-	-	-
zvezdogled	<i>Romanogobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	D	H	2	V	-	-
mrena	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	D	H	5	E	30	01.05. - 30.06.
pohra	<i>Barbus balcanicus</i> Kotlík, Tsigenopoulos, Ráb & Berrebi, 2002	D	H	2,5	-	20	01.05. - 30.06.
zelenika	<i>Alburnus alburnus</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	-	-	/	01.04. - 30.06.
pisanka	<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	D	-	-	O1	-	-
koreselj	<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	-	-	/	01.05. - 30.06.
krap (gojena oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	T	-	-	-	/	/

Vrsta	Znanstveno ime	D T	U	HD	RS	P Mera (cm)	P Varstvena doba
babica	<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	D	-	-	O1	-	-
ščuka	<i>Esox lucius</i> Linnaeus, 1758	D	H	-	V	50	01.02. - 30.04.
navadni ostriž	<i>Perca fluviatilis</i> Linnaeus, 1758	D	-	-	-	/	01.03. - 31.05.
kapelj	<i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758	D	H	2	V	-	-
menek	<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	D	H	-	E	30	01.12. - 31.03.
donavski potočni piškur	<i>Eudontomyzon vladykovi</i> (Oliva & Zanandrea, 1959)	D	Z,H	2	E	-	-
navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i> (Schrank, 1803)	D	Z,H	2,5	V	-	-

Legenda:

DT (domorodnost/tujerodnost vrst glede na okoliš): D – domorodna vrsta v okolišu, T – tujerodna vrsta v okolišu

U = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009)

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

HD = Habitatna direktiva - Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

RS = Rdeči seznam - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti

P = Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

V Črnuškem ribiškem okolišu živi 25 vrst rib, ena vrsta piškurja in rak navadni koščak (Preglednica 4). Večina ribjih vrst (24) je domorodnih, tri vrste so tujerodne: šarenka, potočna zlatovčica in krap (gojena oblika).

Deset vrst je varovanih po Habitatni direktivi, med njimi je pet uvrščenih v prilogo II, dve v prilogo V, tri pa v prilogi II in V. Vrste, ki so uvrščene v prilogo II so t.i. evropsko pomembne vrste, katerih habitate je treba varovati.

Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah se vrste, ki so v preglednici označene z oznako Z, varujejo kot živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba določa, da je živali teh vrst prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Navedene zavarovane vrste niso predmet ribolova, za zgornja dejanja si je potrebno pridobiti posebno dovoljenje Ministrstva za okolje in prostor. Varstveni cilji, ki so opredeljeni po tej uredbi vključujejo med drugim ohranjanje raznolikosti habitata zavarovane vrste (H), zlasti pa ohranjanje tistih habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje). Vključujejo tudi ohranjanje celovitosti habitata oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto. V Črnuškem ribiškem okolišu so zavarovane naslednje vrste in njihov habitat: blistavec, donavski potočni piškur in navadni koščak. Varovani so tudi habitati devetih ostalih vrst.

Na rdečem seznamu je devet vrst uvrščenih v kategorijo prizadetih vrst (E), pet je uvrščenih v kategorijo ranljivih vrst (V), tri pa v kategorijo vrsta zunaj nevarnosti (O1). Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam določa, da je prizadeta vrsta (E) kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju Republike Slovenije ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost teh vrst se je zmanjšala na kritično stopnjo oziroma njihova številčnost zelo hitro upada v večjem delu areala. Ranljiva vrsta (V) je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste, če bodo

dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost vrste se je v velikem delu areala zmanjšala oziroma se zmanjšuje. Vrste so zelo občutljive na kakršnekoli spremembe oziroma poseljujejo habitate, ki so na človekove vplive zelo občutljivi. Oznaka O1 označuje vrste, ki so bile zavarovane s predhodno veljavno uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst in ki so trenutno zunaj nevarnosti, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti.

Ribolovne vrste imajo s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah predpisane najmanjše dolžine, pri katerih je dovoljen uplen in varstveno dobo (v času drsti), ko jih ni dovoljeno loviti. Izjema so tujerodne vrste, ki nimajo predpisane najmanjše dolžine uplena. Med evidentiranimi vrstami je 19 lovnih vrst rib.

5.4 Dinamika ribjih populacij ribolovnih vrst

Z dinamiko ribje populacije je izraženo povečanje oziroma zmanjšanje velikosti posameznih ribjih populacij v časovni enoti. Odvisna je predvsem od stanja habitata ter življenjskih pogojev za ribe, plenilcev oziroma obsega plenjenja in velikosti uplena na ribolovno sezono.

Vode Črnuškega ribiškega okoliša so glede na ekološke značilnosti uvrščene v alpsko hidroekoregijo. Hidroekoregija je pokrajinsko območje celinskih voda, ki ga označujejo različni abiotiski in biotski dejavniki in je odraz geoloških, geomorfoloških, hidrografskih, hidroloških in geografskih posebnosti območja, zaradi katerih se je izoblikovala določena vodna flora in favna.

Preglednica 5: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v vodotokih Črnuškega ribiškega okoliša [kg/ha]

Okoliš	Vodotok	Lokacija	Leto	ciprinidi	salmonidi	Skupaj
Črnuški ribiški okoliš	Dobravščica	nad sotočjem s Poljšakom	2004	56,6	5,8	62,4
Črnuški ribiški okoliš	Gameljščica	pod ribogojnico Povodje	2004	49,1	216,4	265,4
Črnuški ribiški okoliš	Gameljščica	500 m pod ribogojnico Povodje	2004	0,4	81,7	82,1
Črnuški ribiški okoliš	Poljšak	nad sotočjem z Dobravščico	2004	2,5	16,4	18,9
Črnuški ribiški okoliš	Sava	Črnuče-Šmartno	2014	22,3	1,8	24,1
Črnuški ribiški okoliš	Sava	Tomačevo	2007	23,5	0,9	24,3

Vzorčenje ribjih združb s strani ZZRS poteka z elektroribolovom. Manjše, prebrodjljive vodotoke z globino vode pod 0,7 m vzorčimo z brodenjem po vodi. Globlje vodotoke vzorčimo iz čolna.

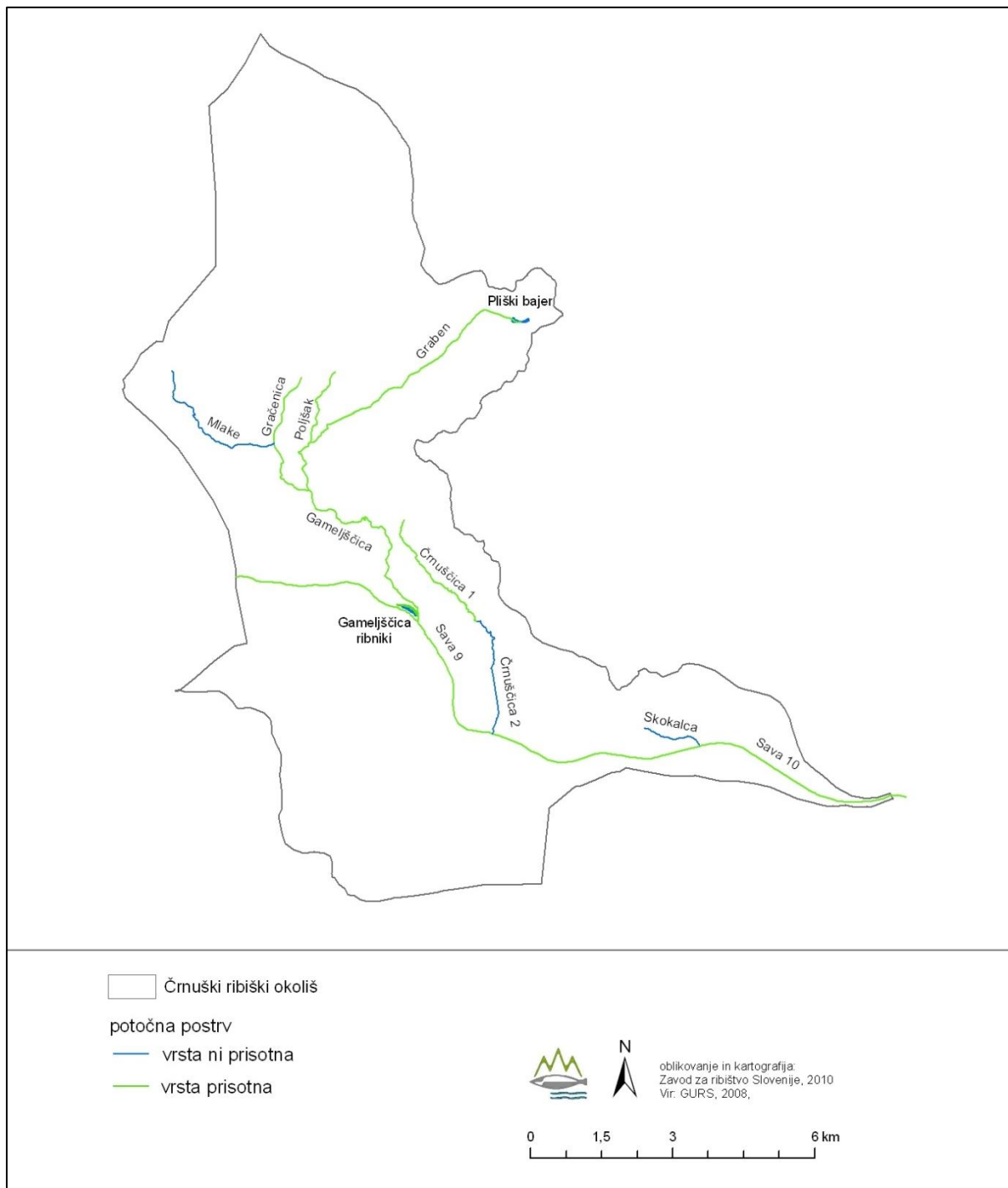
Iz ocene naseljenosti lahko ugotovimo, da imajo vodotoki na območju Črnuškega ribiškega okoliša večinoma mešan značaj. Najvišja ocena naseljenosti je bila ugotovljena v Gameljščici tik pod ribogojnico Povodje in sicer 265,4 kg/ha. V primeru vzorčenja tik pod ribogojnico je šlo verjetno za vpliv ribogojnice, že 500 m pod tem vzorčnim mestom je po ocenah gostota populacije padla na 82,1 kg/ha.

5.5 Podatki o razširjenosti posameznih vrst rib

V tem poglavju je prikazana razširjenost nekaterih v uplenu najpogosteje zastopanih ribjih vrst, ki so prisotne v Črnuškem ribiškem okolišu in jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti.

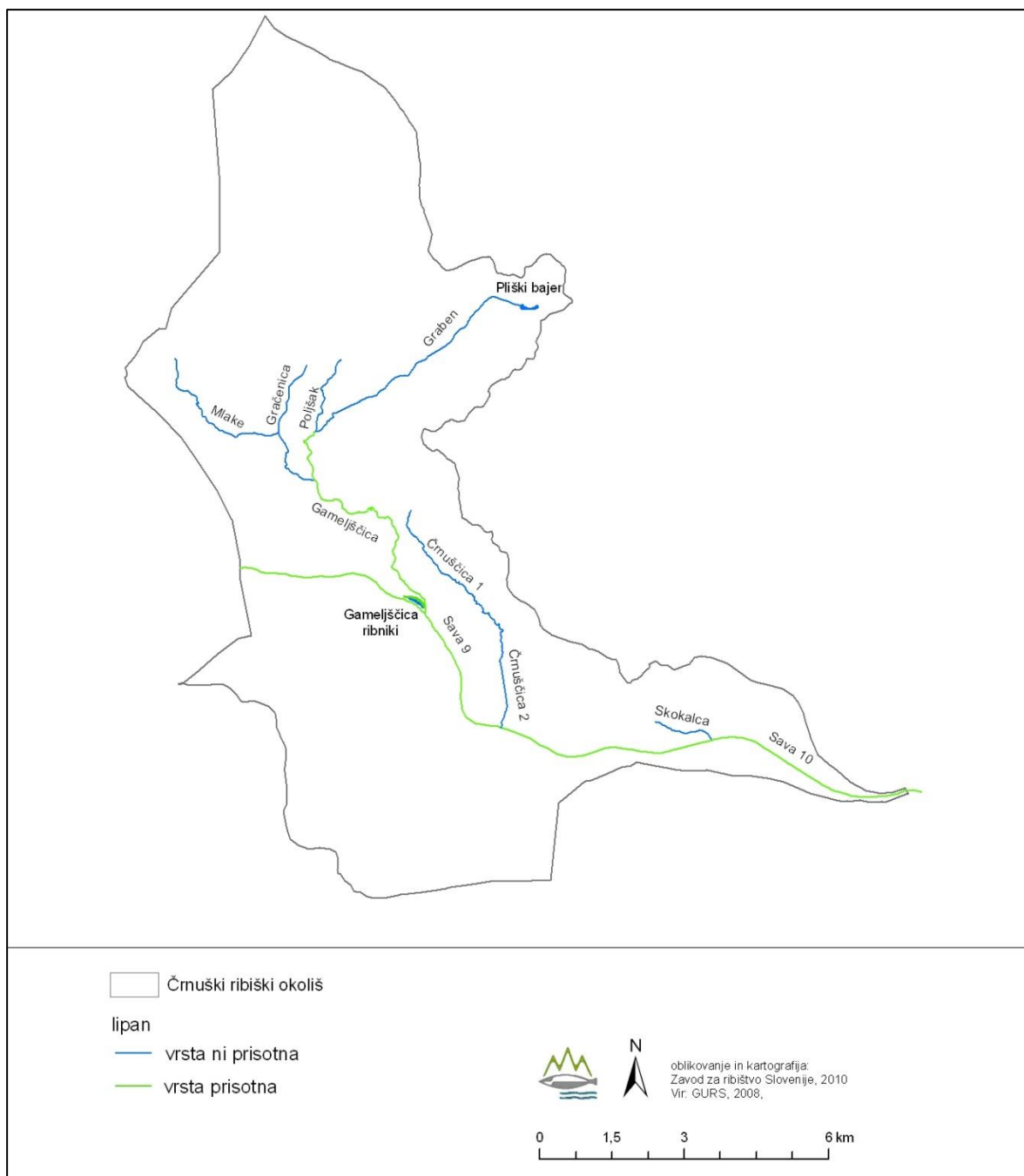
Razširjenost posameznih lovnih vrst rib je prikazana na podlagi podatkov o odlovih, poribljavanjih, uplenu in ihtioloških raziskavah. Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022. Zemljevidi razširjenosti posameznih vrst rib so tako izrisani glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, kjer so v skladu s Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištvu podatki za posamezno vrsto, podani na najmanjšo prostorsko enoto-ribiški revir. Razširjenost posameznih vrst rib je zato okvirna in je v posameznih primerih zato potrebna pravilna interpretacija podatkov oziroma dodaten

komentar k sliki, posebno v primerih, ko so pritoki opredeljeni kot enoten revir od izvira do izliva, dejansko pa je funkcionalni del revirja krajši. Določene vrste so tako prisotne samo v spodnjem delu revirja ali v izlivnem odseku, na sliki pa je njihova razširjenost prikazana od izvira do izliva.

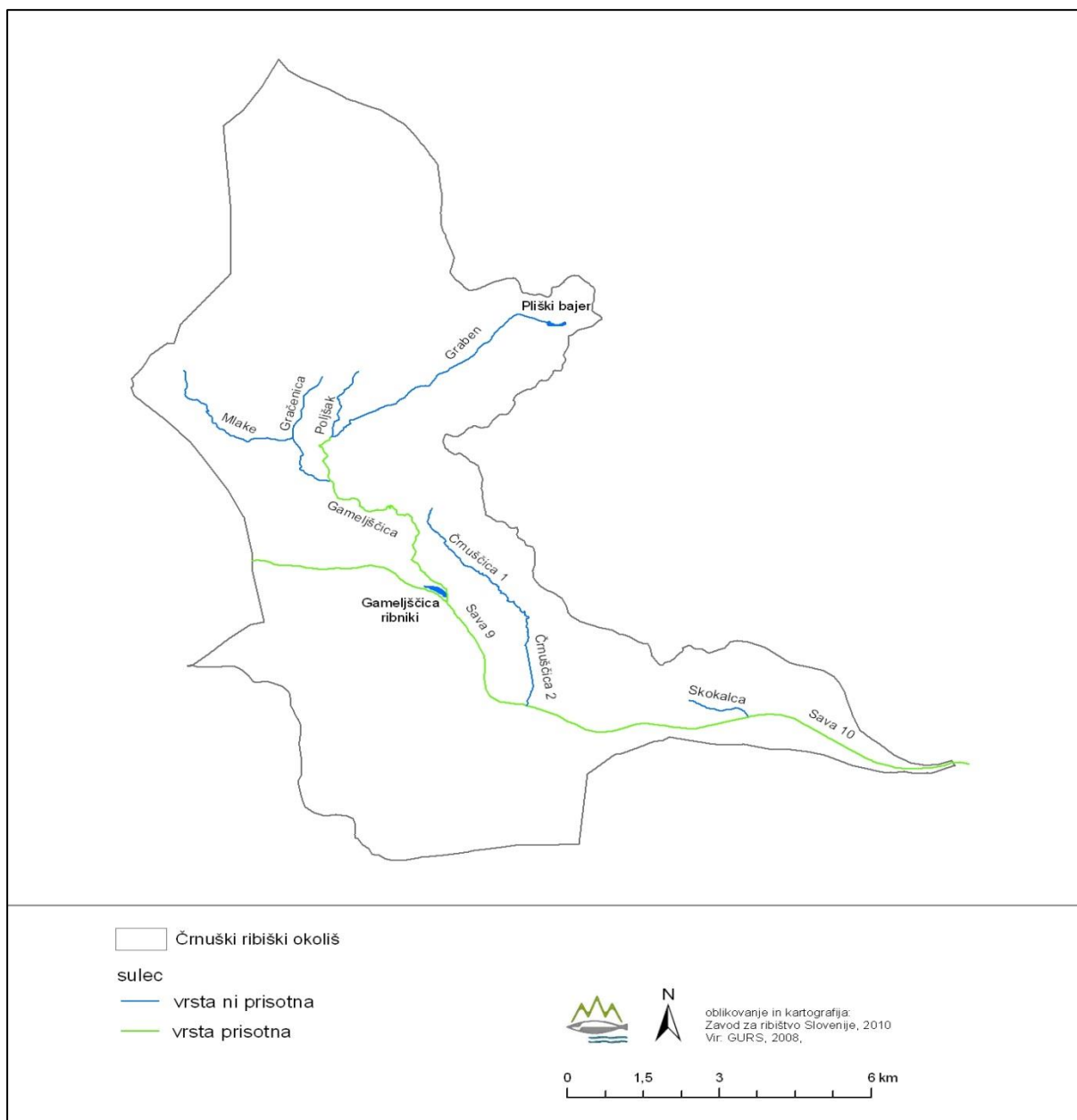
Slika 11: Razširjenost potočne postrvi v Črnuškem ribiškem okolišu

Potočna postrv je v Črnuškem ribiškem okolišu splošno razširjena vrsta. Najbolj pogosta je v pritokih, živi tudi v osrednji reki ribiškega okoliša, Savi.

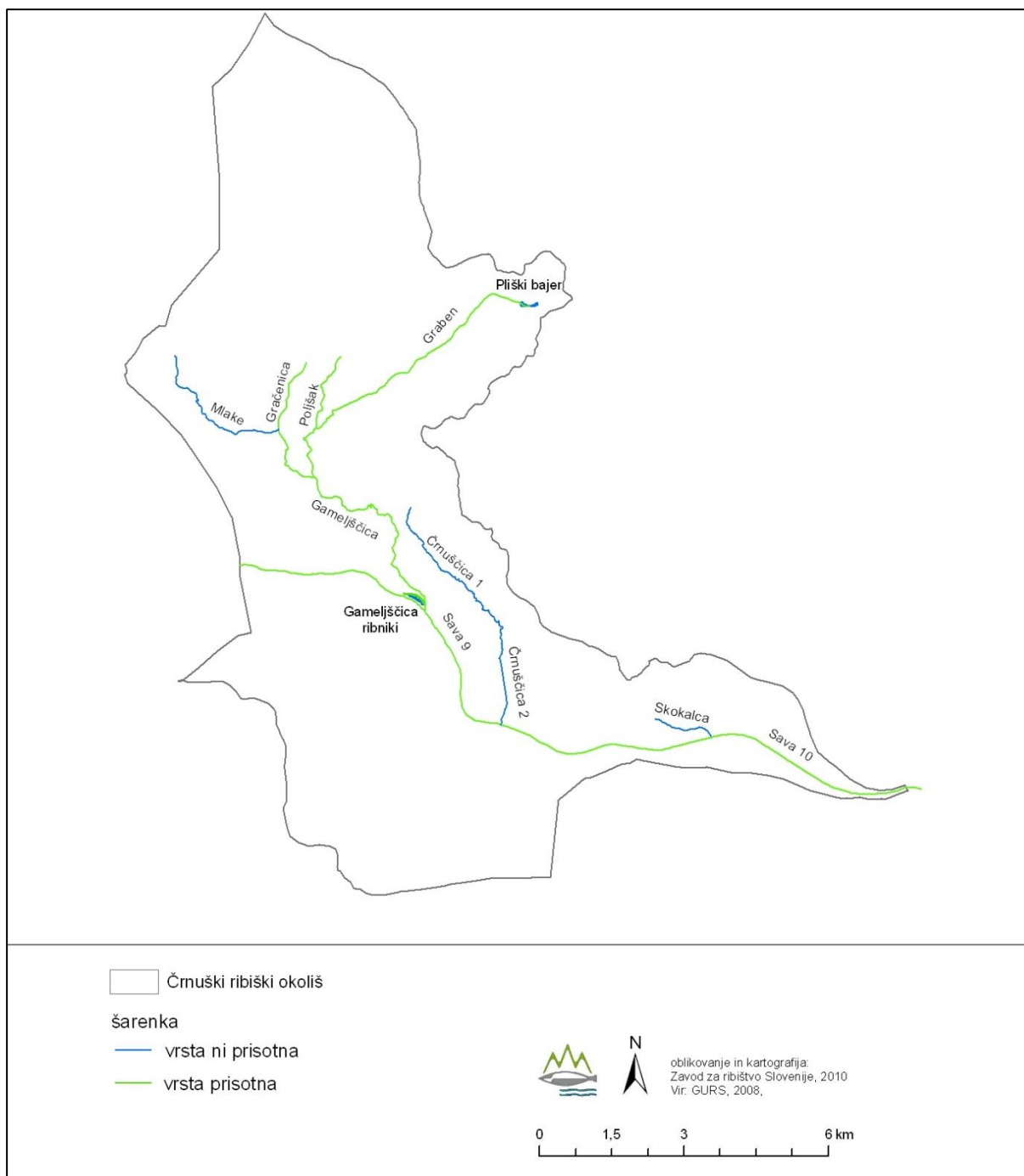
Slika 12: Razširjenost lipana v Črnuškem ribiškem okolišu

Lipan je v Črnuškem ribiškem okolišu splošno razširjen v Savi, najdemo ga tudi v spodnjem toku Gameljščice.

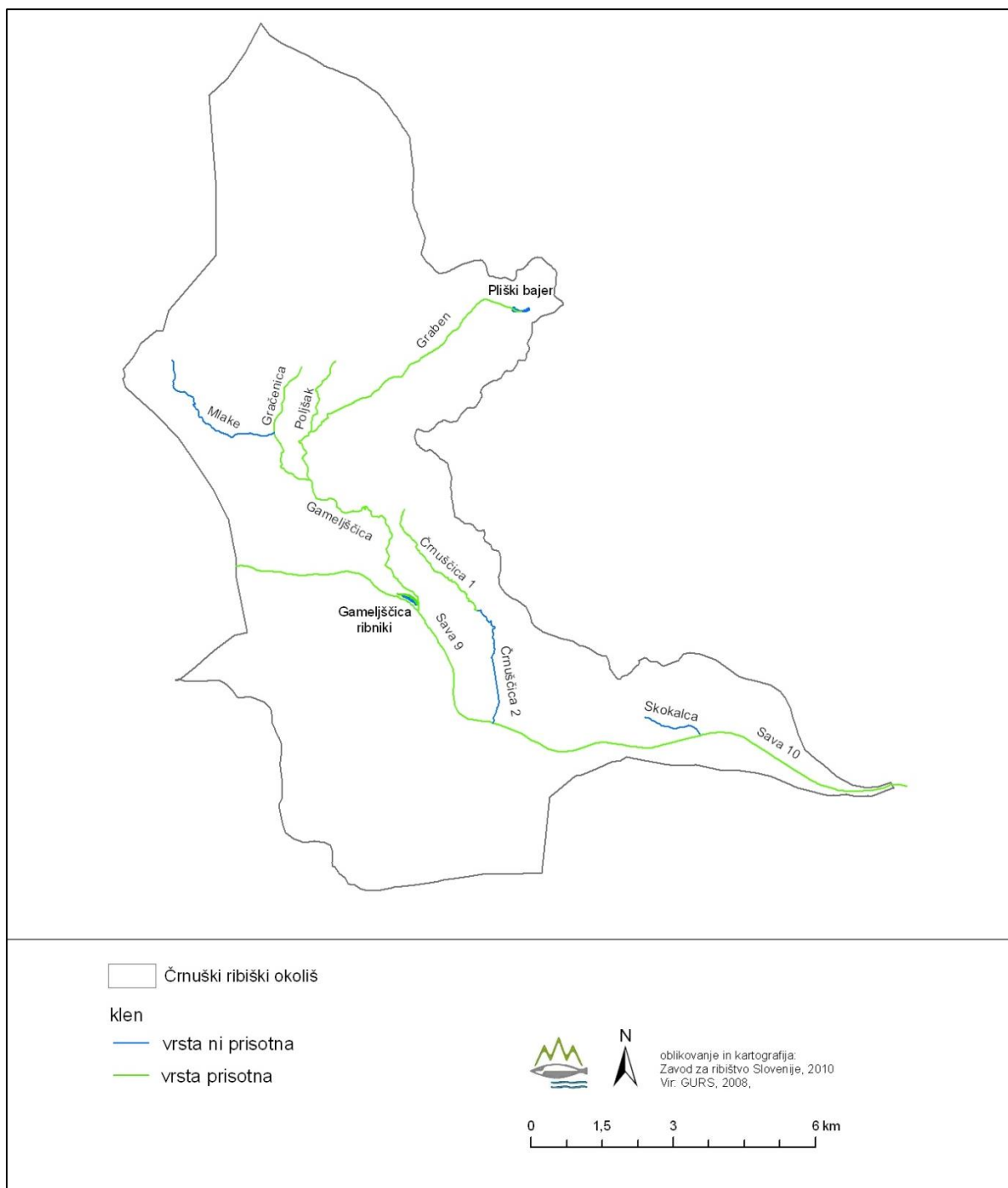
Slika 13: Razširjenost sulca v Črnuškem ribiškem okolišu

Sulec je v Črnuškem ribiškem okolišu razširjen predvsem v Savi, najdemo ga tudi v izlivnem delu Gameljščice.

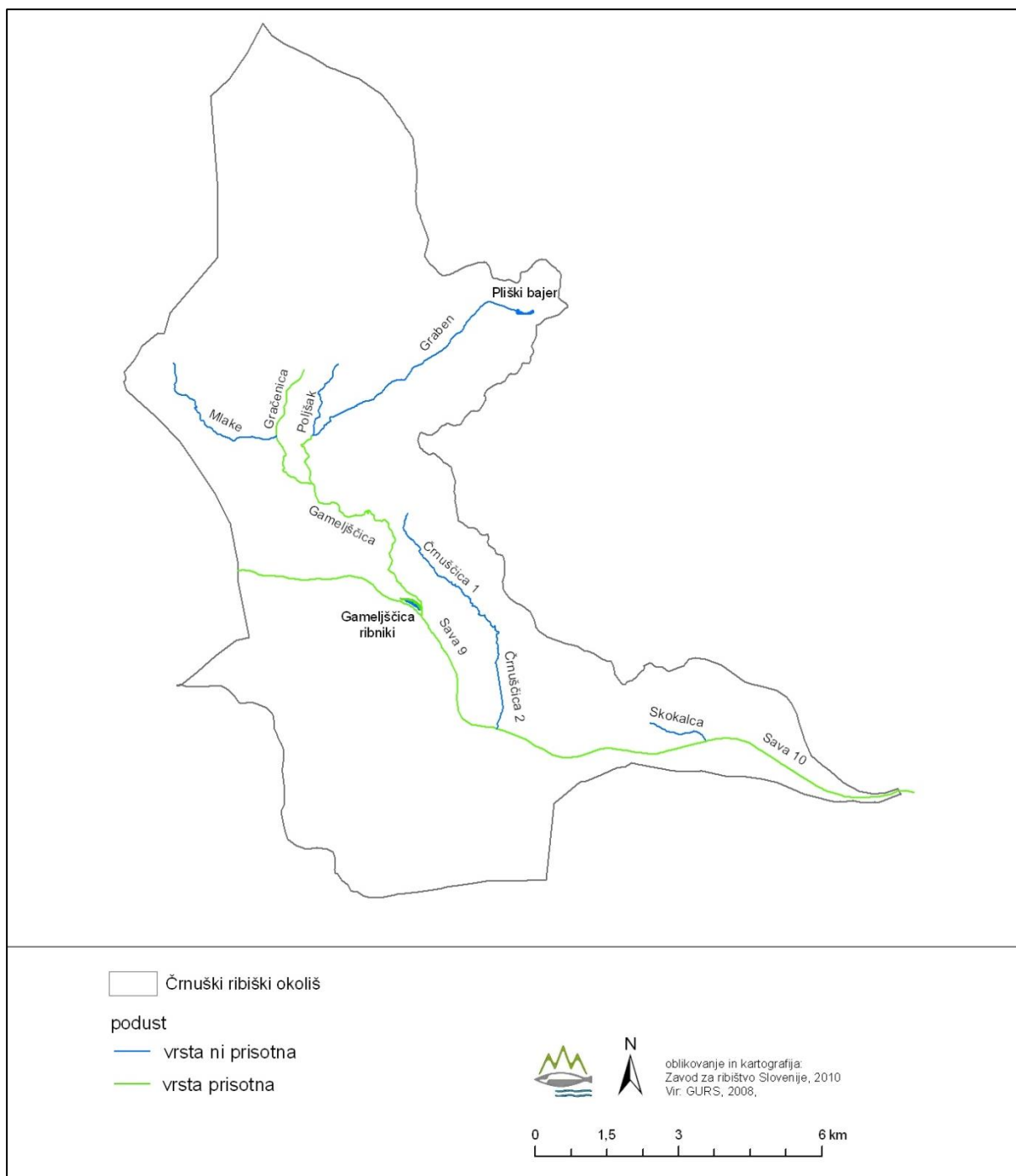
Slika 14: Razširjenost šarenke v Črnuškem ribiškem okolišu

Šarenka je v Črnuškem ribiškem okolišu razširjena v ribolovnih revirjih Save in v ribnikih ob Gameljščici, kjer se v okviru dopolnilnih poribljavanj v času ribolovne sezone poribljava »pod trnek«. Prisotna je tudi v Gameljščici in njenih pritokih, razen v Črnuščici.

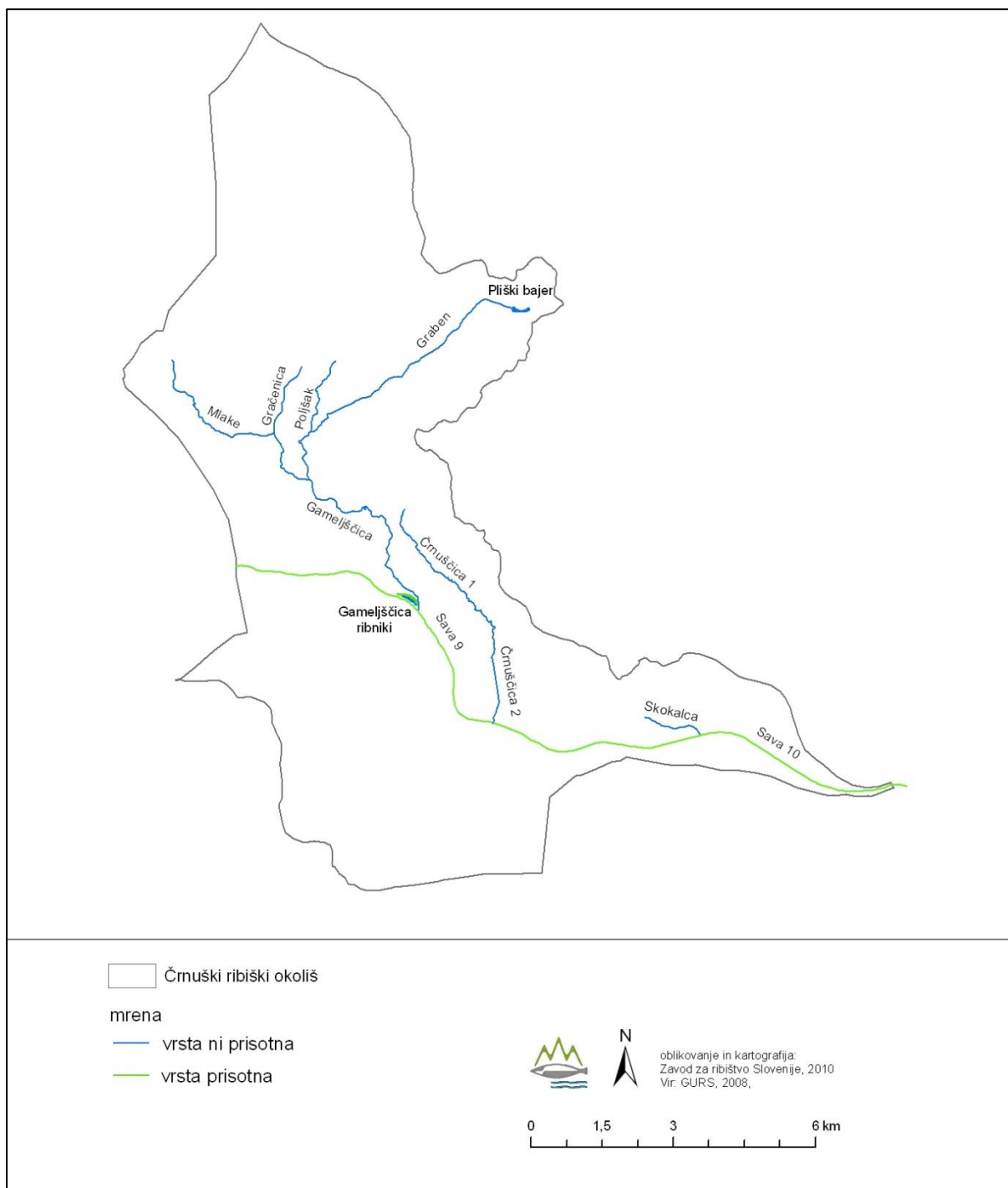
Slika 15: Razširjenost klena v Črnuškem ribiškem okolišu

Klen je v Črnuškem ribiškem okolišu razširjen v ribolovnih revirjih Save in v ribnikih ob Gameljščici ter v reki Gameljščici in njenih pritokih.

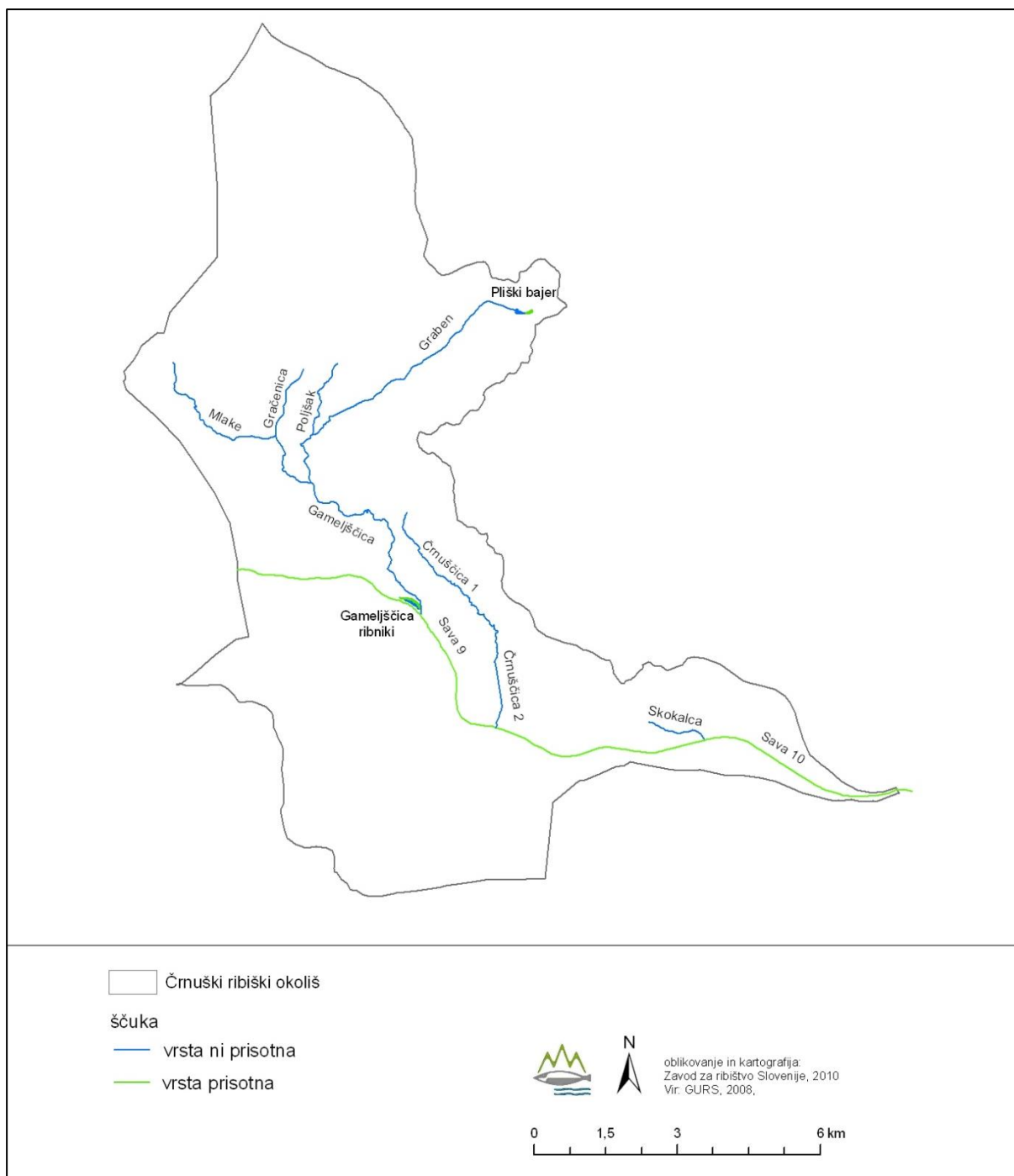
Slika 16: Razširjenost podusti v Črnuškem ribiškem okolišu

Podust je v Črnuškem ribiškem okolišu splošno razširjena v Savi, najdemo jo tudi v potoku Gameljščica in v nekaterih pritokih.

Slika 17: Razširjenost mrene v Črnuškem ribiškem okolišu

Mrena je v Črnuškem ribiškem okolišu splošno razširjena v Savi.

Slika 18: Razširjenost ščuke v Črnuškem ribiškem okolišu

Ščuka je na območju Črnuškega ribiškega okoliša razširjena v Savi in v ribnikih ob Gameljščici, posamič se jo najde tudi v Poljšaku in Grabnu.

6 Vplivi na ribiški okoliš

6.1 O posegih, ki vplivajo na vode v ribiškem okolišu

Vodni režim osrednjega vodotoka Črnuškega ribiškega okoliša, reke Save, je zaradi obratovanja HE Medvode spremenjen. Značilna so dnevna nihanja vode, ki neugodno vplivajo na življenjske pogoje za ribe, najbolj so problematična v času drsti. Takrat povzročajo propad iker, ki jih litofilne drstnice odložijo - zakopljejo na drstiščih in zaradi zmanjšanih pretokov vode ostanejo »na suhem«.

Velik problem v reki Savi je tudi odvzem rečnih naplavin, predvsem v Savi na območju Tomačevega, kjer se to redno dogaja in ogroža drstenje sulca, mreine in podusti (RD Straža Sava, 2020, ustni vir).

6.2 Onesnaženja

V porečju Gameljščice in Črnuščice še vedno ni celovito urejena kanalizacija, kjer so problemi tako s komunalnimi odpadki kot tudi meteornimi vodami, s katerimi v vodotoke iztekajo tudi mnoge nevarne snovi (olja, detergenti). Ob potoku Gameljščica ima skoraj vsaka hiša speljan odvod meteorne vode v potok. Onesnaženje povzročajo tudi druge odpadke (npr. spiranje embalaže od barv v potok – v preteklosti že prijavljeno inšpekciji, vendar se kljub kazni zadeva ponavlja). Zaradi postavljenih ograj ob vodi je na področju za žago prehod nemogoč, lastniki parcel pa ne dovolijo dostopa izlovni ekipi. Voda je pregloboka za prehod z agregatom, zato ta del nekajkrat ni bil izlovljen (RD Straža-Sava, 2020, ustni vir).

V reki Savi je onesnaževanje s komunalnimi in meteornimi vodami evidentirano na območju naselij Brod, Šmartno ob Savi, na iztoku iz ČN Spodnje Gameljne, Tomačevo, Jarše, Mala vas in Šentjakob. Izredno je onesnažen pritok reke Save Skokalca, kamor se iztekajo industrijske odpadke tovarne Belinka (RD Straža Sava, 2020, ustni vir).

6.3 Ribojede ptice

Podobno kot v drugih ribiških okoliših Srednjesavskega ribiškega območja so tudi v Črnuškem ribiškem okolišu od ribojedih ptic pozimi redno prisotni kormorani (ca 240 dni v letu), siva čaplja pa vse leto. Kormorani plenijo predvsem v Savi, siva čaplja pa se najpogosteje zadržuje na pritokih, vendar je dokaj pogosto prisotna tudi v Savi (RD Straža Sava, 2020, ustni vir).

6.4 Drugi vplivi

Precejšnje spremembe na strugi reke Save so nastale ob visokovodnem valu v septembru 2010, ko je voda pri Šentjakobskem mostu in nizvodno v Beričevem odtrgala velik del brežine, spremenjeno pa je verjetno tudi dno - struktura proda in globina vode.

Na ribiško upravljanje vplivajo tudi posegi v okolici reke Save: izgradnja pešpoti, rekreacijskega centra ter prostorov za piknik na desnem bregu reke Save (projekt MOL). Ob reki je vedno več ljudi zaradi česar je otežen ribolov in vlaganje rib. Oteženi so dostopi do vode, zato je pot prenosa rib bistveno daljša. Na levem bregu od Črnuškega mosta navzgor je naturistično društvo praktično zasedlo obalo Save, dostop je tako za ribiče kot za ekipo, ki vlaga ribe v poletnih, jesenskih ali pomladanskih dnevih nemogoč zaradi števila ljudi. V tem predelu praktično vložka postrvi ni več (RD Straža-Sava, 2020, ustni vir).

Pod Črnuškim mostom, kjer se drstita podust in mreina, se redno organizirajo dogodki kot so skoki v vodo. Ribiška družina o teh dogodkih nikoli ni obveščena. Dogodke je potrebno v času drsti rib prepovedati in o dogajanju obvestiti družino (RD Straža-Sava, 2020, ustni vir).

Na vodostaj Črnušnice vpliva odvzem vode za zalivanje vrtov v poletnih mesecih, ki je zelo prisoten na delu za Dinosom in nižje. Nekajkrat je bilo potrebno zaradi teh vplivov izvesti interventni izlov (RD Straža-Sava, 2020, ustni vir).

Prisotne pomembne hidromorfološke obremenitve na vodnem telesu S11VT310 VT Sava Medvode - Podgrad so: regulacije in ureditve. (Podatki o vodnih telesih površinskih voda, 2018).

7 Podatki o izvajalcu ribiškega okoliša (Obrazec IZV)

7.1 Ime in naslov oziroma naziv in sedež

Ribiška družina Straža-Sava, Spodnje Gameljne 62, 1211 Ljubljana-Šmartno.

7.2 Identifikacijska številka

Matična številka 5058139, davčna številka SI76874435.

7.3 Podatki o registraciji

Upravna enota Ljubljana Šiška, vpis v register društev z dne 16. 4. 1977.

7.4 Kopija odločbe o podelitvi koncesije

Koncesijska Odločba o izbiri koncesionarja številka 34200-6/2008/31 z dne 14.10.2008, s katero je bila za koncesionarja v Črnuškem ribiškem okolišu izbrana Ribiška družina Straža-Sava, je dodana kot Priloga V

7.5 Kopija koncesijske pogodbe

Koncesijska pogodba št. 3420-182/2008/1, s katero je bila za koncesionarja za izvajanje ribiškega upravljanja v Črnuškem ribiškem okolišu izbrana Ribiška družina Straža-Sava, je dodana kot Priloga IV.

7.6 Ime in priimek, telefon, elektronska pošta odgovorne osebe in strokovnih delavcev v ribištvu

V spodnji preglednici so prikazani odgovorna oseba in strokovni delavci koncesionarja za izvajanje ribiškega upravljanja v Črnuškem ribiškem okolišu, Ribiške družine Straža-Sava.

Preglednica 6: Odgovorna oseba in strokovni delavci

Odgovorna oseba/strokovni delavci	Ime	Priimek	Telefon	Mobitel	Elektronski naslov
predsednik	Boris	Mihičinc			
gospodar	Miha	Žejn		051/335-466	miha.zejn@gmail.com
tajnik	Gašper	Kosec Cetinski			
računovodja	Miran	Habe		041/771-353	radis@siol.net

7.7 Članstvo

V spodnji preglednici je prikazana sestava in število članov Ribiške družine Straža-Sava za leto 2016.

Preglednica 7: Število in sestava članov

Vrsta člana	Moški	Ženske
polnoletni ribiči	126	1
mladi ribiči	12	2
častni člani	3	
pripravniki		
skupaj	141	3

7.8 Oprema za izvajanje ribiškega upravljanja

V spodnji preglednici je prikazana vrsta in število opreme za izvajanje ribiškega upravljanja, s katero razpolaga Ribiška družina Straža-Sava.

Preglednica 8: Število in vrsta opreme za izvajanje ribiškega upravljanja

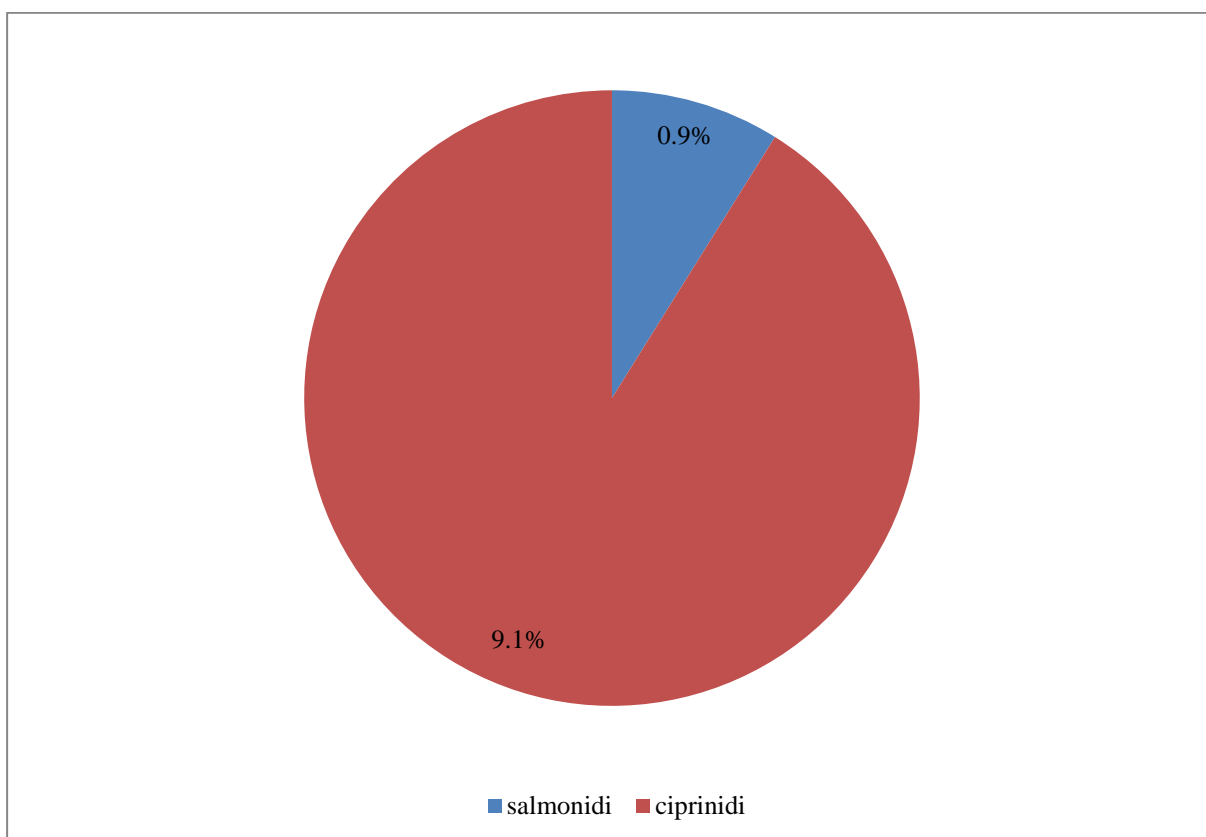
Vrsta opreme	Število	Leto proizvodnje	Opomba
čoln za prevoz rib in opreme	1	-	čoln Elan (banjica) namenjen vzdrževalnim delom na ribnikih oziroma Savi
tovornjak za transport rib	1	-	kombi s prikolico za prevoz odlovljenih rib oziroma za prevoz nabavljenih (pripeljanih) rib za vlaganje
nahrbtni elektroagregat	2	-	en elektroagregat starejše izdelave-obnovljen
cisterna za transport rib	2	-	600 l in cca 100 L

8 Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja

Analiza izvajanja ribiškega upravljanja je izdelana na podlagi podatkov ribiškega katastra, ki ga vodi Zavod za ribištvo Slovenije. Podatki o uplenu, ribolovnih dnevih, poribljavanjih kot tudi drugi podatki o izvajanju ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših, se v ribiškem katastru vodijo na podlagi letnih poročil, ki jih izdelajo ribiške družine. Ribiški kataster je dinamična podatkovna zbirka, kjer se podatki lahko dnevno spreminjajo. Za analizo ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših v preteklem petnajst-letnem obdobju oziroma analizo uplena posameznih vrst rib v obdobju 1986-2014, so bili uporabljeni podatki na dan 31.12.2014.

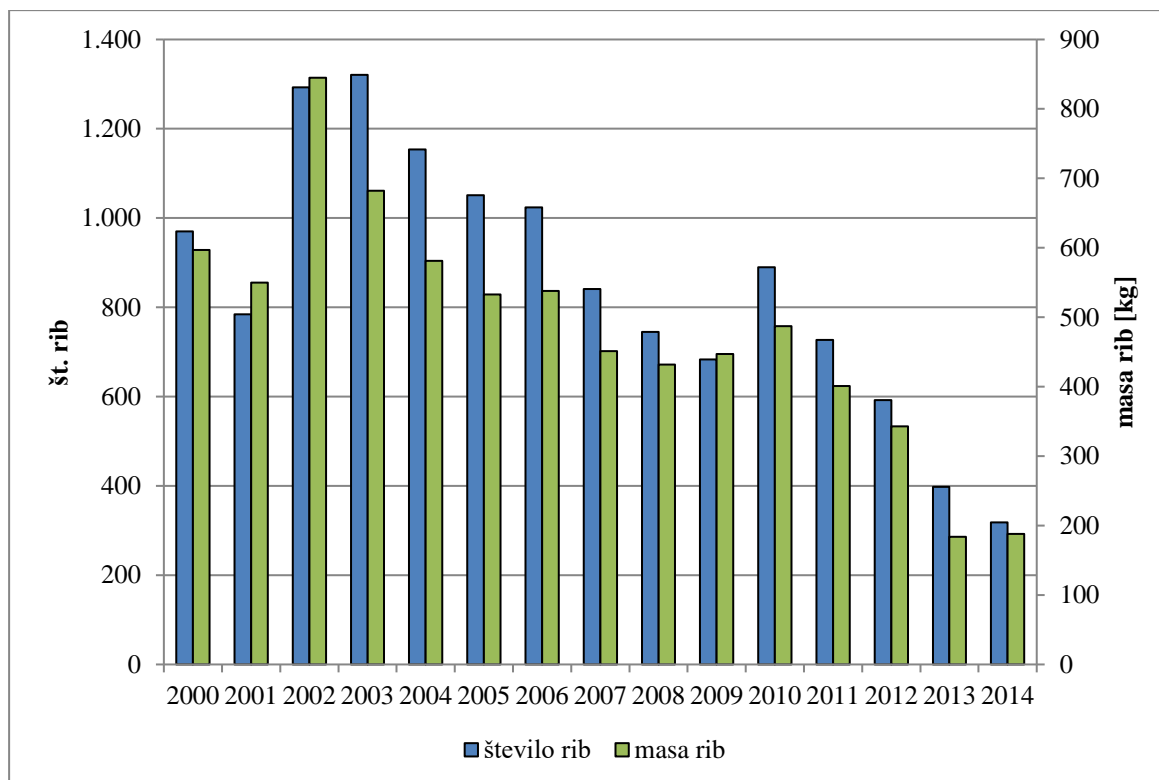
8.1 Količina in struktura uplena v preteklem obdobju načrtovanja

V Črnuškem ribiškem okolišu je bilo v obdobju 2000-2014 v ribolovnih revirjih uplenjenih več rib iz skupine ciprinidnih vrst kot pa iz skupine salmonidnih vrst.

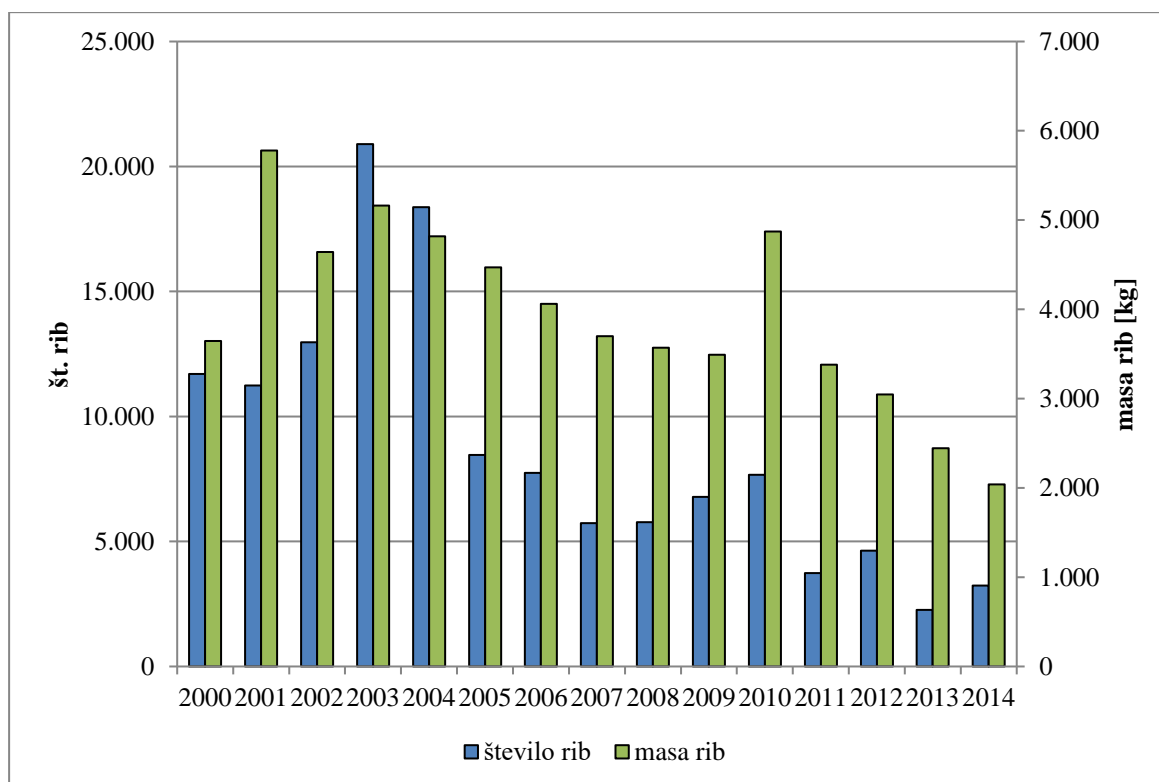
Slika 19: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014

V skupnem uplenu predstavlja povprečni letni uplen ciprinidnih vrst rib (Slika 19) po številu uplenjenih rib 91,1 %, delež salmonidnih vrst pa 8,9 %. Velik del uplena ciprinidov (53 %) je bil realiziran v ribnikih Gameljščica, torej ribolovnih revirjih iz skupine stoječih vod, ostali uplen ciprinidnih vrst rib pa je bil v reki Savi. Od salmonidnih vrst rib je bila večina (69 %) uplenjena v Savi, preostali del pa v ribnikih Gameljščica, od tega je bila v večini šarenka - več kot 90% uplena salmonidov v ribnikih Gameljščica.

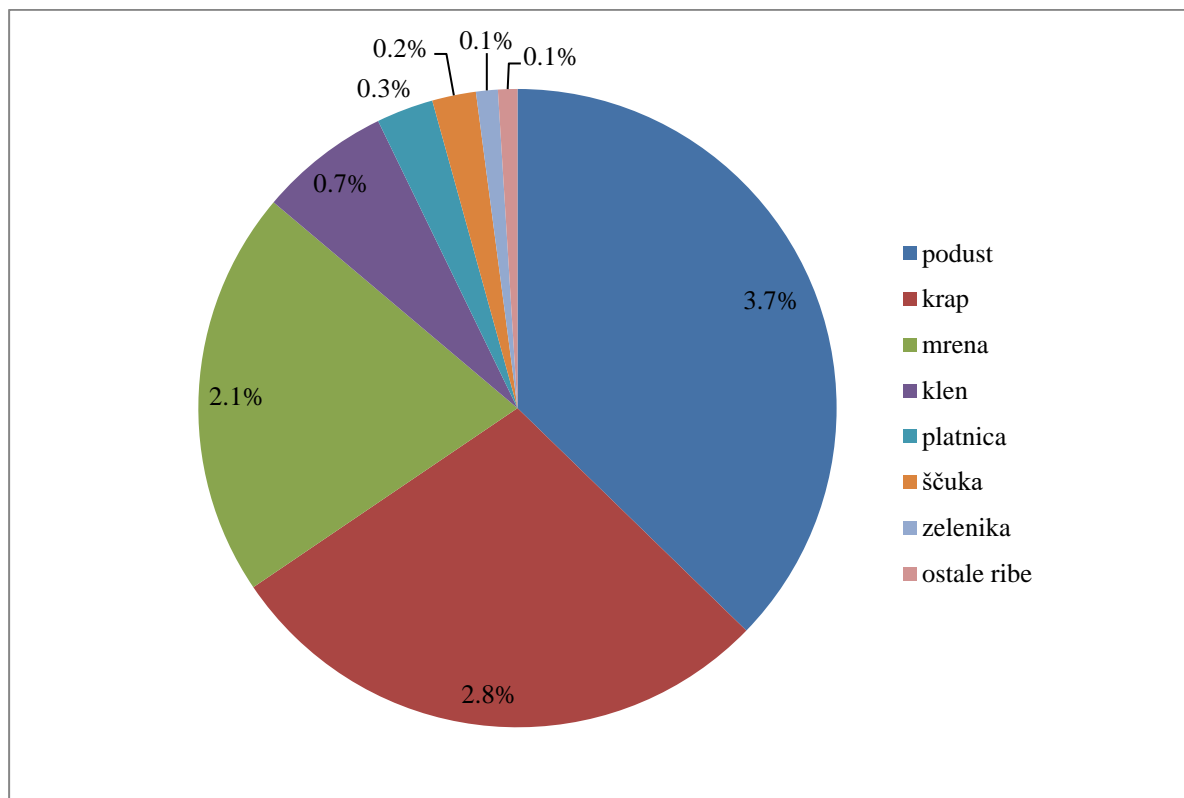
Slika 20: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 so ribiči uplenili 12.791 rib iz skupine salmonidnih vrst, katerih skupna masa je bila 7,3 t. Povprečni letni uplen je bil 853 rib v skupni masi 484 kg. Uplen je bil največji (Slika 20) leta 2002 (1.293 rib z maso 845 kg) in 2003 (1.321 rib z maso 682 kg) ter najmanjši letu 2014 (318 rib z maso 188 kg).

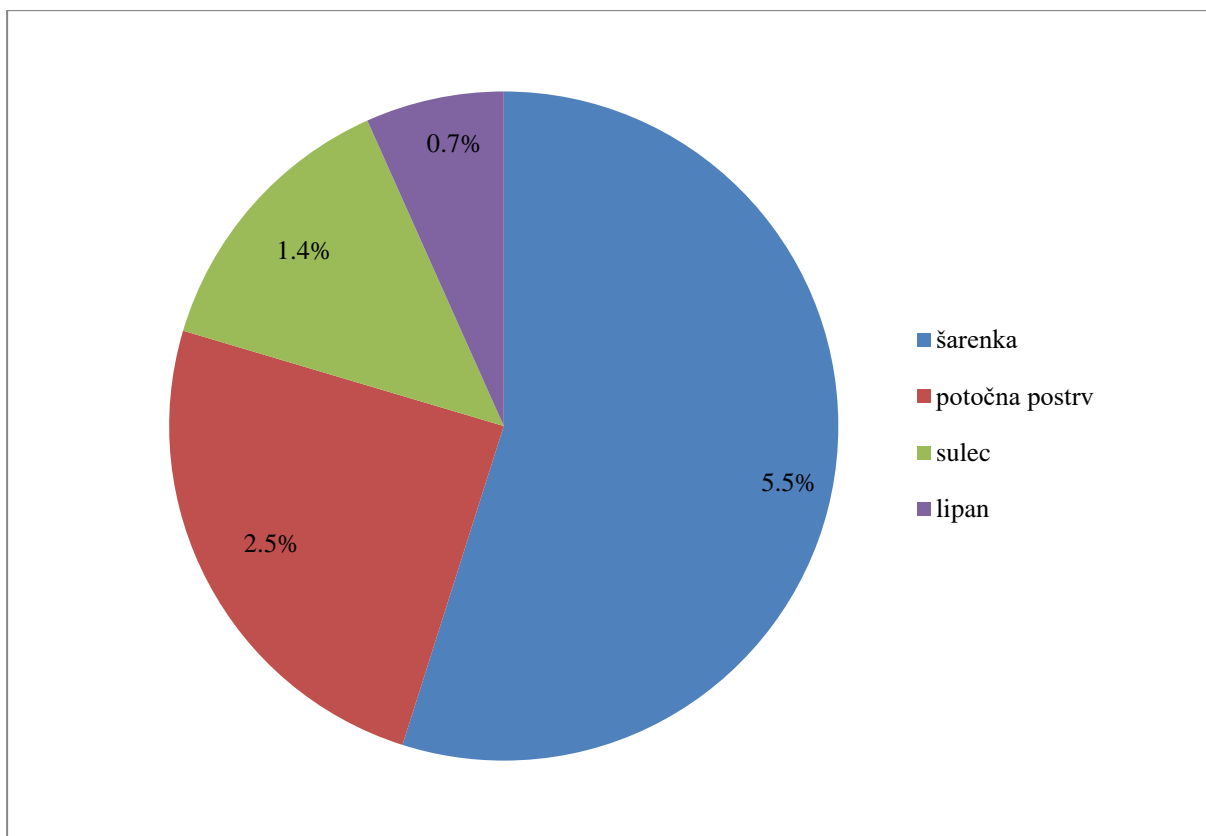
Slika 21: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 so ribiči uplenili 131.211 rib iz skupine ciprinidnih vrst, katerih masa je bila skupno 59,1 t. Povprečni letni uplen je bil 8.747 rib s skupno maso 3,9 t. Uplen je bil največji (Slika 21) leta 2003, ko so ribiči uplenili 20.892 rib z maso 5,2 t in najmanjši v letu 2013, 2.258 rib z maso 2,4 t.

Slika 22: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000-2014

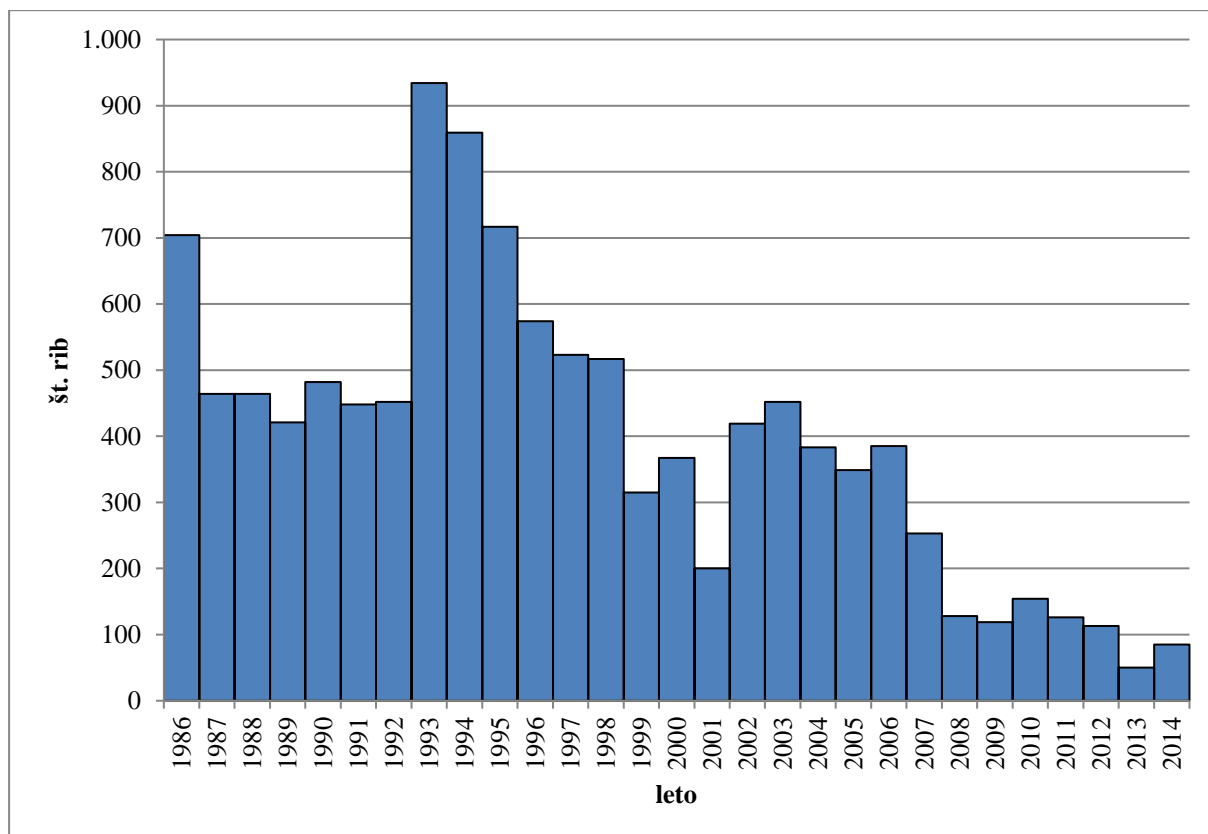
Največji delež v uplenu ciprinidnih vrst rib glede na maso uplenjenih rib (Slika 21) ima podust (37,3 %), sledijo krap (28,2 %), mrena (20,6 %), klen (6,7 %), platnica (2,9 %), ščuka (2,2 %), zelenika (1,1 %) in ostale ribe (rdečeoka, navadni ostrž in linj), katerih skupen delež v uplenu predstavlja 1,0 %.

Slika 23: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000-2014

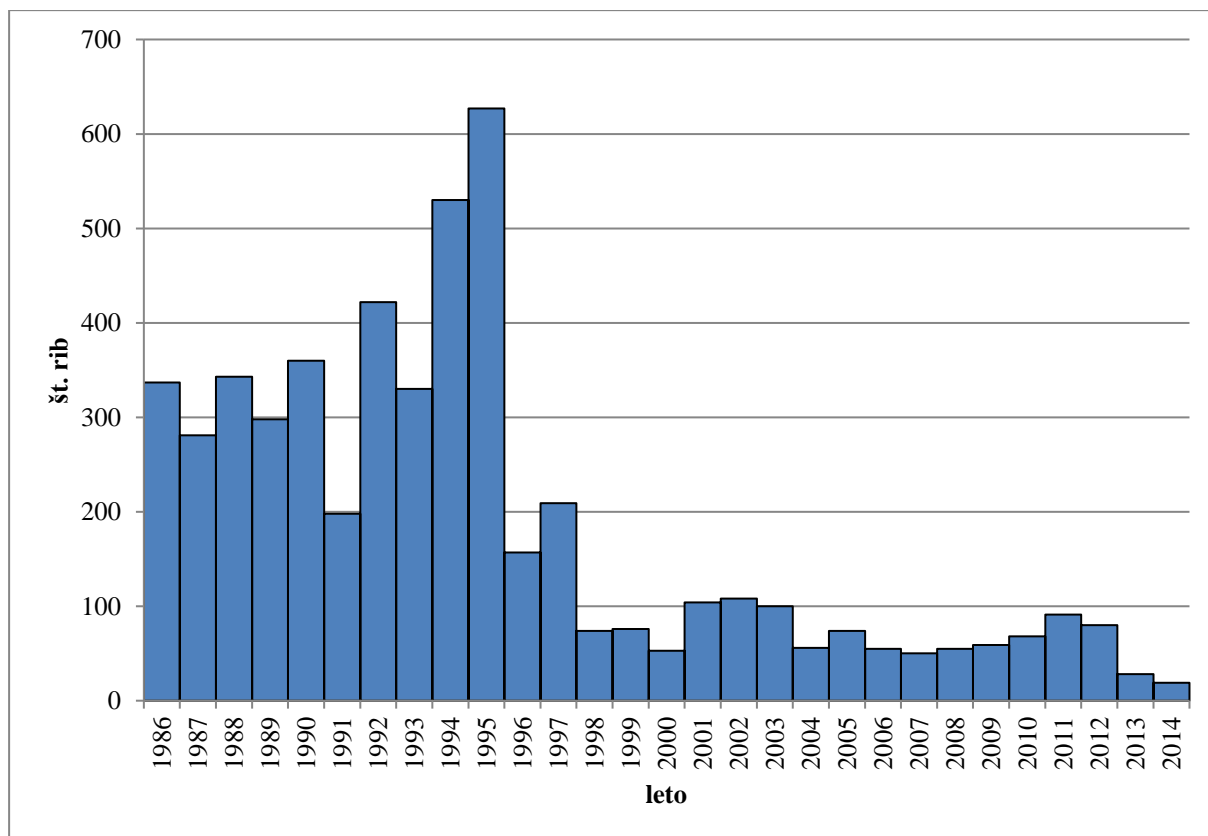
Med salmonidnimi vrstami rib je glede na maso uplenjenih rib največji delež šarenke (54,9 %), sledijo potočna postrv (24,7 %), sulec (13,7 %) in lipan (6,7 %).

V nadaljevanju je prikazan uplen posameznih salmonidnih in ciprinidnih ribolovnih vrst rib v obdobju 1986-2014.

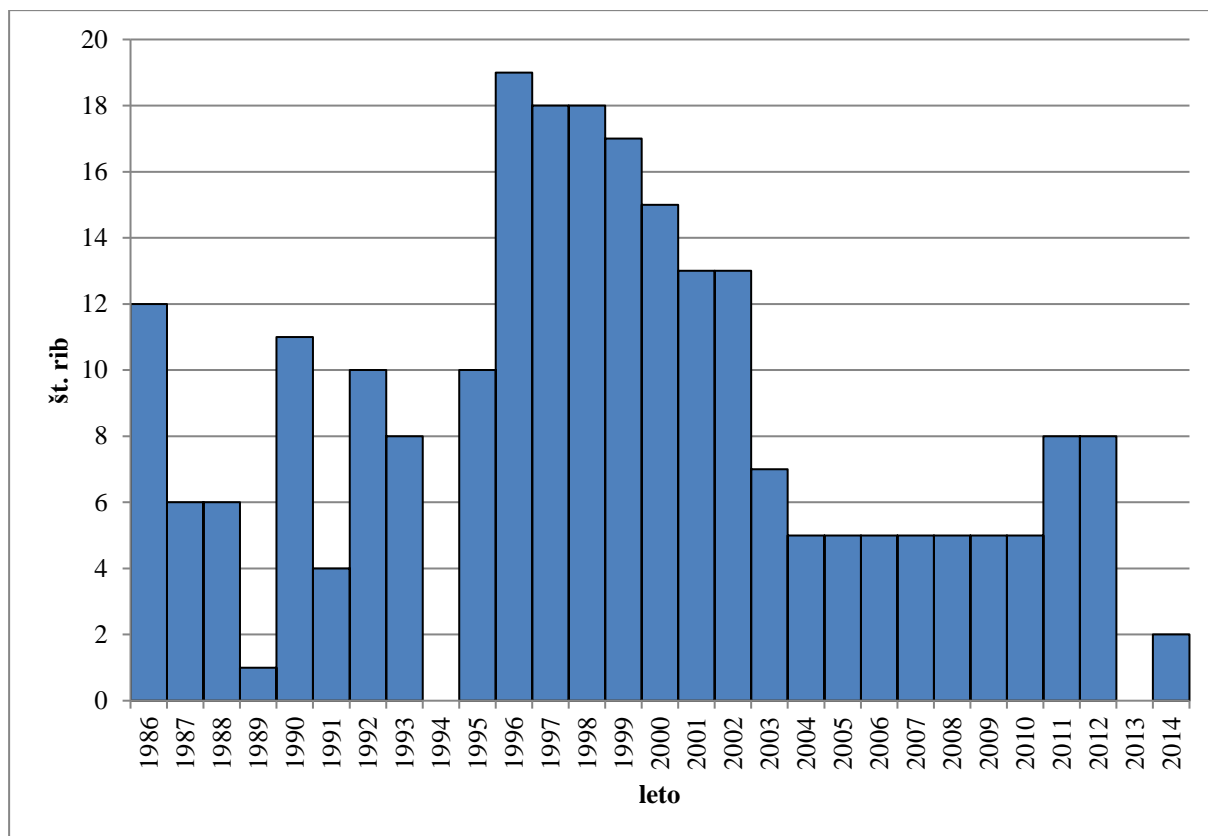
Slika 24: Uplen (število rib) potočne postrvi v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 24) je prikazan uplen potočne postrvi v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Izražena je tendenca upadanja uplena potočne postrvi. V začetnem obdobju, v letih 1986-1998 se je uplen gibal v mejah med 400 in 850 uplenjenih rib. Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1993, ko je bilo uplenjenih 934 rib z maso 427 kg. Po letu 1998 je pričel uplen upadati in leta 2013 dosegel minimum celotnega obdobja, ko je bilo uplenjenih 50 rib z maso 28 kg.

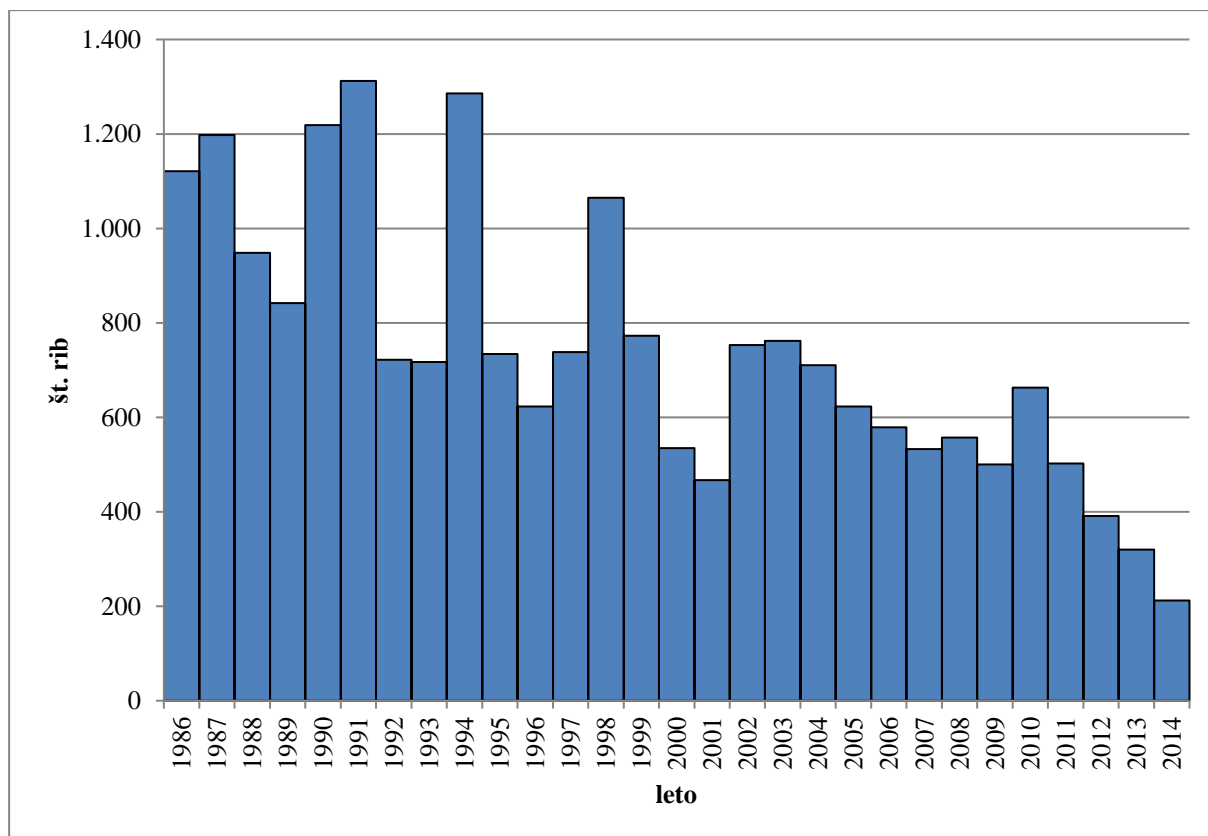
Slika 25: Uplen (število rib) lipana v obdobju 1986 -2014

Na sliki (Slika 25) je prikazan uplen lipana v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Izražena je tendenca upadanja uplena. V začetnem obdobju, v letih 1986-1995 je povprečni uplen znašal 373 rib. Po letu 1995 je drastično upadel, povprečni uplen med leti 1996-2014 je znašal 79 rib. Največji uplen je bil zabeležen leta 1995 (627 rib z maso 303 kg) in najmanjši leta 2014 (19 rib z maso 13 kg).

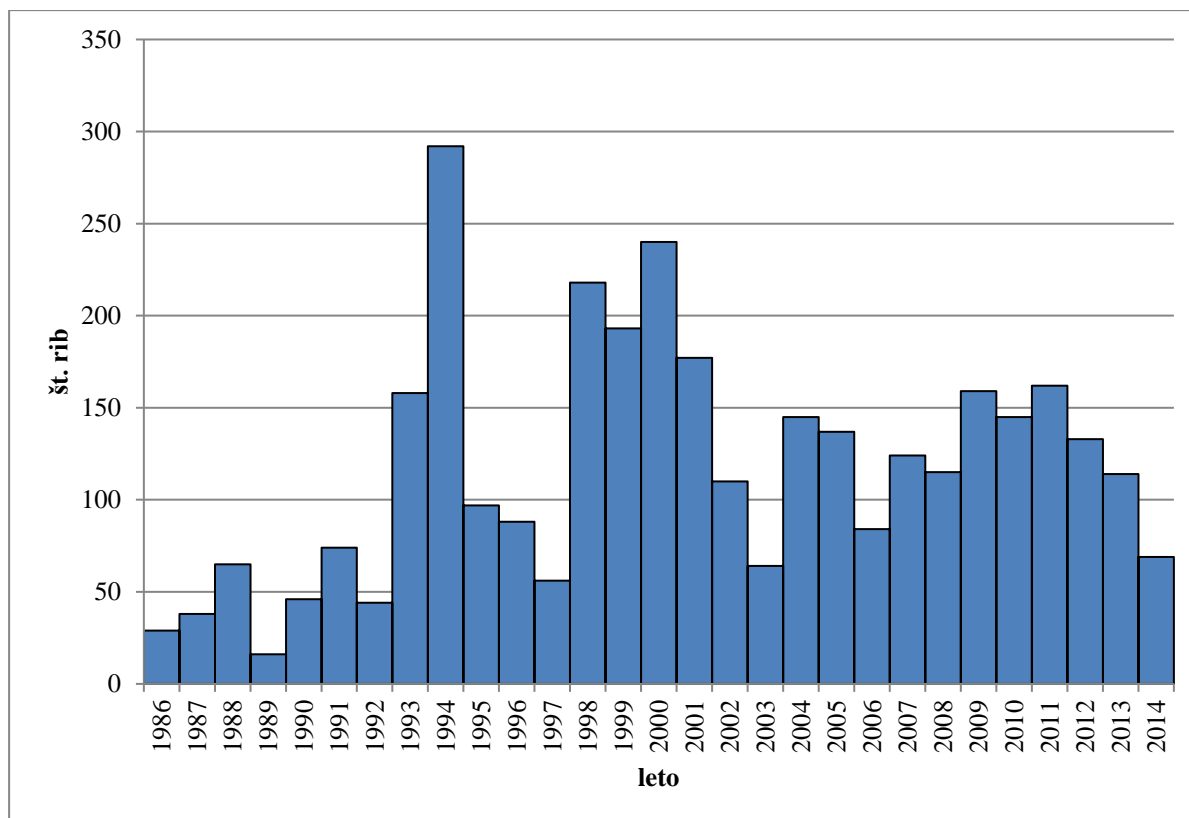
Slika 26: Uplen (število rib) sulca v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 26) je prikazan uplen sulca v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. V celotnem obdobju je bilo letno uplenjenih od 0 do največ 19 sulcev. Povprečni letni uplen je znašal 8 sulcev. Maksimum (19) je bil zabeležen leta 1996, minimum pa leta 1994 in 2013, ko uplen sulca ni bil zabeležen.

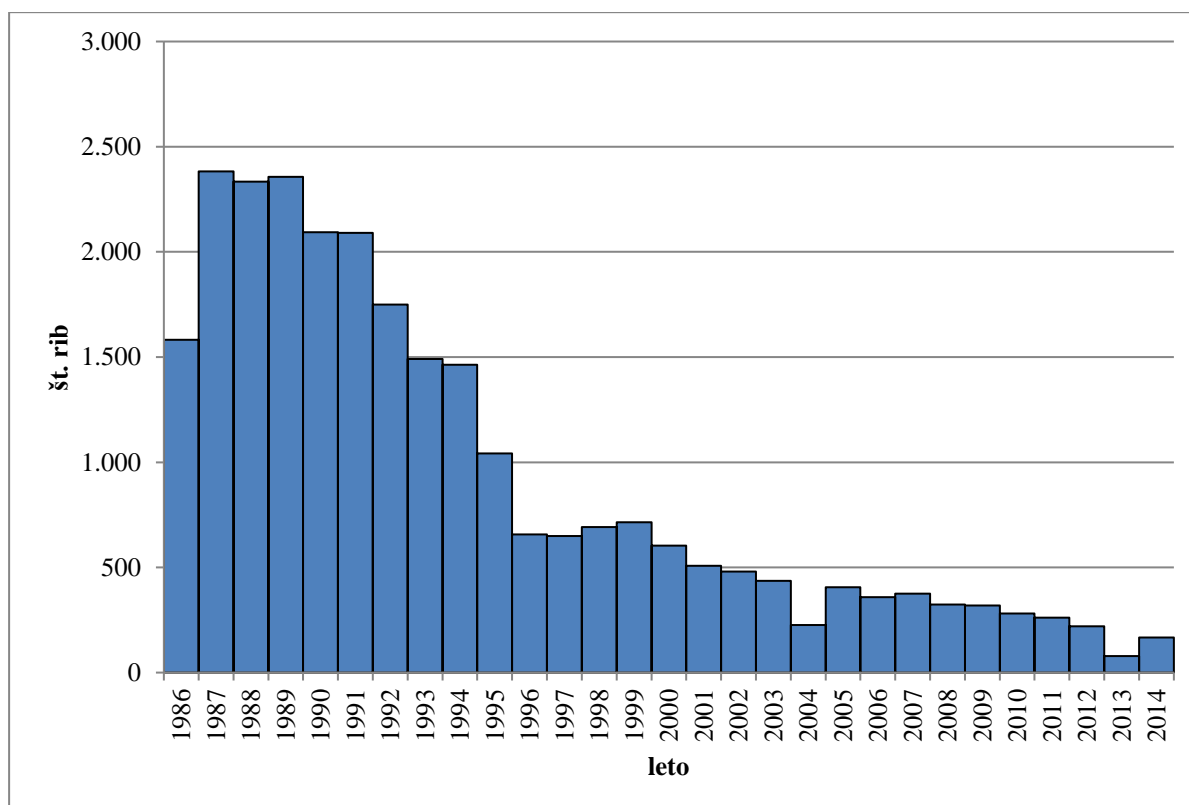
Slika 27: Uplen (število rib) šarenke v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 27) je prikazan uplen šarenke v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Njen uplen, ki pomeni več kot polovico (54,9 %) uplenjenih rib iz skupine salmonidnih vrst rib je pogojen predvsem z dopolnilnimi poribljavanji »pod trnek« v času ribolovne sezone. Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je bil 738 rib oziroma 394 kg, največji je bil zabeležen leta 1991 (1.312 rib z maso 689 kg), najmanjši pa v letu 2014 (212 rib z maso 155 kg).

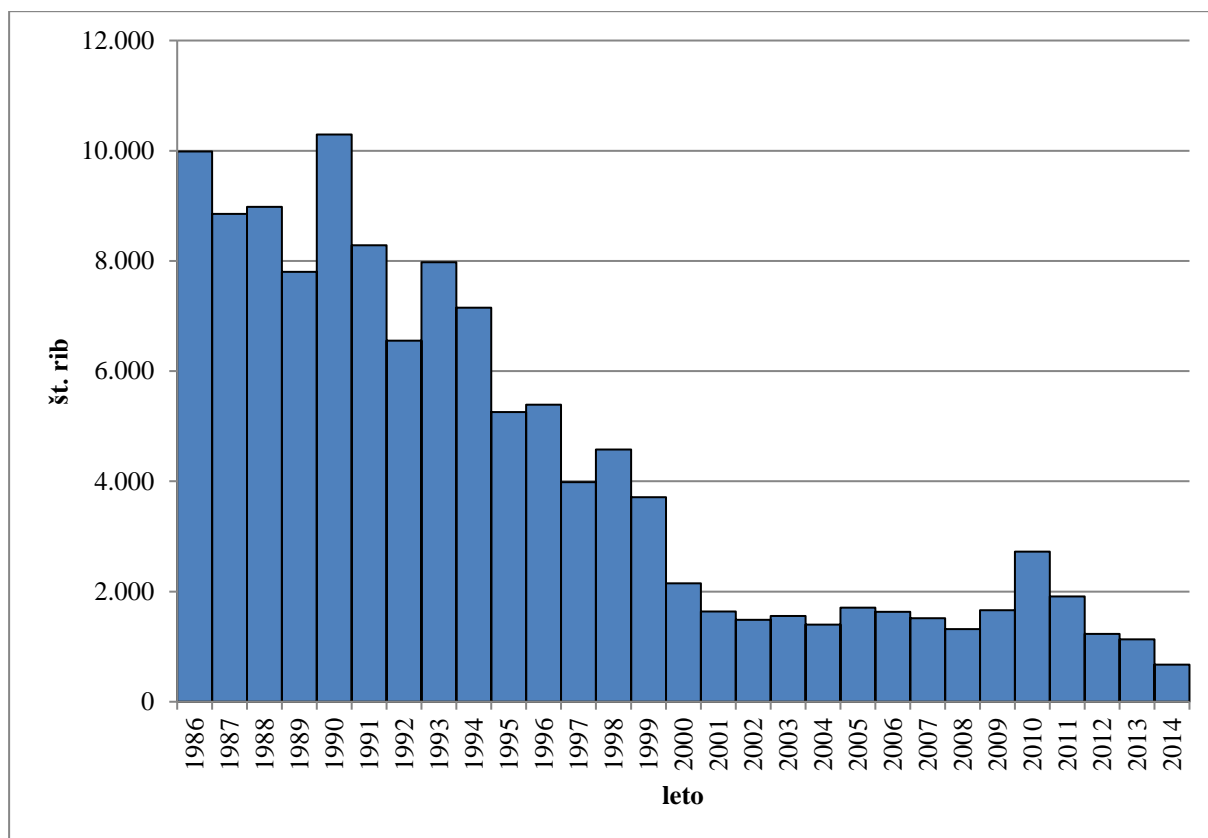
Slika 28: Uplen (število rib) platnice v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 28) je prikazan uplen platnice v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Uplen platnice skozi celotno obdobje niha. Največji uplen je bil zabeležen leta 1994 (292 rib z maso 230 kg), najmanjši pa leta 1989 (16 rib z maso 12 kg).

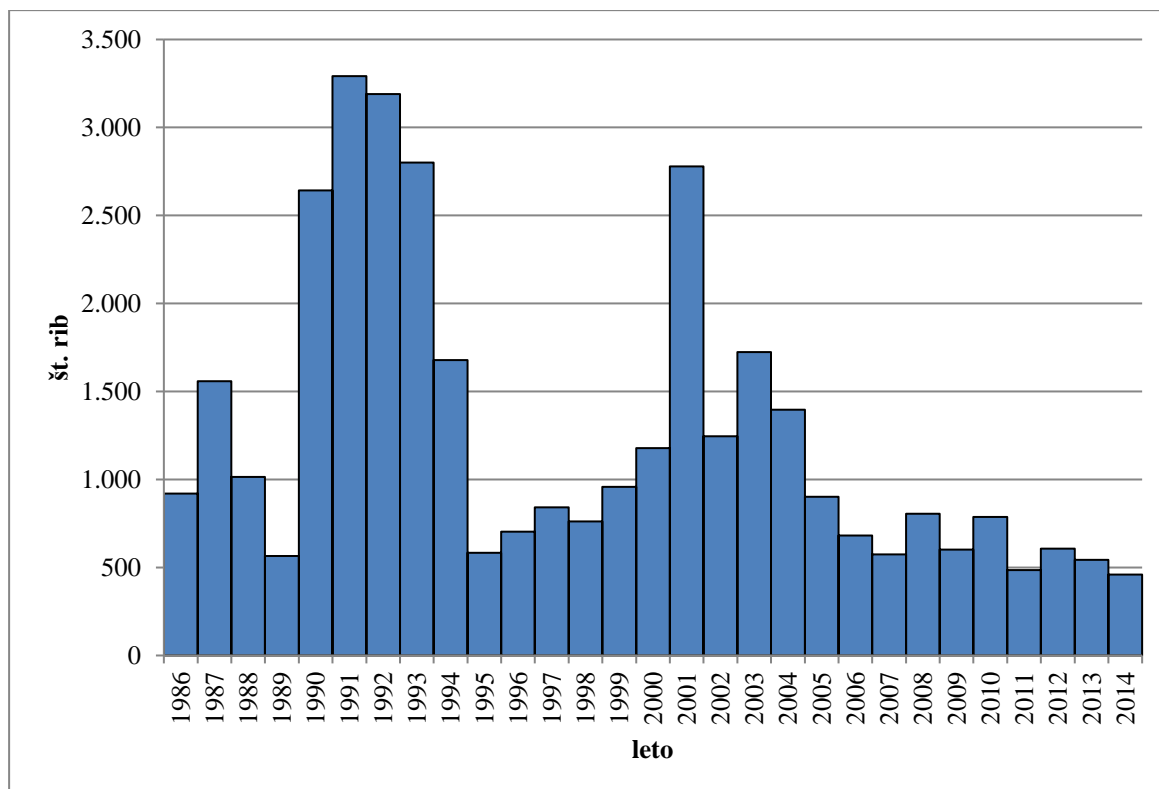
Slika 29: Uplen (število rib) klena v obdobju 1986 -2014

Na sliki (Slika 29) je prikazan uplen klena v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Izražena je tendenca hitrega upadanja uplena. V začetku opazovanega obdobja, med leti 1986-1995, se je letni uplen gibal med 1.000-2.400 ribami. Po letu 1995 je upadel pod 1.000 in po letu 2001 pod 500 rib letno. Največji uplen je bil zabeležen leta 1987 (2.382 rib z maso 1.404 kg), najmanjši pa v letu 2013 (79 rib z maso 74 kg).

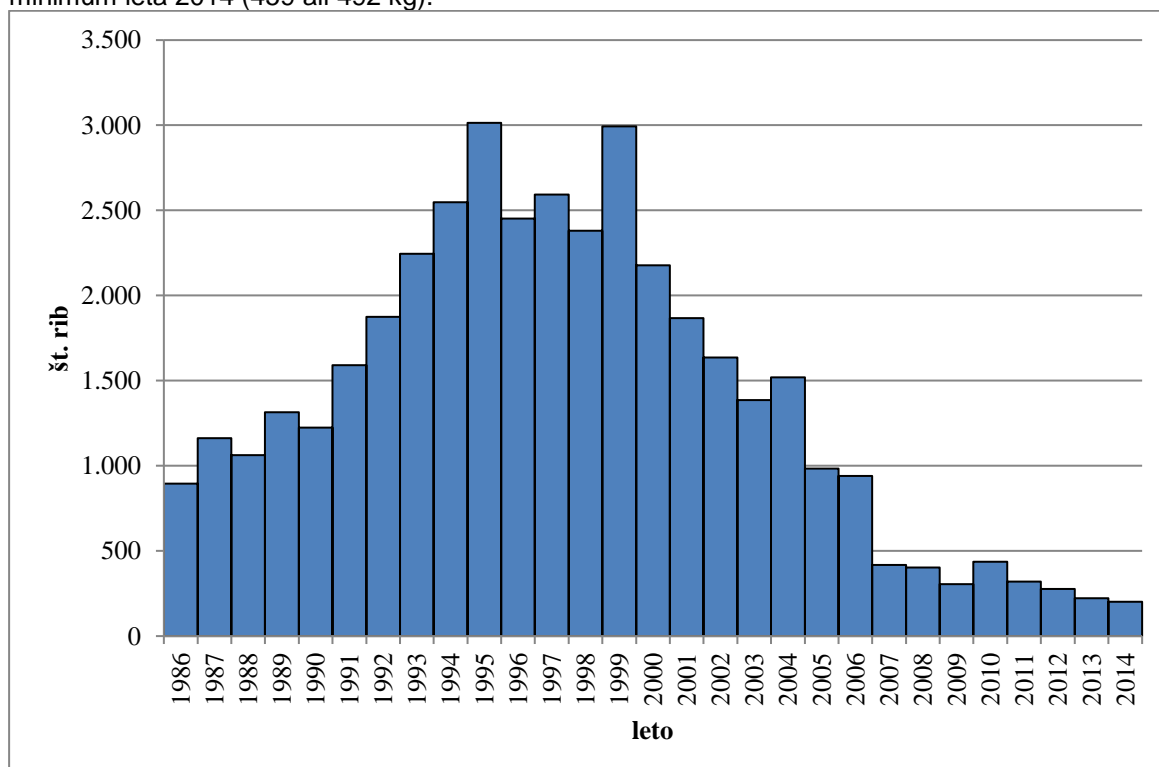
Slika 30: Uplen (število rib) podusti v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 30) je prikazan uplen podusti v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Tudi pri podusti je izražena tendenca hitrega upadanja uplena. V začetnem obdobju, v letih 1986-1994 se je uplen gibal v mejah med 6.500 in 10.300 uplenjenih rib. Uplen je nato hitro upadal in po letu 2000 ni več presegel meje 2.000 uplenjenih rib, z izjemo leta 2010 (2.725 rib). Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1990 (10.295 rib z maso 6,4 t) in najmanjši leta 2014 (676 rib z maso 719 kg).

Slika 31: Uplen (število rib) mrene v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 31) je prikazan uplen mrene v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Uplen mrene skozi celotno obdobje precej niha in dolgoročno upada. Povprečni letni uplen v obdobju 1986-2014 je znašal 1.251 rib. Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1991 (3.292 rib z maso 2,2 t) in minimum leta 2014 (459 ali 492 kg).

Slika 32: Uplen (število rib) gojenega krapa v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 32) je prikazan uplen krapa v obdobju 1986-2014 v Črnuškem ribiškem okolišu. Odvisen je predvsem od dopolnilnega porabljanja krapov v ribnikih Gameljščica in do leta 2007 v ribnik

Šmartno. Od leta 2008 naprej je ribnik Šmartno komercialni ribnik in ni več v ribiškem upravljanju. V letu 2007 ribiška družina Straža Sava ni več vlagala krapov v ribnik Šmartno, kar je tudi vzrok za manjši uplen. Povprečni letni uplen v obdobju 1986-2006 je znašal 1.802 ribe z maso 2,8 t, po letu 2006 do 2014 pa 323 rib z maso 747 kg. Največji uplen obdobja je bil zabeležen leta 1995 (3.014 rib z maso 4,3 t), minimum pa je bil zabeležen leta 2014 (201 rib z maso 465 kg).

8.2 Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib

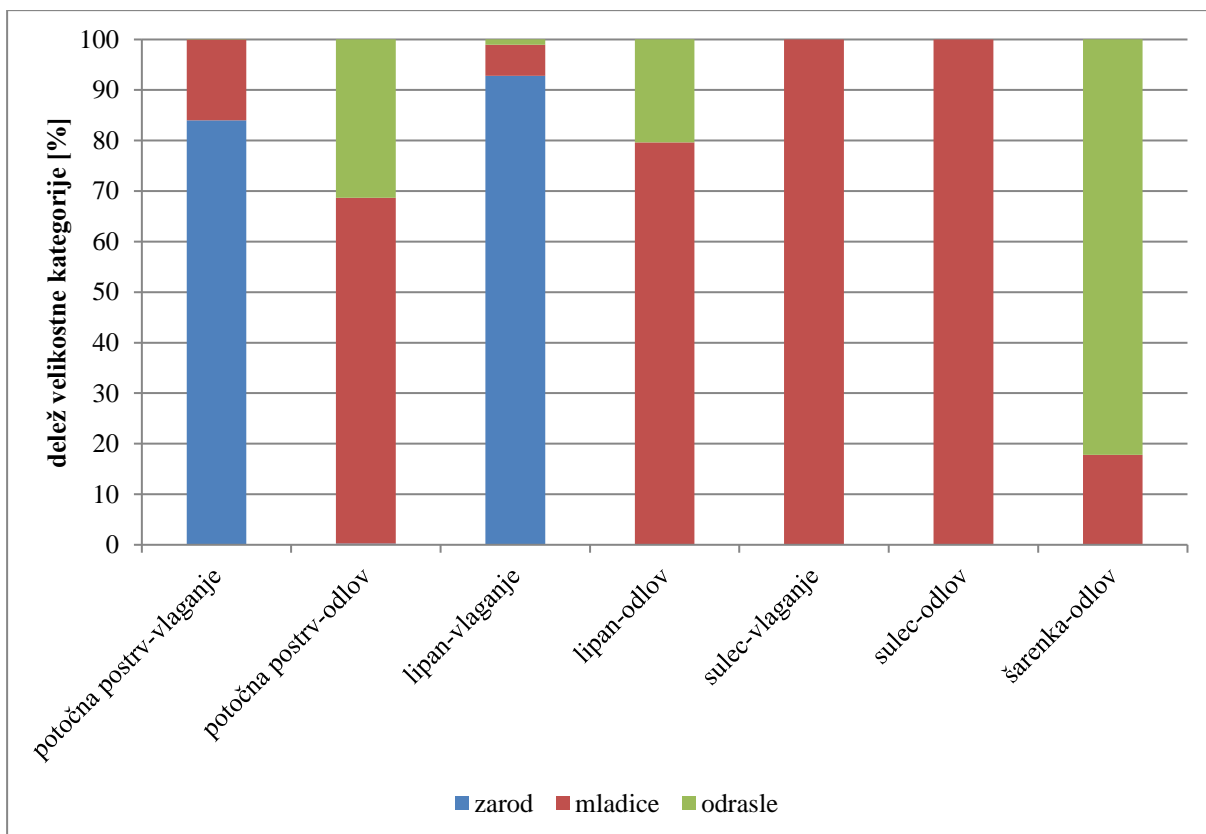
Smukanja plemenk oziroma odvzema spolnih celic v Črnuškem ribiškem okolišu v obdobju 2000-2014 Ribiška družina Straža-Sava ni izvajala.

8.3 Sonaravna gojitev

Sonaravna gojitev se začne z odvzemom spolnih celic s smukanjem spolno zrelih rib v naravi ali v ribogojnici. Odvzem spolnih celic v naravi je načrtovan in omejen v obsegu, ki je primeren in v skladu z načelom trajnostne rabe in potrebami izvajanja ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu. V ribogojnici je dovoljen odvzem spolnih celic od plemenk, ki so vzrejene iz iker pridobljenih od domorodnih rib iz narave. Oplojene ikre se nato valijo v ribogojnicah, kjer je v nadzorovanih pogojih preživetje mnogo večje kot v naravi. Ikre z očmi oziroma zarod se nato vrne v naravno okolje, večinoma v gojitvene potoke. Sledi faza priraščanja v naravnem okolju, ki praviloma traja dve leti, lahko tudi več ali manj, odvisno pač od produktivnosti in hitrosti rasti v posameznem revirju. Običajno je cikel sonaravne gojitve dvoletni, v nekaterih delih z bolj zaostrenimi pogoji, kjer je priraščanje mladice počasnejše, lahko tudi triletni. Ob koncu ciklusa se mladice z elektroribolovom izlovijo in v okviru vzdrževalnih poribljavanj preselijo v ribolovne revirje.

Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način) in odlovom mladice na koncu gojitvenega ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način, se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta (lahko daljši cikel) se odlovijo odrasle ribe na način, da v potoku ostane dovolj veliko število drstnic. Vse druge ribe ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir oziroma ostanejo v vodi. Sonaravna gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

Sonaravna gojitev (Slika 32) potočne postrvi v Črnuškem ribiškem okolišu je v obdobju 2000-2014 potekala predvsem v gojitvenem revirju Črnuščica 1 in to na klasičen način, z vlaganjem zaroda na začetku ciklusa in odlovom mladice ter odraslih rib na koncu ciklusa sonaravne gojitve. Skupaj je bilo v tem času vloženi 106.000 komadov zaroda in 834 mladice potočnih postrvi. Poleg Črnušnice ima status gojitvenega potoka G1 tudi revir Gameljščica, kjer je bilo vloženi 65 komadov zaroda in 19.280 mladice potočne postrvi, 9.000 kosov zaroda in 600 mladice lipanov in 300 mladice sulcev.

Slika 33: Poribljavanja in odlovi salmonidnih vrst rib v gojitvenih revirjih glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 je bilo v gojitvenih revirjih Črnuškega ribiškega okoliša odlovljenih 16.855 mladice in 7.728 odraslih potočnih postrvi. Poleg tega je bilo v Gameljščici odlovljenih tudi 1.363 mladice in 348 odraslih lipanov, 194 mladice in 897 odraslih šarenk in 115 mladice sulcev. V edinem revirju, kjer je sonaravna gojitev potekala na klasičen način, Črnušnici 1, je bilo v obdobju 2000-2014 odlovljenih 11.008 mladice in 749 odraslih potočnih postrvi.

Vlaganja rib so v ribiškem katastru evidentirana v različnih velikostnih kategorijah rib: do 5 cm, od 5-9 cm, 9-12 cm, 12-15 cm, 15-20 cm, 20-30 in 30-50 cm, v posameznih obrazcih pa so velikostne kategorije še bolj razdeljene. Zaradi boljše preglednosti so različne velikostne kategorije pri prikazovanju poribljavanj združene v tri osnovne in sicer:

1. zarod (do 5 cm)
2. mladice (od 5-20 cm)
3. odrasle ribe (nad 20 cm).

Izjema so sulec, ščuka, smuč, som in bolen, za katere se kot odraslo ribo smatra dolžina več kot 50 cm.

Glede na število vložnega zaroda potočne postrvi je bil uspeh sonaravne gojitve v revirju Črnuščica 1 v obdobju 2000-2014 11,0 %. Doseženi uspeh vzreje lahko označimo za dober rezultat. Po dosedanjih izkušnjah in analizah sonaravne gojitve se šteje, da je uspeh sonaravne vzreje dober, kadar je izplen večji od 10% in srednje dober kadar je med 5% in 10%.

Uspeh gojitve potočne postrvi v gojitvenem potoku Gameljščica je glede na vložek in odlov 66,3 %. Takšen uspeh gojitve je malo verjeten, zato sklepamo, da so bili podatki napačno beleženi.

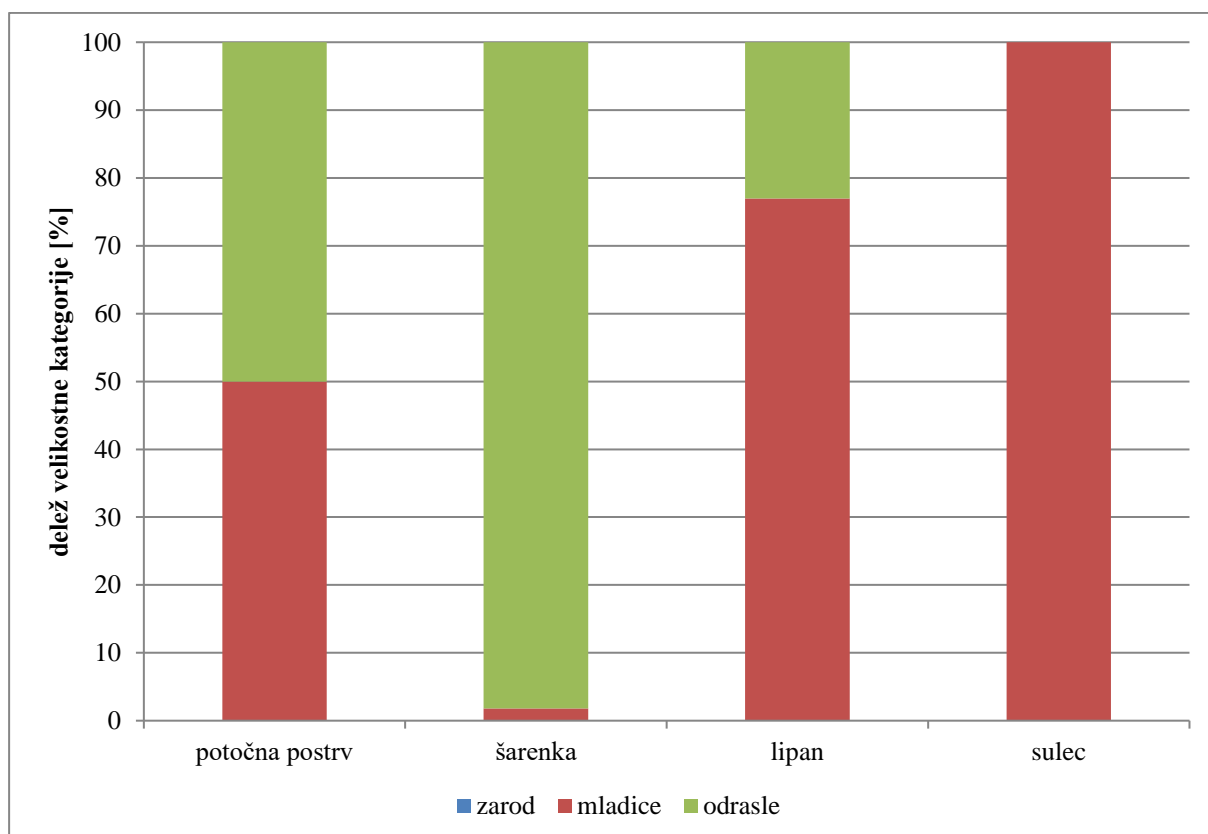
Preglednica 9: Uspeh sonaravne gojitve v posameznih revirjih Črnuškega ribiškega okoliša

Revir	Vrsta ribe	Vloženo	Odlov	Uspeh
-------	------------	---------	-------	-------

		zarod	mladice	mladice	odrasle	(%)
Črnuščica 1	potočna postrv	106.000	834	11.008	749	11,0
Gameljščica	potočna postrv	65	19.280	5.847	6.979	/
Gameljščica	lipan	9.000	600	1.363	348	17,8
Gameljščica	sulec	0	300	61	54	38,3

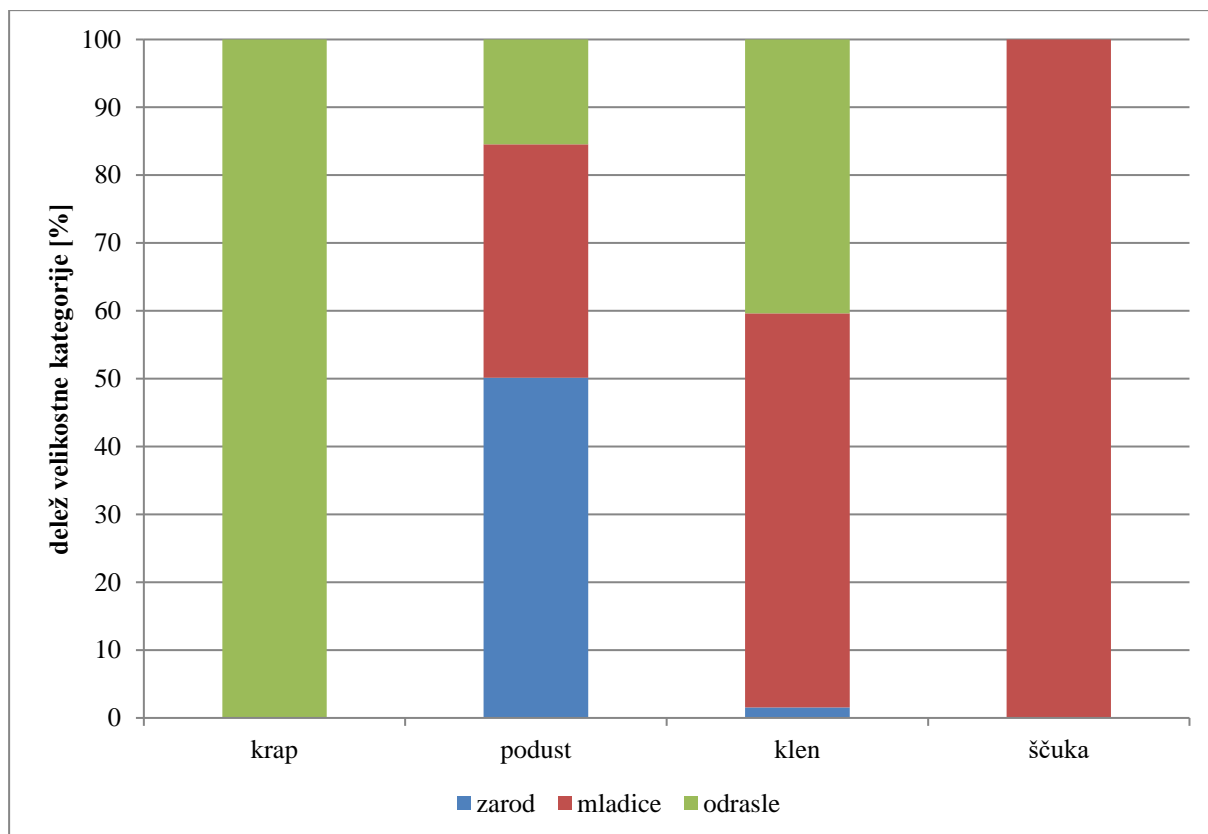
8.4 Poribljavanja ribolovnih revirjev

Od salmonidnih vrst rib so se redno izvajala poribljavanja treh domorodnih vrst (potočna postrv, lipan in sulec) in tujerodne šarenke. V okviru dopolnilnih poribljavanj v času ribolovne sezone (pod trnek) je bilo v obdobju 2000-2014 vložene 10 t šarenke.

Slika 34: Poribljavanja domorodnih salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

Med vzdrževalnimi poribljavanji salmonidnih vrst rib (Slika 34) so bila najštevilčnejša poribljavanja potočne postrvi, skupaj je bilo v oba ribolovna revirja v reki Savi vloženi 59.053 ali povprečno letno 3.827, od tega 29.519 mladic in 29.534 odraslih. Poleg potočne postrvi so ribiči Ribiške družine Straža-Sava vložili tudi 8.561 mladic in 2.560 odraslih lipanov ter 7.791 mladic sulcev.

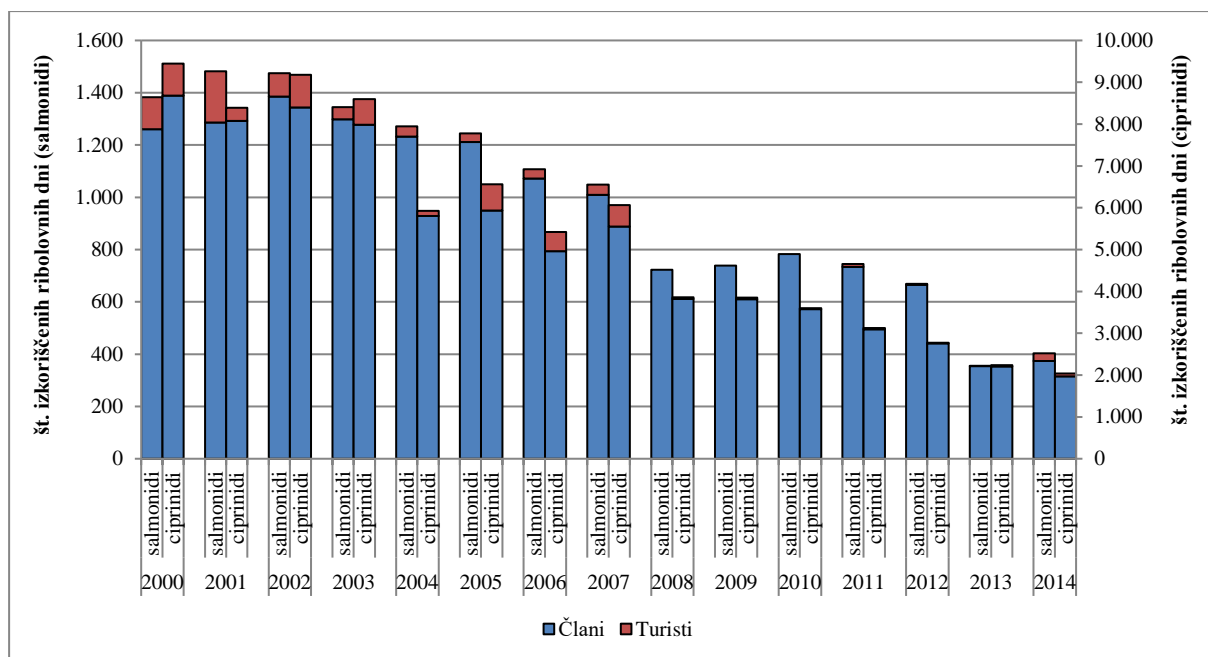
Slika 35: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

Od ciprinidnih vrst rib so člani Ribiške družine Straža-Sava v ribolovne revirje vlagali predvsem krapa, podusta, klena in ščuko. Poribljavanja drugih vrst so bila v manjšem obsegu in neredna.

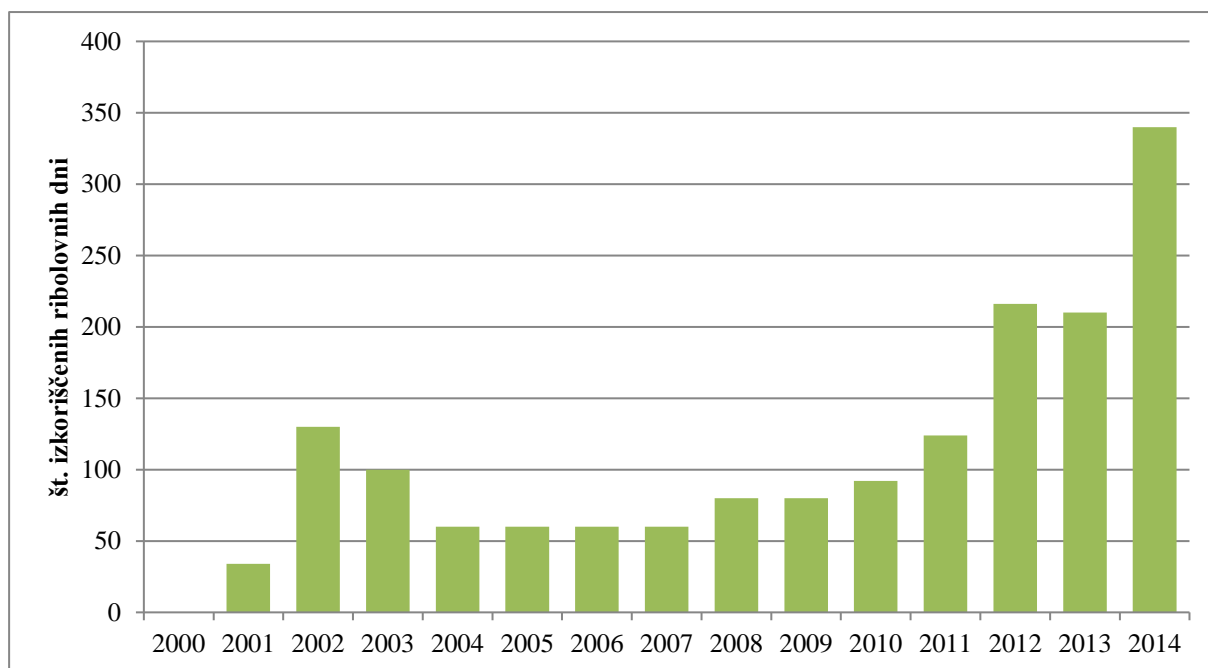
Dopolnilna poribljavanja gojene oblike krapa so se izvajala v ribnike Gameljščica in do leta 2007 v ribnik Šmartno. Skupaj je bilo v petnajstih letih v okviru dopolnilnih vlaganj »pod trnek« vloženo 55,5 t gojenih krapov. V ribnike Gameljščica je bilo v obdobju 2000-2014 vloženi 19.900 krapov z maso 37,1 t in v ribnik Šmartno v obdobju 2000-2007, 9.304 ribe z maso 18,5 t.

Poleg krapov so bila najizdatnejša poribljavanja podusti. V petnajstih letih je bilo vloženi 5.480 mladic in 1.433 odraslih podusti (Slika 35). Vloženi je bilo tudi 1.877 mladic in 1.943 odraslih klenov in 419 odraslih ščuk.

8.5 Izkoriščeni ribolovni dnevi

Slika 36: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014

Slika 37: Število izkoriščenih ribolovnih dni (sulca) v obdobju 2000-2014

Na sliki (Slika 36) so prikazani izkoriščeni ribolovni dnevi v Črnuškem ribiškem okolišu v obdobju 2000-2014 za salmonidne in ciprinidne vrste. Povprečno letno je bilo izkoriščenih 985 salmonidnih in 5.404 ciprinidnih ribolovnih dni. Nekoliko večji upad izkoriščenih ciprinidnih dni po letu 2007 je posledica izločitve ribnika Šmartno iz ribiškega upravljanja. Večino ribolovnih dni so izkoristili člani ribiške družine, povprečno letno 6.048 oz. 94,7 %, ribičem turistom pa je bilo v povprečju letno prodanih 340 oz. 5,3 % ribolovnih dni. V celotnem obdobju je bilo izkoriščenih tudi 1.646 ribolovnih dni na sulca (Slika 37), povprečno letno 110 dni. Od tega je bilo 91 % dni izkoriščenih s strani članov ribiške družine.

9 Določitev ciljev in opredelitev smernic

9.1 Ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov

Za zagotavljanje ohranitve naravnih populacij se upoštevajo varstveni cilji in ukrepi, predvideni v načrtu za izvajanje ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju.

Z RGN se ureja predvsem upravljanje ribjih populacij lovnih vrst rib. Za ohranjanje naravnih ribjih populacij je bistvenega pomena ohranjanje naravnih habitatov, kar pa ni predmet tega načrta ampak to problematiko urejajo drugi predpisi oziroma sektorski načrti. Izvajalci ribiškega upravljanja so zaradi spreminjanja vodnih habitatov pogosto nemočni in njihovi ukrepi za ohranjanje naravnih ribjih populacij neučinkoviti.

9.1.1 Ohranjanje ali doseganje dobrega ekološkega stanja vodnih teles

Okoljski cilji evropske vodne politike za površinske vode so opredeljeni v 4. členu Vodne direktive. V skladu z Vodno direktivo morajo države članice izvesti ukrepe, da preprečijo poslabšanje stanja vseh teles površinske vode ter dosežejo dobro stanje vodnih teles.

Cilj na področju bioloških obremenitev voda je »preprečevanje vnosa širjenja tujerodnih vrst«, kar je tudi osnovni cilj Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (PE-CONS 70/14). V okviru doseganja omenjenega cilja se izvajajo ukrepi za preprečitev namernega in nenamernega vnosa tujerodnih vrst rib v vodna telesa ob poribljavanju.

Cilj za VT Sava Medvode – Podgrad je preprečitev poslabšanja ekološkega stanja in preprečitev poslabšanja kemijskega stanja.

9.1.2 Trajnostna raba rib

Primarni dolgoročni cilj je ohranjanje populacij domorodnih vrst rib in biotske raznolikosti. Z RGN se ureja predvsem upravljanje populacij ribolovnih vrst, v katere ribiči ob izvajanju ribolova vsako leto posegajo in z uplenjenimi ribami zmanjšujejo reproduktivno sposobnost posameznih populacij.

Pri vseh poribljavanjih se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij posameznih ribiških okolišev in revirjev. To pomeni, da v vodna telesa, kjer določena vrsta še ni prisotna, njeno poribljavanje, ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi postopka presoje tveganja za naravo, in to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma z usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

Ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih lovnih vrst rib so predvsem prilagojen ribolovni režim, omejeno število ribolovnih dni in poribljavanja, kar omogoča nadzorovan uplen in nadomeščanje uplenjenih rib z mladnicami in odraslimi ribami ustreznega porekla in vzgojenimi v primernih ribogojnicah. Med ukrepi, ki pripomorejo pri ohranjanju populacij domorodnih vrst rib, je tudi primerna organizacija ribiškočuvajske službe, s katero se lahko omeji in zmanjša vpliv krivolova na ribje populacije.

Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vrst rib, ki prepovedujejo vsakršno vlaganje tujerodnih vrst rib (izjema sta šarenka in krap), vključujejo tudi neposredno odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst rib in rakov na ribiških tekmovanjih in intervencijskih odlovih (v skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvi, Zakonom o ohranjanju narave in Zakonom o vodah, Uredbo o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst).

Ukrep za zmanjšanje vnosa hranil in/ali organskih snovi zaradi privabljanja rib pri ribolovu je predviden za stoječa vodna telesa površinskih voda, za katere je na podlagi ocene verjetnosti doseganja okoljskih ciljev (OCDOS) ugotovljeno, da ne bodo dosegla okoljskih ciljev.

Ukrepi za ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov, ki se nanašajo na dejanska poseganja v struge vodotokov, so: podajanje usmeritev in strokovnih mnenj Zavoda za ribištvo Slovenije, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks..., obnova in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, renaturacija degradiranih vodotokov... Ti ukrepi se izvajajo v soglasju s pristojnim organom za področje upravljanja z vodami, varstva narave in ribištva. V primeru, da sonaravne ureditve zaradi ciljev urejanja voda niso izvedljive, je potrebna predhodna uskladitev ciljev. Posebna pozornost se nameni času posegov v habitate rib in načinu izvedb ne glede na tip rabe vode s stališča ribiškega upravljanja (izjema so samo R4 revirji – rezervati genskega materiala domorodnih ribjih vrst, kjer se planirajo posegi z veliko večjo mero previdnosti).

Dopolnilni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev iz Programa ukrepov upravljanja voda (MOP, 2016) za odsek Save v Črnuškem ribiškem okolišu niso določeni.

Podrobni ukrepi ribiškega upravljanja, ki ne povzročajo dodatnih potencialnih bioloških obremenitev in s tem ne pripomorejo k poslabšanju ekološkega stanja, so podani v poglavju 10. Načrt ukrepov.

9.1.2.1. Domorodne vrste rib

Potočna postrv

Novejše genetske analize potočne postrvi so pokazale, da je razširjenost »atlantske« domesticirane linije postrvi v slovenskih vodah velika in da skoraj povsod, kjer se izvaja aktivno ribiško upravljanje, že prevladujejo križanci (Razpet, 2007, Bogataj, 2010, Snoj, 2017). Tej težavi je treba v prihodnje posvetiti vso pozornost in na podlagi predhodnih genetskih raziskav za gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi uporabljati samo ribe genskih tipov, značilnih za lokalne populacije posameznih območij. Gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi bi morala potekati na osnovi smukanja plemenk z znanim poreklom (genotipom), ki je prisoten in prilagojen na lokalno območje. Za ohranitev naravnih populacij v Sloveniji je treba čimprej izdelati celovito **strategijo upravljanja potočne postrvi**.

V **prehodnem obdobju** se pri izvajanju poribljavanj potočne postrvi, do sprejetja celovite strategije upravljanja potočne postrvi v Sloveniji, upoštevajo naslednje smernice:

- Za poribljavanja se lahko uporabijo ribe, vzrejene v ribogojnicah, ki ustrezajo pogojem, določenim s Pravilnikom o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/10; v nadaljevanju: pravilnik za gojitev rib).
- Sonaravna gojitev se izvaja le na način, da se prepreči nadaljnji vnos rib, ki izvirajo iz domesticiranih ribogojniških linij.
- Sonaravna gojitev mladice potočne postrvi v gojitvenih potokih se lahko nadaljuje s poribljavanjem zaroda potočne postrvi, ki izvira iz plemenk znanega porekla, ki tudi po genotipu čim bolj ustreza lokalni populaciji potočne postrvi. V skladu s pravilnikom za gojitev rib morajo ribogojnice od 1. 1. 2012 pridobiti dovoljenje za gojitev rib v ribogojnicah za poribljavanja. To pomeni, da je treba preveriti poreklo oziroma ustreznost obstoječih plemenskih jat. V prihodnje se opustijo ribogojniške linije plemenk potočne postrvi, ki se že več generacij gojijo v ribogojnicah, in se nadomestijo s plemenkami lokalnih populacij ribiškega okoliša oziroma ribiškega območja. Plemenke se vzredijo v ribogojnici iz reprodukcijskega materiala, pridobljenega v naravi. V primeru, da je komunikacija med populacijami rib dveh ribiških območij znotraj porečja Save omogočena, se lahko za plemenke in poribljavanja izjemoma uporabi ribe iz drugega ribiškega območja (na primer: Savinjsko in Srednjesavsko ribiško območje).
- Če izvajalec ribiškega upravljanja ne more zagotoviti ustreznega zaroda potočne postrvi za poribljavanje v gojitvene potoke, se sonaravna vzreja lahko nadaljuje samo z odlovi odraslih rib, medtem ko se mladice potočne postrvi žive vrne nazaj v gojitveni potok (novi način sonaravne vzreje – G1-n).
- Odseki potokov, kjer so bile na podlagi genetskih raziskav ugotovljene čiste populacije potočne postrvi donavskega tipa, se razglasijo za rezervate genskega materiala (R4). Poseganje v te populacije potočne postrvi je do sprejema celovite strategije načeloma prepovedano. To pomeni prepoved odvzema spolnih celic, prepoved prenašanja posameznih osebkov v ribogojnice ali druge revirje lastnega ali drugega ribiškega okoliša, prepoved različnih gospodarskih rab (MHE,...) in drugih posegov v vodni prostor. Izjemoma se posegi lahko izvajajo ob izdaji ustreznega dovoljenja Zavoda za ribištvo Slovenije, za katerega mora ribiška družina predhodno zaprositi omenjeno institucijo.

- V posameznih ribiških območjih/okoliših se iščejo izolirani odseki potokov, ki bi bili primerni za vzpostavljanje novih lokalno značilnih populacij potočne postrvi. Tem potokom/odsekom potokov se v RGN 2017-2022 določi status (način upravljanja) rezervata za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst rib (R2). Predhodno se preveri možnost prehajanja rib oziroma zanesljivost izolacije-fragmentacije tega dela potoka od drugih vod ribiškega okoliša. Pred vnosom lokalno značilnih populacij potočnih postrvi v rezervat je treba obstoječo populacijo potočne postrvi 100 % odloviti (izločiti).

V Črnuškem ribiškem okolišu se do sprejetja celovite strategije upravljanja potočne postrvi, zaradi preprečevanja novih vnosov tujerodnih genov, predvsem genov atlantskih domesticiranih linij potočne postrvi, sonaravna gojitev izvaja na klasičen način v štirih potokih in v enem na novi način. Pri sonaravni gojitvi na klasičen način je treba zagotoviti, da se poribljava samo ribe genskih tipov značilnih za lokalne populacije območja. Gojitev mora potekati na osnovi smukanja plemenk z znanim poreklom (genotipom), ki je prisoten in prilagojen na lokalno območje. Ribiška družina Straža-Sava nima svoje ribogojnice za gojenje potočne postrvi, zato nabavi zarod pri ribogojnicah, ki imajo dovoljenje za poribljavanje.

Sulec

V Črnuškem ribiškem okolišu ga najdemo v Savi in v Gameljščici.

Posebej problematična je fragmentiranost habitatov z visokimi vodnimi pregradami. Na podlagi analize razširjenosti sulca izhaja, da so ravno neprehodne vodne pregrade in velike akumulacije verjetno glavni razlog za to, da sulec ni več razširjen po svojem prvotnem arealu.

Ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov in drugih objektov, ki sulcu otežujejo ali preprečujejo prehajanje in prosto razporejanje. Za ohranitev populacije sulca v srednji Savi je treba določiti ribogojnice za gojitev sulca za izvajanje vzdrževalnih poribljavanj sulčjih mladit, določiti restriktiven ribolovni režim: najmanjša lovna mera 90 cm, omejitev letnega uplena (osem sulcev letno), poostri nadzor ribiškočuvske službe, ter vzpostaviti popis in redno opazovanje sulca na drstiščih.

Lipana

Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije oziroma degradacija habitatov, v zadnjem času tudi plenjenje vedno številčnejših kormoranov. Različni avtorji ugotavljajo, da so populacije lipana izredno ranljive ob povečanem številu kormoranov (Budihna 1997 in Govedič 2007).

Ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, določitev ribogojnic za gojitev lipana, določitev drstišč, ki so primerna za smukanje lipana, izvajanje vzdrževalnih poribljavanj lipanskih mladit, restriktiven ribolovni režim. V primeru poslabšanja ugodnega stanja populacij lipana zaradi plenjenja kormoranov, naj se vpliv plenjenja kormorana zmanjša skozi smernice in ukrepe skupnega dolgoročnega akcijskega načrta za zmanjšanje vpliva kormoranov na ribje vrste.

Podust

Danes podust po reki Savi sega do Majdičevega jezua v Kranju, ki je za ribe neprehoden. Nižje po Savi navzdol je podust, glede na podatke o uplenu ribičev prisotna v vseh ribolovnih revirjih Save, ki si sledijo od Kranja do Litije. Najštevilčnejša je populacija na odseku od Medvod do sotočja z Ljubljano, vključno s Soro do jezua v Goričanah, to je v zgornjem delu Srednjesavskega ribiškega območja.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, prepoved odvzema prodnih naplavin v reki Savi na območjih drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna (sanacija izlivnega dela Gameljščice zaradi omogočanja prehoda podustem iz Save na drstišče v Gameljščici), prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, ureditev

prehodov za ribe, trajnostna raba populacij, omejen dnevni uplen (tri ribe), poribljavanja ribolovnih revirjev. V primeru poslabšanja ugodnega stanja populacij podusti zaradi plenjenja kormoranov, naj se vpliv plenjenja kormorana zmanjša skozi smernice in ukrepe skupnega dolgoročnega akcijskega načrta za zmanjšanje vpliva kormoranov na ribje vrste.

Mrena

Mreno v Črnuškem ribiškem okolišu najdemo v reki Savi.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

Klen

Klen je v Črnuškem ribiškem okolišu splošno razširjena vrsta.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti na jezovih.

Platnica

Platnico v Črnuškem ribiškem okolišu najdemo v reki Savi in Gameljščici.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, ureditev prehodov za ribe, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, omejen dnevni uplen.

Ščuka

Ščuka je v Črnuškem ribiškem okolišu razširjena v Savi in v Ribnikih Gameljne. Glavni vzrok ogroženosti v Črnuškem ribiškem okolišu so velika dnevna nihanja vode, ki so posledica delovanja hidroelektrarne Medvode in v času drsti lahko uničijo vse ikre, ki ostanejo na suhem. Ščuko k drsti stimulira naraščanje vode, zato se pogosto drsti na poplavljenih travnikih. Predvidevamo lahko, da se v Savi drsti ob najvišjih dnevnih vodostajih kar v praksi pomeni, da ob zagonu oziroma delovanju hidroelektrarne in padcu nivoja vode ikre ostanejo na suhem in propadejo.

Ukrepi: trajnostna raba populacije, poribljavanje ribolovnega revirja, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave.

Druge domorodne vrste

Druge domorodne vrste kot so rdečeoka, zelenika, linj, menek, pohra itd. se lahko poribljava iz ribnikov oziroma ribogojnic, ki imajo dovoljenje za gojitev rib za poribljavanja. Pri tem se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij, kar pomeni da v vodna telesa, kjer obravnavana vrsta še ni prisotna poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi predhodne presoje vpliva na varovana (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) in zavarovana območja in na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

9.1.2.2. Tujerodne vrste rib

Šarenka

Podobno kot v drugih ribiških okoliših poseljuje tudi Savo in posamezne večje pritoke Črnuškega ribiškega okoliša in v uplenu salmonidnih vrst rib predstavlja 54,9 % celotnega uplena.

Ukrepi: gojitev šarenke v ribogojnicah za gojitev rib za poribljavanja, dopolnilna poribljavanja določenih ribolovnih revirjev v času ribolovne sezone, prenehanje poribljavanja en mesec pred zaključkom ribolovne sezone. Poribljava se izključno z odraslimi ribami in v obsegu, ki ne ogroža populacij domorodnih vrst rib, kar pomeni, da se lahko z njo poribljava le v takem obsegu, da se glede na ribolovni pritisk in dovoljeni uplen do konca ribolovne sezone večina izlovi. Na odsekih ribolova z ribolovnim režimom »ujemi in izpusti« se ne izvaja poribljavanja šarenke. Spolno zrele šarenke divjih populacij se ne uporablja za gojenje rib za poribljavanja. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju. Postopno se zmanjšujejo poribljavanja šarenke in povečuje poribljavanja z domorodnimi postrvjimi vrstami, predvsem na območjih zavarovanih po predpisih o ohranjanju narave. Postopen prehod na poribljavanja sterilne oblike šarenke, predvsem na območjih s posebnim naravovarstvenim pomenom, po letu 2018 se poribljavanja izvajajo izključno s sterilno obliko šarenke.

Zaradi negativnih vplivov na domorodne vrste rib in na druge živalske in rastlinske vrste, so danes poribljavanja z drugimi tujerodnimi vrstami prepovedana. Zmanjšuje se številčnost populacij vseh tujerodnih vrst na celotnem območju, prednostno na območjih z naravovarstvenim statusom in na vseh vodnih telesih, ki niso izolirana.

Krap (gojena oblika)

Gojeni krap je v Evropi prisoten že več tisoč let. Poznanih je več, s selekcijo vzgojenih oblik, ras gojenega krapa. Z razmahom rekreacijskega oziroma pristočnega ribolova in ribolovnega turizma so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom začela tudi dopolnilna poribljavanja. Danes je v Sloveniji najpomembnejša nepostrvja ribolovna vrsta. Najdemo ga predvsem v ribnikih in akumulacijah, pa tudi v večjih, počasi tekočih vodotokih. V Črnuškem ribiškem okolišu poseljuje reko Savo ter Ribnike Gameljne.

Ukrepi: prostorsko in količinsko omejena uporaba na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib. Za namene poribljavanja se goji izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Na podlagi rezultatov se načrtuje program gojitve divje oblike za poribljavanja.

Zaradi negativnih vplivov na domorodne vrste rib in na druge živalske in rastlinske vrste, so danes poribljavanja z drugimi tujerodnimi vrstami prepovedana. Zmanjšuje se številčnost populacij vseh tujerodnih vrst na celotnem območju, prednostno na območjih z naravovarstvenim statusom in na vseh vodnih telesih, ki niso izolirana.

9.2 Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova

Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova v posameznih ribiških okoliših je odvisen od stanja v ribiškem okolišu. Dejavniki, ki vplivajo na možnosti razvoja so predvsem stanje habitatov, oddaljenost od večjih urbanih središč in infrastruktura (ceste, nastanitvene zmogljivosti, gostinska ponudba).

V objektih vodne infrastrukture (vodni zadrževalniki oziroma objekti, ki so zgrajeni posebej za izvajanje določene vodne pravice in je določen režim obratovanja, ki je namenjen zagotavljanju poplavne varnosti oziroma zmanjševanju poplavne ogroženosti, namakanju), mora biti ribiško upravljanje prilagojeno oziroma usklajeno z obratovalnim režimom objektov vodne infrastrukture. Poseganje na te objekte oziroma njihova uporaba (košnja, urejanje tekmovalnih tras...) se mora izvajati v skladu z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15; v nadaljevanju: Zakon o vodah).

Kot potencialni biološki obremenitvi sta bila v Sloveniji med drugim identificirana ribiško upravljanje in ribolov, ki vključujeta tehniko ujemi in izpusti, prekomerno vlaganje rib, popolni izlov rib iz gojitvenih vodotokov ali odsekov celinskih voda in poribljavanje (NUV, 2016). Zato je pri upravljanju z ribami potrebno upoštevati veljavno zakonodajo z namenom, da do teh obremenitev ne prihaja oz. potencialne obremenitve je potrebno zmanjševati. Ribiško upravljanje na mlinščicah (sonaravna vzreja, ribolovna voda) se mora izvajati z večjo mero previdnosti, saj ima zagotavljanje ekološko sprejemljivega pretoka v matični strugi prednost.

Za sonaravno gojitev je treba pridobiti vodno pravico, če se z omenjeno gojitvijo spremeni vodni režim (vzpostavitev novega ribnika), saj taka raba vode skladno z Zakonom o vodah presega splošno rabo.

Težavo v razvoju lahko predstavlja tudi račja kuga, ki se prenaša z vodo, v kateri so bili okuženi raki, in z vso vlažno ribiško opremo (škornji, ribiške mreže....), ki je bila v stiku z okuženimi raki. Zoospore plesni *Aphanomyces astaci* ostanejo kratek čas žive tudi na sluzi sveže ulovljenih rib. Za preprečevanje širjenja okužbe se priporoča 48-urno sušenje okuženega materiala in opreme, ker je plesen občutljiva za izsuševanje. Kot drugi ukrepi se priporočajo: 2-urna zamrznitev, 30-urna inkubacija pri temperaturi 30°C, razkuževanje z natrijevim hipokloritom ali jodoformom.

V Črnuškem ribiškem okolišu je ribolov možen v treh ribolovnih revirjih. Dva sta iz skupine tekočih ribolovnih revirjev (Sava 9+10, Gameljščica 1) in en iz skupine stoječih (Ribniki Gameljne). Ribiška družina v naslednjem srednjeročnem obdobju načrtuje povečati število prodanih ribolovnih dovolilnic ribičem turistom.

V skladu z usmeritvami načrta za izvajanje ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju se v času ribolovne sezone izvajajo ukrepi dopolnilnega poribljavanja merskih rib domorodnih vrst rib ter šarenke in krapa (gojena oblika), kot je to določeno v poglavjih 9.2.1 in 10.3.

Ker je reka Sava vedno bolj obremenjena z raznimi dogodki in dejavnostmi, to posledično vpliva na populacijo rib, še posebno na podusti in sulca. V prihodnosti bo potrebno izvajati monitoring na daljše obdobje, da se ugotovi kakšni so ti vplivi. Te dejavnosti vplivajo tudi na upad prodaje ribolovnih dovolilnic na področju Save zaradi prevelikega števila rekreativcev, ki niso ribiči, oteženega dostopa do vode in pritožb zaradi vznemirjanj med izvajanjem ribolova (RD Straža-Sava, 2020, ustni vir).

10 Načrt ukrepov za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu (Obrazec NUK)

V nadaljevanju so v posameznih obrazcih NUK prikazane načrtovane povprečne letne vrednosti za obdobje 2017-2022. Izjema sta poglavje 10.2 Sonaravna gojitev, kjer je prikazana predvidena dinamika sonaravne gojitve po posameznih letih v obdobju 2017-2022 in poglavje 10.9 Usposabljanja v ribištvu.

10.1 Odvzem spolnih celic

Plemenke se po končanem smukanju vračajo v revir na mestu odlova.

Preglednica 10: Odvzem spolnih celic

Revir	Vrsta rib	Predvideno število odlovljenih rib		Predvideno število osmukanih iker*	Namen smukanja	Opomba
		♀	♂			
Sava 9+10	sulec	6	6	25.000	prodaja iker	del iker se vrne v revir smukanja
Sava 9+10	lipan	6	6	25.000	prodaja iker	del iker se vrne v revir smukanja
Gameljščica 2	lipan	6	6	25000	prodaja iker	del iker se vrne v revir smukanja

Legenda:

* do + 30% vrednosti iz preglednice – odvisno od pogojev in potreb za nadaljnjo gojitev

10.2 Sonaravna gojitev

Pri izvajanju odlovov se v vodotoku pustijo vsi vodni organizmi (spremljevalne vrste rib, rake...), ki niso predmet odlovov. Omamljeni raki se pustijo pri miru, saj se v primeru, da se raki jemljejo iz vode oziroma prijemajo z rokami, lahko poškodujejo oziroma jim lahko odpadejo škarje.

Pri morebitnem izvajanju gojitvenih, kontrolnih, intervencijskih odlovov naj se iz revirja odstrani tujerodne vrste rib (izjema sta šarenka in krap (gojena oblika), ki se ju prestavi v ribolovno najbolj obremenjene dele ustreznih revirjev opredeljene v poglavju 10.3). Ostale odlovljene tujerodne vrste rib se ne vnašajo v druge revirje. Kontrolni odlovi naj se izvajajo izven razmnoževalnega obdobja v vodotoku prisotnih varovanih vrst rib. Odlovi, ki se izvajajo v okviru gojitve, naj se izvedejo vsako leto čim prej, najkasneje pa do konca aprila, to je v času po drsti potočne postrvi in izven večje aktivnosti raka koščaka.

Pri intervencijskih odlovih ali v primeru reševanja rib, se vse odlovljene ribe domorodnih vrst prenesejo na primerno mesto v istem revirju, gorvodno od predvidenega posega, če je to mogoče. Če to ni mogoče, izberejo primerno mesto v sosednjem revirju ali v drugih revirje ribiškega okoliša, na mesto s podobnimi habitati.

Preglednica 11: Sonaravna gojitev

Revir	Gojitev	Vrsta ribe	2017	2018	2019	2020	2021	2022	cikel
Črnuščica 2	G1	PP			3000			3000	3-letni
Gameljščica 1	G1	PP	1000			1000			3-letni
Gameljščica 1	G1-n	lipan	In			In			3-letni
Grabén	G1	PP			450			450	3-letni
Poljšak	G1	PP			700			700	3-letni
Gračénica	G1-n	PP	In			In			3-letni

Legenda:

PP – potočna postrv, LIP – lipan

In – izlov, novi način

G1-n - sonaravna gojitev na novi način, odlovi rib brez vlaganja zaroda

G1 - sonaravna gojitev na klasični način, odlovi rib z vlaganjem zaroda

Skladnost s Programom:

Površina gojitvenih revirjev se je v tem Načrtu zmanjšala iz skupaj 8,19 ha (RGN 2006 – 2010) na 6,31 ha. V Črnuškem ribiškem okolišu se bo sonaravna vzreja zmanjšala za 23 %.

10.3 Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev

Poribljavanja šarenke se prenehajo en mesec pred zaključkom ribolovne sezone.

Šarenke in krape odlovljene iz gojitvenih potokov (ali odlov tujerodnih vrst rib) je izjemoma dovoljeno vlagati v revir Ribniki Gameljne.

Preglednica 12: Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev (letni nivo)

Ribolovni revir	Vrsta	Poreklo	Vrsta vlaganja	Velikost	Število	Masa [kg]	Opomba
Sava 9+10	potočna postrv	ribogojnica z licenco	vzdrževalno	odrasle	900	400	
Sava 9+10	potočna postrv	gojitveni potoki	vzdrževalno	odrasle	900	360	**
Sava 9+10	sulec	ribogojnica z licenco	vzdrževalno	mladice	120	60	
Sava 9+10	ščuka	ribogojnica z licenco	vzdrževalno	mladice	60	30	
Sava 9+10	lipan	gojitveni potoki	vzdrževalno	odrasle	100	25	vlaganja na tri leta
Sava 9+10	šarenka (sterilna)	ribogojnica z licenco	dopolnilno	odrasle	600	200	
Gameljščica 2	potočna postrv	gojitveni potoki	vzdrževalno	mladice	100	10	**
Ribniki Gameljne	krap (gojena oblika)	ribogojnica z licenco	dopolnilno	odrasle	750	1500	
Ribniki Gameljne	šarenka (sterilna)	ribogojnica z licenco	dopolnilno	odrasle	350	100	
Ribniki Gameljne	ščuka	ribogojnica z licenco	vzdrževalno	mladice	45	30	
Gojitveni revir	Vrsta	Vir dobave ¹	Vrsta vlaganja	Velikost	Število	Masa (kg)	Opomba
Črnuščica 2	potočna postrv	ribogojnica z dovoljenjem	sonaravna gojitev	zarod	3.000	2	2019, 2022
Gameljščica 1	potočna postrv	ribogojnica z dovoljenjem	sonaravna gojitev	mladice	1.000	27	2017, 2020
Grabem	potočna postrv	ribogojnica z dovoljenjem	sonaravna gojitev	mladice	450	15	2019, 2022
Poljšak	potočna postrv	ribogojnica z dovoljenjem	sonaravna gojitev	mladice	700	17	2019, 2022

Legenda:

** do + 30 % vrednosti iz preglednice – odvisno od sonaravne gojitve (odlovi v posameznem letu) oziroma od ribolovnega pritiska mladice-velikosti od 5 do 20 cm
odrasle-velikosti od 20 do 50 cm

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih Črnuškega ribiškega okoliša se nadomešča bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena, zaostritvijo ribolovnega režima ali z dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. V tem primeru se lahko izjemoma poribljava tudi z merskimi ribami domorodnih vrst.

Skladnost s Programom:

Po Programu se postopno zmanjšuje poribljavanja s šarenko. V RGN 2006 -2010 so bila predvidena poribljavanja 1000 osebkov šarenk v Savo 9 in 10 ter 150 osebkov v Ribnike Gameljne. Vlaganja šarenke v Črnuškem ribiškem okolišu se bodo zmanjšala za 17 %.

Po Programu se po letu 2018 približava izključno sterilna šarenka. Do sedaj se v Črnuški ribiški okoliš ni vlagalo sterilnih šarenk.

10.4 Ribolovni režim

Preglednica 13: Ribolovni režim

Revir	Vrsta*	Mera (cm)	Dnevni uplen	Ribolovne tehnike	Varstvena doba	Opombe
Sava 9+10	potočna postrv	25	2	muharjenje	1.10.-28.2.	
Sava 9+10	sulec	90	1	vijačenje, muharjenje	15.2.-30.9.	
Sava 9+10	šarenka	/	3	muharjenje	1.12.-28.2.	
Sava 9+10	ščuka	70	1	vijačenje	1.2.-30.4.	
Sava 9+10	lipan	30	2	muharjenje	1.12.-15.5.	
Sava 9+10	klen	30	4	beličarjenje	1.5.-30.6.	
Sava 9+10	podust	35	4	beličarjenje	1.3.-31.5.	
Sava 9+10	platnica	35	4	beličarjenje	1.3.-31.5.	
Sava 9+10	mrena	30	4	beličarjenje	1.5.-30.6.	
Sava 9+10	rdečeoka	/	30	beličarjenje	1.4.-30.6.	
Sava 9+10	zelenika	/	30	beličarjenje	1.4.-30.6.	
Gameljščica 2	potočna postrv	25	0	muharjenje	1.10.-28.2.	
Gameljščica 2	lipan	30	0	muharjenje	1.12.-15.5.	
Gameljščica 2	klen	30	0	muharjenje	1.5.-30.6.	
Gameljščica 2	šarenka	/	1	muharjenje	1.12.-28.2.	
Ribniki Gameljne	krap (gojena oblika)	/	1	beličarjenje	-	
Ribniki Gameljne	šarenka	/	3	muharjenje	1.12.-28.2.	vodna kroglica
Ribniki Gameljne	ščuka	70	1	vijačenje	1.2.-30.4.	
Ribniki Gameljne	zelenika	/	30	beličarjenje	1.4.-30.6.	
Ribniki Gameljne	rdečeoka	/	30	beličarjenje	1.4.-30.6.	
Ribniki Gameljne	navadni ostriž	/	10	beličarjenje	1.3.-31.5.	
Ribniki Gameljne	klen	30	4	beličarjenje	1.5.-30.6.	
Ribniki Gameljne	podust	35	4	beličarjenje	1.3.-31.5.	
Ribniki Gameljne	platnica	35	4	beličarjenje	1.3.-31.5.	
Ribniki Gameljne	mrena	30	4	beličarjenje	1.5.-30.6.	

Legenda:

*vrste, ki niso navedene v preglednici se lovijo v skladu s pravilnikom o ribolovnem režimu; za vrste, ki niso navedene v preglednici in se štejejo za tujevrstne vrste ne veljajo najmanjše lovne mere in varstvene dobe ter omejitve uplena.

V kolikor bi sam način ribolova ujemi in izpusti predstavljal biološko obremenitev zaradi poškodb na ribah in s tem slabše viabilnosti posameznih populacij, se poostrijo pogoji ribolova oziroma zmanjša ribolovni pritisk.

V Črnuškem ribiškem okolišu je dovoljen letni uplen 8 sulcev. Glede na količino porabljanj Save s sulcem in dobro stanje populacije, uplen osmih sulcev nima bistvenega vpliva na populacijo sulca v Črnuškem ribiškem okolišu.

Pri izvajanju ribolova v Savi in Gameljščici naj se prednostno upleni tujerodne vrste rib in sicer: krap (gojena oblika) in šarenka ter potočna zlatovčica.

10.5 Število razpoložljivih ribolovnih dni

Preglednica 14: Število razpoložljivih ribolovnih dni

Revir	Vrsta ribe	Vrsta ribiča	Vrsta dovolilnice	Število ribolovnih dni*	Čas ribolova
Sava 9+10	ciprinidi	člani	letna	2100	1.1. - 31.12.
Sava 9+10	ciprinidi	turisti	dnevna	400	1.1. - 31.12.
Sava 9+10	ciprinidi, ujemi-izpusti	člani	letna	2100	1.1. - 31.12.
Sava 9+10	ciprinidi, ujemi-izpusti	turisti	dnevna	400	1.1. - 31.12.
Sava 9+10	salmonidi	člani	letna	610	1.3.-30.11.
Sava 9+10	salmonidi	turisti	dnevna	150	1.3.-30.11.
Sava 9+10	salmonidi-ujemi-izpusti	člani	letna	610	1.3.-30.11.
Sava 9+10	salmonidi-ujemi-izpusti	turisti	dnevna	150	1.3.-30.11.
Sava 9+10	sulec	člani	letna	240	1.10.-14.2.
Sava 9+10	sulec	turisti	dnevna	60	1.10.-14.2.
Sava 9+10	sulec, ujemi-izpusti	člani	letna	240	1.10.-14.2.
Sava 9+10	sulec, ujemi-izpusti	turisti	dnevna	60	1.10.-14.2.
Gameljščica 2	salmonidi-ujemi-izpusti	člani	letna	100	1.3.-30.9.
Gameljščica 2	salmonidi-ujemi-izpusti	turisti	dnevna	10	1.3.-30.9.
Ribniki Gameljne	ciprinidi	člani	letna	3400	1.1. - 31.12.
Ribniki Gameljne	ciprinidi	turisti	dnevna	200	1.1. - 31.12.
Ribniki Gameljne	ciprinidi, ujemi-izpusti	člani	letna	3400	1.1. - 31.12.
Ribniki Gameljne	ciprinidi, ujemi-izpusti	turisti	dnevna	200	1.1. - 31.12.
Ribniki Gameljne	salmonidi	člani	letna	300	1.3.-30.11.
Ribniki Gameljne	salmonidi	turisti	dnevna	30	1.3.-30.11.
Ribniki Gameljne	salmonidi-ujemi-izpusti	člani	letna	300	1.3.-30.11.
Ribniki Gameljne	salmonidi-ujemi-izpusti	turisti	dnevna	80	1.3.-30.11.

Legenda:

* do + 30 % vrednosti iz preglednice – odvisno od ribolovnega pritiska in hidroloških razmer v posameznem letu

Znotraj revirja Sava 9+10 veljajo posebne omejitve glede lova sulca in ostalih ribolovnih vrst. Na odseku od avtocestnega mostu v Šentjakobu (y:468185; x: 104573) do konca revirja je dovoljeno sulca loviti samo na način ujemi-izpusti. Za ostale ribolovne vrste velja na tem odseku režim ujemi-izpusti na levem bregu, na desnem pa ujemi-upleni.

V revirju Ribniki Gameljne se v predelu Kanal lovi na način ujemi-izpusti (zgornji-severni ribnik, y: 462496; x: 107563).

V revirjih s trajno povečanim pritiskom, kjer je ribolovni interes zelo velik, se lahko uveljavlja omejitev oziroma zmanjšanje dnevnega uplena, prepoved uplena domorodnih vrst rib ali samo ribolov na način »ujemi in spusti«. Način ribolova »ujemi in spusti« in revirji oziroma odseki za tak način ribolova, se določijo v letnem programu v preglednici Ribolovni režim.

10.6 Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst

Uživanje uplenjenih rib je na lastno odgovornost, ker prehranska vrednost rib ni preverjena.

Preglednica 15: Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst

Revir	Vrsta	Število	Masa (kg)
Gameljščica 2	šarenka	10	3
Ribniki Gameljne	klen	20	10
Ribniki Gameljne	krap (gojena oblika)	750	1.450
Ribniki Gameljne	mrena	2	1,5
Ribniki Gameljne	navadni ostriž	300	9
Ribniki Gameljne	platnica	2	1,5
Ribniki Gameljne	podust	30	10
Ribniki Gameljne	rdečeoka	2.700	55
Ribniki Gameljne	šarenka	750	250
Ribniki Gameljne	ščuka	15	50
Ribniki Gameljne	zelenika	2.500	50
Sava 9+10	klen	100	90
Sava 9+10	lipan	30	10
Sava 9+10	mrena	600	555
Sava 9+10	platnica	60	48
Sava 9+10	podust	850	810
Sava 9+10	potočna postrv	1.500	500
Sava 9+10	rdečeoka	440	8
Sava 9+10	sulec*	8	85
Sava 9+10	šarenka	1.600	500
Sava 9+10	ščuka	8	24
Sava 9+10	zelenika	100	2

* Ribolovno sezona za sulca je obdobje tekoče zime. npr.: V primeru razpoložljivega uplena za sulca v LPR 2017 se smatra ribolovno sezono za sulca v zimi 2017/2018.

10.7 Določitev tekmovalnih tras

10.7.1 Tekmovalne trase

Če je treba tekmovalna mesta posebej urejati, si mora izvajalec ribiškega upravljanja pridobiti vsa potrebna soglasja.

Prvi odstavek 22. člena ZSRib navaja, da je ribe dovoljeno loviti le z veljavno ribolovno dovolilnico.

Preglednica 16: Tekmovalne trase

Revir	Šifra	Ime trase	Zgornja meja			Spodnja meja		
			Opis	x	y	Opis	x	y
Sava 9+10	1	Sava balinišče	balinišče v Šentjakobu	104427	467592	stari most v Šentjakobu	104464	467712
Sava 9+10	2	Sava –Črnuče	Črnuški most	106381	463197	Tomačevo-most	104917	464220
Sava 9+10	3	Sava Gorenjska	Gorenjska obvoznica-most	108123	459764	Gameljski jez	108000	461518
Ribniki Gameljne	4	Ribniki Gameljne	Spodnje Gameljne	-	-	-	107557	462456

10.7.2 Predvidena tekmovanja

Na tekmi vsak tekmovalec osebke tujerodnih vrst rib (razen šarenke in krapa) sproti upleni (humano usmrti). Riba je po tekmi last ribiča ali upravljalca, ki poskrbi za odvoz mrtvih rib.

Različne druge oblike skupinskega družabnega ribolova (družabna družinska srečanja) lahko potekajo le v skladu potrjenega ribolovnega režima, in v okviru letne kvote števila ribolovnih dni, raba posebnih ribiških mrež »čuvark« ni dovoljena.

Preglednica 17: Predvidena tekmovanja

Revir	Datum	Ribolovni način	Vrsta tekmovanja	Opomba
Gameljščica-ribniki	september	beličarjenje	tekmovanja izven CIPS	med družinska tekma
Gameljščica-ribniki	september	beličarjenje	drugo	pokal prijatelj
Gameljščica-ribniki	avgust	beličarjenje	drugo	družinska tekma: "skupna teža"
Gameljščica-ribniki	maj	beličarjenje	tekmovanja izven CIPS	
Sava 9+10	september	beličarjenje	tekmovanja izven CIPS	družinska tekma
Sava 9+10	junij	beličarjenje	drugo	med družinska tekma
Sava 9+10	junij	beličarjenje	drugo	med družinska tekma

V Črnuškem ribiškem okolišu niso predvidena tekmovanja, ki bi se izvajala na podlagi pravil, ki jih pripravi Ribiška zveza Slovenije in morajo biti usklajena s pravili Svetovne ribiške konfederacije (CIPS) oziroma njenih zvez.

10.8 Določitev tras za nočni ribolov

V Črnuškem ribiškem okolišu v obdobju RGN 2017-2022 ni predvidenih tras za nočni ribolov, nočni ribolov ni dovoljen.

Preglednica 18: Trase za nočni ribolov

Revir	Šifra	Ime trase	Zgornja meja			Spodnja meja		
			Opis	x	y	Opis	x	y

10.9 Usposabljanja v ribištvu

Število usposabljanj velja za Ribiško družino Straža-Sava za celotno načrtovalsko obdobje.

Preglednica 19: Usposabljanja v ribištvu

Vrsta usposabljanja	Število	Opomba
usposabljanje ribiških čuvajev-osnovno	3	osnovno izobraževanje
usposabljanje gospodarjev	2	-
usposabljanja mentorjev	3	za ribiškega instruktora
usposabljanje ribičev	5	za ribiški izpit
usposabljanje izvajalcev elektroribolova	2	osnovno izobraževanje
usposabljanje ribiških čuvajev-obnovitveni	4	obnovitveno izobraževanje
usposabljanja mentorjev	1	mentor za mladoletne člane
usposabljanje izvajalcev elektroribolova	4	obnovitveni seminar

10.10 Organiziranost ribiškočuvajske službe

Preglednica 20: Organiziranost ribiškočuvajske službe

Vrsta čuvaja	Število	Opomba
ribiški čuvaj	2	

10.11 Vpliv izvajanja predvidenih ukrepov na vode, vodni režim in stanje voda

Predvideni ukrepi ribiškega upravljanja, ki so usklajeni s smernicami PUR, smernicami s področja varstva narave ter smernicami s področja upravljanja z vodami, ne bodo povzročali dodatnih obremenitev voda in s tem poslabšanja vodnega režima in stanja voda.

11 Ekonomska presoja izvajanja ribiškega upravljanja (Obrazec EKP)

V preglednici (Preglednica 21) so prikazani predvideni povprečni letni prihodki in odhodki za izvajanje ribiškega upravljanja v Črnuškem ribiškem okolišu.

Preglednica 21: Predvideni povprečni letni prihodki in odhodki v obdobju 2017-2022 v evrih (€)

Postavka	Prihodki (€)	Odhodki (€)
prodaja ribolovnih dovolilnic	11.000,00	
prodaja rib		
drugi prihodki	35.000,00	
koncesijska dajatev		6.100,00
nabava rib za porabljanja		8.000,00
stroški odlovov rib		500,00
ribiškočuvajska služba		4.500,00
tiskanje dovolilnic in izkaznic		200,00
usposabljanje		1.000,00
amortizacija opreme		300,00
drugi odhodki		25.400,00
skupaj	46.000,00	46.000,00

12 Viri

ARSO. Mesečne statistike. (30.5.2016).

ARSO, Ocena kemijskega stanja vodotokov za obdobje 2009 –2013, 2017

Bertok M., Budihna N., Povž M., 2003: Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 : Ribe (Pisces) : Piškurji (Cyclostomata) : Raki Deseteronožci (Decapoda) : končno poročilo, Zavod za ribištvo Slovenije.

Bertok M., Budihna N., Zabrc D., 2003: Kategorizacija voda z vidika sladkovodnega ribištva, Donavsko povodje. Zavod za ribištvo Slovenije.

Bertok M., Budihna N., Zabrc D., 1993: Renaturacija in revitalizacija reguliranih vodotokov Rača-Radomlja, Zavod za ribištvo Ljubljana.

Bertok M., 2008: Stanje in varstvo podusti (*Chondrostoma nasus*) v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije, 103 s.

Bogataj K., Analiza genetske čistosti populacij avtohtone potočne postrvi (*Salmo trutta*) v Sloveniji. Dipl.delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Odd. Za zootehniko, 2010.

Budihna N., Bertok M., Pleško S., Zabrc D., 1991: Ocena vpliva povodnji na biocenozo Poljanske Sore, Zavod za ribištvo Ljubljana.

Budihna N., Šumer S., Zabrc D., Bertok M., 1996: Ihtiološka raziskava Selške in skupne Sore, Zavod za ribištvo Ljubljana.

Budihna N., Bertok M., Ocvirk A., Juran V., 1990: Ihtiološko-biološka raziskava Poljanske Sore, Zavod za ribištvo Ljubljana.

Cvitanič, Irena, Brigita Jesenovec, Mojca Dobnikar Tehovnik, Nataša Dolinar, Bernarda Rotar, in Maja Sever. Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda. 15. december 2010. http://kazalci.arso.gov.si/?data=indicator&ind_id=346 (dostop 15. februar 2017).

Hlad, B., Fazarinc, R., Bizjak, A., & Kondrič, T. (2002). *Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu – novelacija metodologije*. Ljubljana: Vodnogospodarski inštitut.

Juran V. in sodelavci, 2009: Naravovarstvene smernice za načrt izvajanja ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju, Zavod RS za varstvo narave.

Kolbezen M., Pristov J., 1998: Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije, Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije, 98 str.

Kottelat M., Feyhof J., 2007: Handbook of European freshwater fishes, Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany, s. 646.

Leiner, S., 1996: Introdukcija sladkovodnih vrsta riba. Športski ribolov, 4: 42-43.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Register ribogojnih objektov in ribnikov.

Načrt ribiškega upravljanja v Srednjesavskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022, 2016.

Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021, oktober 2016.

Povž M., Sket B., 1990: Naše sladkovodne ribe, Mladinska knjiga.

Program upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021, Ljubljana, december 2015.

Razpet, A., Snoj, A., 2007. O genetsko čistih in avtohtonih potočnicah donavskega porečja. *Ribič*. L. 66. Št. 12. Str. 334 – 335.

Repnik Mah P., Bremec U., Mohorko T., Habinc M., Krajčič J., Dintinjana A., Kodre N., Smolar–Žvanut N., Podatki o vodnih telesih površinskih voda povzeti po Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Programu ukrepov upravljanja voda, Sektor območja srednje Save.

Ribiška družina Straža - Sava, 2020, ustni vir.

Ribiškogojitveni načrt 2006-2010 Ribiške družine Straža - Sava.

Snoj, A., Bravničar, J., Sušnik Bajec, S., 2017. Varstvena genetika avtohtone potočne postrvi v Sloveniji : zaključno poročilo o rezultatih opravljenega raziskovalnega dela na projektu v okviru ciljnega raziskovalnega programa (CRP) "Zagotovimo.si hrano za jutri" 2011-2020. Ljubljana: Biotehniška fakulteta.

Urbanič G., Mikoš M. 2002. Vrednotenje kakovostnega stanja vodotokov – 1. pregled nekaterih metod vrednotenja. *Gradbeni vestnik* 51: 262-269.

Zabrc D., Budihna N., Bertok M., 2003: Stanje in varstvo sulca v Sloveniji : poročilo, Zavod za ribištvo Slovenije.

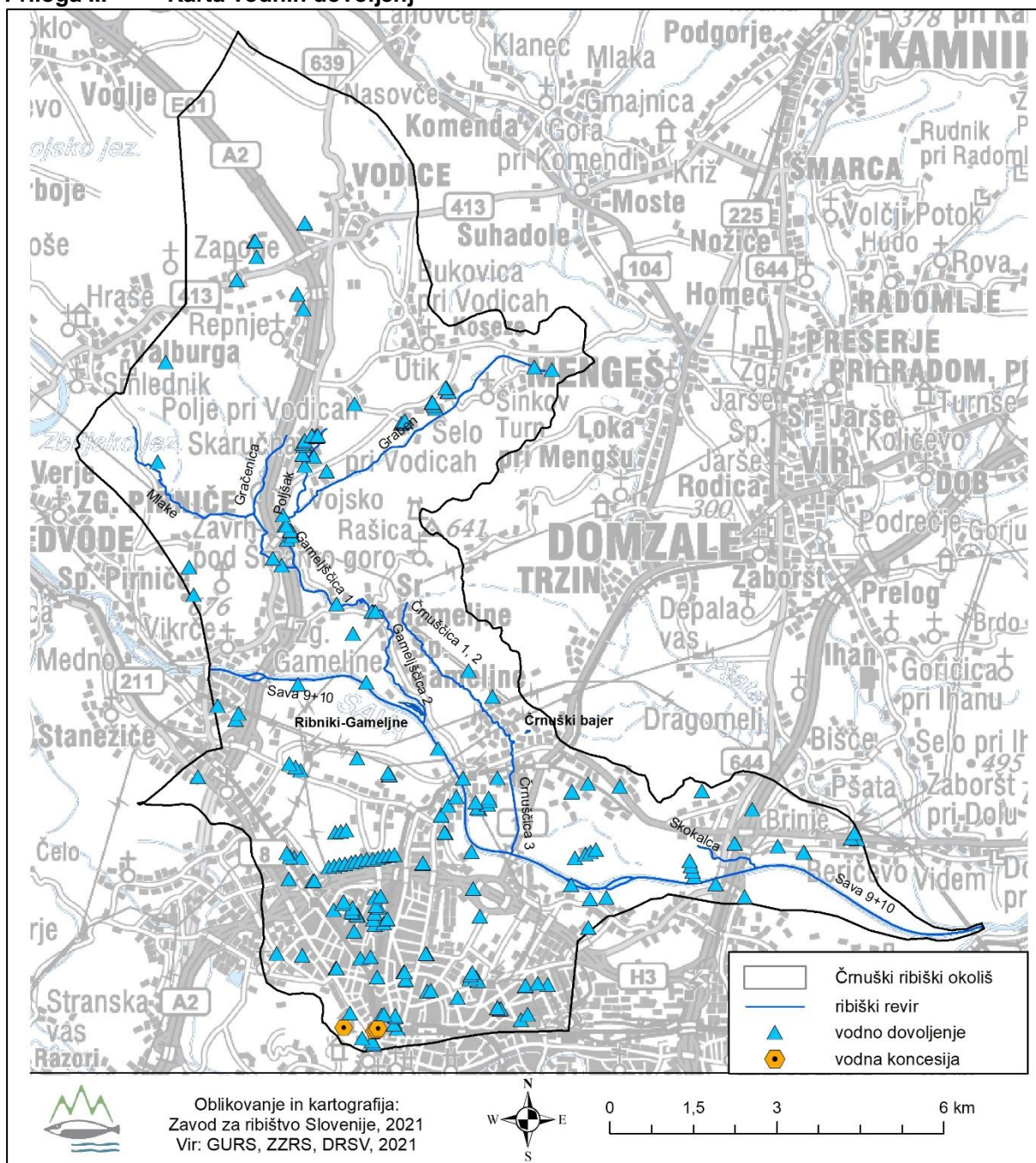
Zavod za ribištvo Slovenije, RIBKAT.

13 Priloge

Priloga I. Seznam drstišč

Številka drstišča	Ime revirja	Y	X	Vrsta Ribe	Čas drsti	Površina [m ²]
1	Sava 9+10	459261	108165	klen	5,6	200
2	Sava 9+10	459328	108160	mrena	6	200
3	Sava 9+10	459408	108119	sulec	4,5	7
4	Sava 9+10	459602	108061	podust	4,5	1800
5	Sava 9+10	461278	108065	sulec	4,5	21
6	Sava 9+10	461401	108035	sulec	4,5	75
7	Sava 9+10	461425	108028	sulec	4,5	9
8	Sava 9+10	462253	107496	sulec	4,5	24
9	Sava 9+10	463306	106155	lipan	4	400
10	Sava 9+10	463382	105472	podust	4,5	2000
11	Sava 9+10	463426	105289	sulec	4,5	3
12	Sava 9+10	463435	105288	podust	4,5	500
13	Sava 9+10	463807	105022	podust	4,5	300
14	Sava 9+10	463940	104996	sulec	4,5	90
15	Sava 9+10	463955	104928	sulec	4,5	6
16	Sava 9+10	464178	104930	sulec	4,5	3
17	Sava 9+10	465624	104327	sulec	4,5	3
18	Sava 9+10	465926	104321	podust	4,5	500
19	Sava 9+10	465928	104330	sulec	4,5	50
20	Sava 9+10	466071	104467	podust	4,5	300
21	Sava 9+10	467013	104479	sulec	4,5	2
22	Sava 9+10	468542	104675	klen	5,6	200
23	Sava 9+10	469616	104526	podust	4,5	500

Priloga II. Karta vodnih dovoljenj

Slika 38: Karta vodnih dovoljenj in koncesij v Črnuškem ribiškem okolišu

- Priloga III: Seznam mirnih con**
- Priloga IV. Kopija koncesijske pogodbe**
- Priloga V. Kopija odločbe o izbiri koncesionarja**
- Priloga VI. Dokazilo o posredovanju osnutka RGN lokalni skupnosti**
- Priloga VII. Dokazilo o posredovanju osnutka RGN pristojni ribiški družini**
- Priloga VIII. Odločba Sektorja za strateško presojo vplivov na okolje**

Priloga IX. Seznam grafičnih prilog

Grafični sloji so podani v D48 Gauss Krügerjevem koordinatnem sistemu in v D96 Gauss Krügerjevem koordinatnem sistemu. V primeru odsotnosti posamezne vsebine v ribiškem okolišu, je sloj iz seznama prazen.

ZZRS sloji	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
AKVAKULTURA (VIR: RIBKAT, VOLOS - prirejeno na ROK)	"Ime_okolisa"_ROK_akvakultura	X
DRSTIŠČA	"Ime_okolisa"_ROK_drstisca	X
MIRNE CONE	"Ime_okolisa"_ROK_mirne_cone	
OBMOČJA VOD POSEBNEGA POMENA	"Ime_okolisa"_ROK_OVPP	
PREGRADJE	"Ime_okolisa"_ROK_pregrade	X
REFERENČNI ODSEKI (VIR: http://gis.arso.gov.si/wfs_web/faces/WFSLayersList.jspx - prirejeno na ROK)	"Ime_okolisa"_ROK_referencni_odseki	
RIBIŠKA OBMOČJA	"Ime_okolisa"_RO	
RIBIŠKE DRUŽINE	"Ime_okolisa"_RD	
RIBIŠKI OKOLIŠI	"Ime_okolisa"_ROK	X
RIBIŠKI REVIRJI - STOJEČE VODE	"Ime_okolisa"_ROK_stojeci_revirji	X
RIBIŠKI REVIRJI - TEKOČE VODE	"Ime_okolisa"_ROK_revirji	X
TEKMOVALNE TRASE IN NOČNI RIBOLOV	"Ime_okolisa"_ROK_tekmovalne_in_nocne_trase	X

ZRSVN sloji (VIR: ZRSVN - direktni prenos)	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
NATURA 2000 OBMOČJA	N2k "Ime_okolisa"_ROK "letnica_izvoza"	X
EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA	EPO "Ime_okolisa"_ROK "letnica_izvoza"	X
NARAVNE VREDNOTE	NV "Ime_okolisa"_ROK "letnica_izvoza"	X
ZAVAROVANA OBMOČJA	ZO "Ime_okolisa"_ROK "letnica_izvoza"	

DRSV sloji (VIR: DRSV - direktni prenos, D96 koordinatni sistem)	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
HIDROGRAFIJA - OS VODOTOKOV	HIDRO5_TC_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	HIDRO5_LIN_PV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	HIDRO5_LIN_OBJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	HIDRO5_OBM_PV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	HIDRO5_OBM_OBJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
INTEGRALNE KARTE RAZREDOV POPLAVNE NEVARNOSTI	IKPN_Q10_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	IKPN_Q100_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	IKPN_Q500_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKPN_PV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKPN_PS_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKPN_PM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKPN_PP_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	GM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKP_OVR_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
KOPALNE VODE	KOPAL_VODE_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	KOPAL_VODE_VPLOBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	KOPAL_VODE_PP_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
ODSEKI Z REFERENČNIMI RAZMÉRAMI	DRSV_REFO_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	

	DRSV_REFO_DG_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_REFO_J_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
OPOZORILNE KARTE POPLAV	DRSV_OPKP_ZR_POPL_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_OPKP_REDKE_POPL_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_OPVP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_OPKP_POGOSTE_POPL_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
POPLAVNI DOGODKI	DRSV_POPDOG_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_POPDOG_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_POPDOG_S_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_POPDOG_TC_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
VODNA KNJIGA	DRSV_KON_TOCKOVNI_SLOJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VD_TOCKOVNI_SLOJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
VODNA TELESA	DRSV_VTVOD_VT_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTVOD_VT_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTVOD_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTJ_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTM_VT_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTM_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
VODNA ZEMLJIŠČA	DRSV_VZ_TEK_CV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VZ_STOJ_CV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VZ_MORJE_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
VODNI OBMOČJI, POREČJA IN POVODJA	DRSV_VO_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VO_ADM_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_PRCJ_PVDJ_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
VODOVARSTVENA OBMOČJA	DRSV_VVO_DRZ_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VVO_OBC_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X